

Indholdsfortegnelse - Bilag

Indholdsfortegnelse - Bilag	1
2.2 Tamarække om fremtidens velfærd - mobilitet	2
Bilag 1: Bilag Resultater KL mobilitetssurvey 2023.....	2
2.3 Status for Central udmelding om en fornyet behandling af tilrettelæggelse og organisering af indsatsen til borgere med udviklingshæmning og dom	12
Bilag 1: Bilag Central udmelding - Følg brev til landets kommunalbestyrelser.....	12
Bilag 2: Bilag Central udmelding fra Social og boligstyrelsen.....	15
2.4 Godkendelse af regnskab 2023 og budget 2024 for de fælleskommunale sekretariater	32
Bilag 1: Bilag Regnskab budget sundhedssekretariat.....	32
Bilag 2: Bilag Regnskab budget rammeaftalesekretariat.....	34
2.6 Resultatkontrakt 2024 for Erhvervshus Nordjylland – regionale mål	36
Bilag 1: Bilag Udkast til regionale mål_RK2024.....	36
Bilag 2: Bilag Den nordjyske samarbejdsmodel Grafisk.....	44
Bilag 3: Bilag Samarbejdet fremover mellem de 11 kommuner og Erhvervshus Nordjylland.....	46
Bilag 4: Bilag Resultatkontrakt 2023_endelig version_underskrevet.....	49
2.7 Ny lovgivning om sygeplejerskers mulighed for at udføre lægeopgaver	91
Bilag 1: KL's forslag til ibrugtagning af et forbeholdt virksomhedsområde til sygeplejersker.....	91
2.8 Pædagogdimensionering 2024-2025	96
Bilag 1: Sparringsgruppe på pædagogområdet - notat ift. dimensioneringen af pædagoguddannelsen på UCN 2024-2025.....	96

2.2

Temarække om fremtidens velfærd - mobilitet

Resultater af KL's mobilitetssurvey 2023

Passagertallet i den kollektive transport har været stødt faldende gennem mange år, og tendensen er forstærket under corona. I 2023 er passagererne stadig ikke vendt tilbage til busserne i samme omfang som før corona. For nyligt har energikrisen givet ekstraordinært høje brændstofpriser. Sammen med de faldende billetindtægter presser det økonomien i trafikselskaberne. Finansiering og opretholdelse af busdriften har derfor været en del af budgetforhandlingerne i mange kommuner.

Regeringen har nedsat et ekspertudvalg, der skal se på den kollektive mobilitet i hele landet, herunder kommunernes og regionernes ejerskab af trafikselskaberne. KL's bestyrelse ønsker, at vi fra kommunal side kan spille ind i ekspertudvalgets arbejde.

Til brug for det, har KL spurgt kommunerne, hvordan de prioriterer og arbejder med den kollektive mobilitet. 82 kommuner har svaret. Det giver en svarprocent på knap 84. Svarene fordeler sig geografisk bredt på alle dele af landet og på alle typer af kommuner.

Hovedkonklusioner:

- I 2023 har 50 pct. af kommunerne afsat flere midler for at imødegå serviceforringelser på busdriften. Budgetterne er især øget i hovedstads- og storbykommuner samt landkommuner.
- I 41 pct. af kommunerne er der gennemført besparelser i 2023. De er gennemført ved at nedlægge busruter, afkorte ruter, nedlægge stoppesteder, reducere antal afgang, drift i færre timer mv.
- Serviceforringelser har især ramt borgere i provins- og oplandskommuner.
- I budgettet for 2024 bremser de stigende billetpriser bremser serviceforringelser på busdriften. 57 pct. af kommunerne fastholder service i 2024.
- 34 pct. af kommunerne skal spare på busdriften i 2024. Besparelserne ligger på mellem 2½ og 5 pct.
- I 6 pct. af kommunerne er der afsat midler til at etablere nye busruter i 2024. Det er primært i hovedstads- og storbykommuner.
- Udover tilbuddene i den kollektive transport, arbejder kommunerne med en bred vifte af tiltag, der kan understøtte danskernes mobilitet, Herunder: cyklismefremme, samkørselsordninger, delebilsordninger, borgerdrevet busbetjening, BRT, indretning af byrum, pendlerparkeringspladser og knudepunkter, mobilitets- og trafikplaner.

Dato: 9. januar 2024

Sags ID: SAG-2023-02117
Dok. ID: 3395797

E-mail: LJO@kl.dk /
LAHN@kl.dk
Direkte: 3370 3374

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 9

- 73 pct. af kommunerne arbejder sammen med en bred vifte af andre aktører om at understøtte danskernes mobilitetsbehov.
- Kommunerne vil gerne kunne tilbyde flere mobilitetsløsninger, hvor enten økonomiske muligheder eller lovgivning spænder ben.
- Af lovgivningsmæssige rammer, er det især Lov om trafikelskaber, skatteregler, vejregler og parkeringsnormer, kommunerne mener forhindrer, at de kan arbejde med nye muligheder for at understøtte mobiliteten.

Dato: 9. januar 2024

Sags ID: SAG-2023-02117
Dok. ID: 3395797

E-mail: LJO@kl.dk /
LAHN@kl.dk
Direkte: 3370 3374

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 9

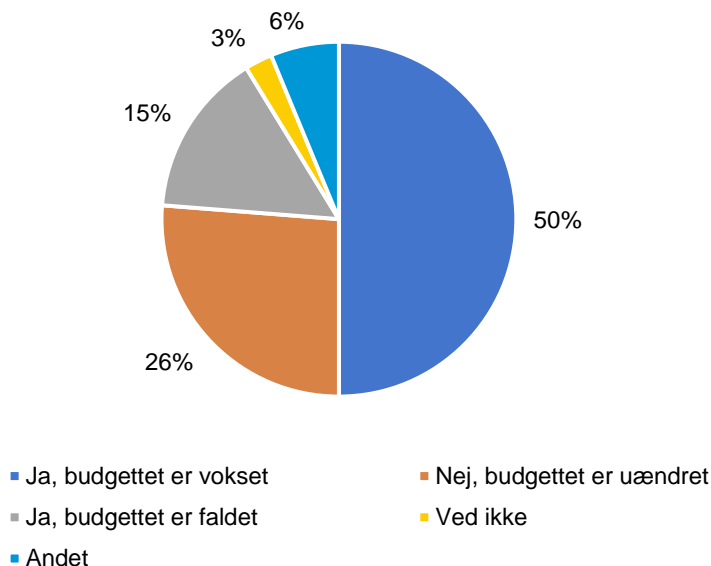
Resultater:

Især provins- og oplandskommuner har sparet i 2023

Besvarelserne viser, at kommunerne især har justeret deres budget til busbetjeningen i 2023. I 50 pct. af kommunerne er der tilført yderligere midler til budgettet for at imødekomme de ekstraordinære udgifter til stigende brændstofpriser og fald i billetindtægter. 60 pct. af hovedstads- og storbykommunerne og 56 pct. af landkommunerne har søgt at imødegå serviceforringelser ved at øge deres budget til busdrift i 2023. I kommentarer til besvarelserne angiver kommunerne bl.a., at de udover at imødegå serviceforringelser også enkelte steder har afsat extrabevillinger til at videreføre afgang på regionale ruter, der ellers var blevet beskåret.

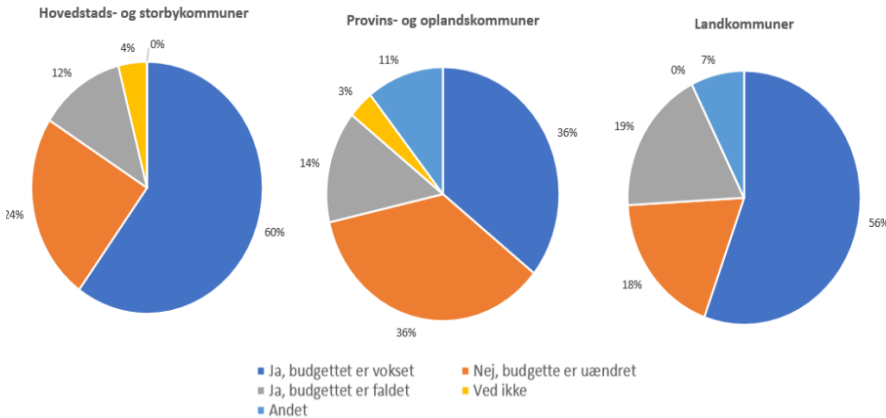
I 41 pct. af kommunerne er budgettet til busdriften enten reduceret eller uændret. Da kommunernes udgifter til busdrift er steget, betyder det, at der i disse kommuner er serviceforringelser i 2023.

Figur 1. Ændringer i kommunernes budget til busdrift, hele landet, 2023

Serviceforringelserne er især sket i provins- og oplandskommuner, hvor 50 pct. har enten fastholdt eller reduceret deres budget til busdrift i 2023. For hovedstads- og storbykommuner er tallet 30 pct. mens det er 37 pct. for landkommuner.

Figur 2. Ændringer i kommunernes budget til busdrift, kommunetyper, 2023

Dato: 9. januar 2024

Sags ID: SAG-2023-02117
Dok. ID: 3395797

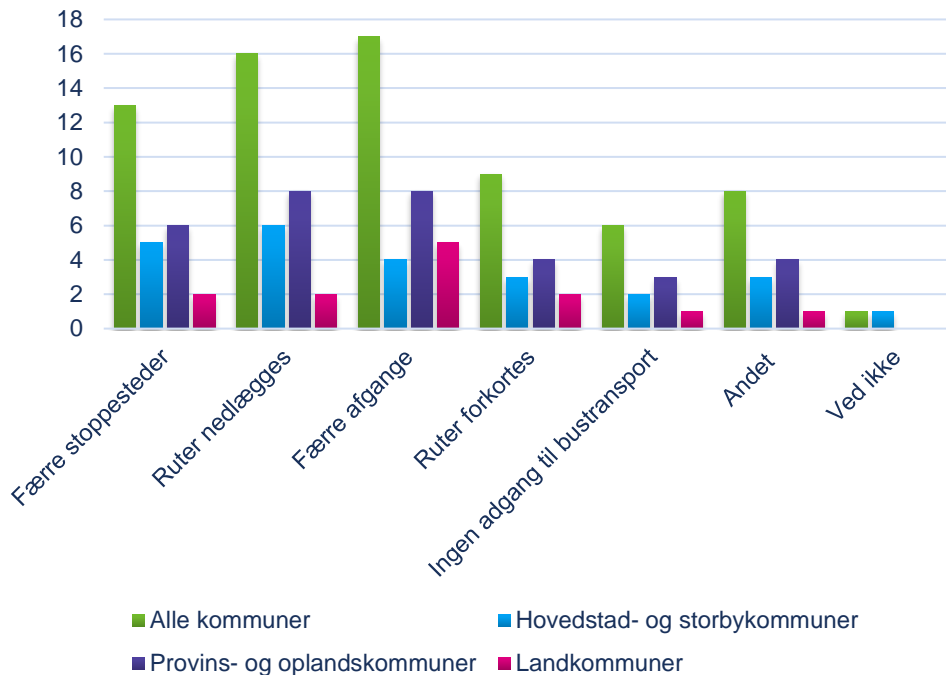
E-mail: LJO@kl.dk / LAHN@kl.dk
Direkte: 3370 3374

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 9

I 18 pct. af alle kommuner er serviceforringelserne sket ved at nedlægge busruter. Herudover er serviceforringelserne udmøntet i kortere ruter, nedlæggelse af stoppesteder, færre afgang, drift i færre timer og færre penge til vedligehold af stoppesteder. Rutenedlæggelserne rammer især borgere i hovedstads- og storbykommuner samt provins- og oplandskommuner. I landkommuner er det især sket reduktioner i antallet af afgang.

Figur 3. Serviceforringelser fordelt på kommunetyper

Figur 3. Kommunerne har haft mulighed for at angive flere forskellige svar. Resultaterne er angivet i antal svar.

63 pct. har ikke nedlagt ruter, og i kommentarer til spørgsmålet angiver kommunerne bl.a. at det ikke har været muligt nedlægge ruter, fordi der i forvejen er skåret helt ind til benet. Der udbydes kun den lovpligtige skolebuskør-

sel. En anden fortæller, at kommunen har prioriteret kørsel til befordringsberettigede, uddannelsessøgende og pendlere. Afgange med under 5 passagerer er skåret væk. En enkelt kommune skriver, at regionen har overtaget en kommunal rute.

Flex og plustur

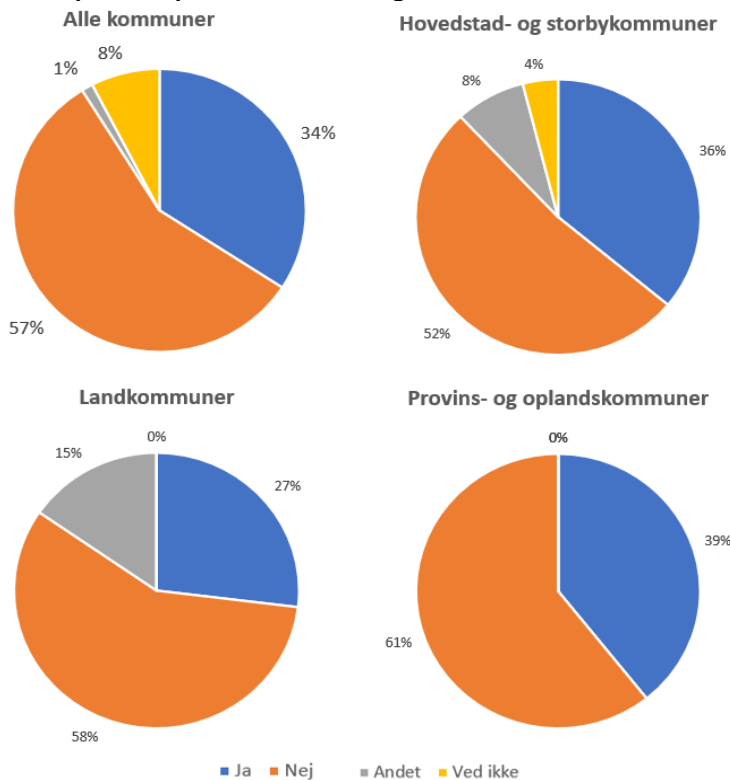
Flere steder har man også arbejdet med at erstatte busbetjeningen med tilbud om flextur, plustur eller samkørselsordninger.

For de kommuner, der udbyder åben flextur og/eller plustur, har 26 pct. øget deres budget, mens 44 pct. har enten fastholdt eller reduceret budgettet i 2023. Det har resulteret i serviceforringelser, som især har ramt borgerne i provins- og oplandskommuner. Her har 64 pct. af kommunerne enten fastholdt eller reduceret deres budget til flex- eller plustur i 2023.

Stigende billetpriser bremser serviceforringelser i 2024

57 pct. af kommunerne fastholder service for busbetjeningen i 2024. I kommentarer til spørgsmålet angiver kommunerne, at de stigende billetpriser har betydet, at man undgår flere besparelser på driften. Biletpriserne blev øget med 4,9 pct. i 2023 og stiger igen med 10,6 pct. i 2024. Det angives dog i kommentarerne, at budgettet for 2024 skal holdes. Kommer der yderligere extraregninger, vil service skulle tilpasses. I 34 pct. af kommunerne skal der spares på busdriften i 2024. 19 kommuner har svaret på, hvor meget de skal spare. De fleste skal spare mellem 2,5 og 5 pct. Også i 2024 rammer serviceforringelser på busdriften især borgerne i provins- og oplandskommuner. 56 pct. af disse kommuner angiver, at de skal spare i 2024.

Figur 4. Besparelser på busdriften i budgettet for 2024

Dato: 9. januar 2024

Sags ID: SAG-2023-02117
Dok. ID: 3395797

E-mail: LJO@kl.dk / LAHN@kl.dk
Direkte: 3370 3374

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 9

I 6 pct. af kommunerne, primært i hovedstads- og storbykommuner, er der afsat penge i budgettet til at etablere nye busruter i 2024. En provins- og oplandskommune angiver i kommentarerne, at man arbejder på at etablere en ny virksomhedsfinansieret busrute i 2023.

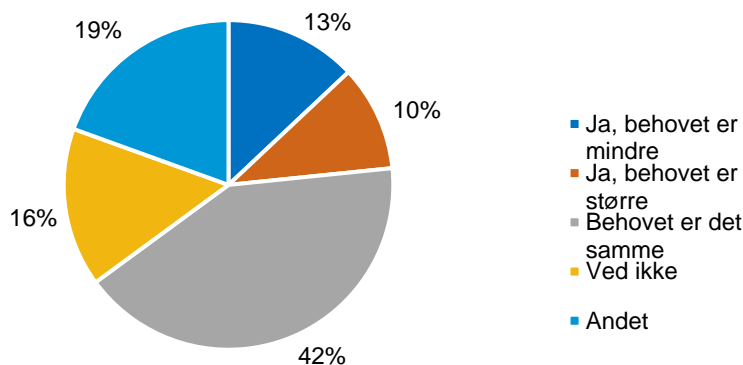
Flex og plustur

I de kommuner, der tilbyder åben flexetur eller plustur svarer 63 pct. nej til, at de skal spare på service i 2024. Servicetilpasningerne er sket i 2023.

Borgernes behov for kollektiv transport opleves uændret

Der er ingen faktisk viden om danskernes transportbehov. Det er bl.a. en opgave for regeringens ekspertudvalg at afdække dette. I KL's survey svarer 42 pct. af kommunerne, at de oplever, at danskernes behov for kollektiv transport er uændret. Kommunerne bemærker, at borgernes adfærd viser, at færre benytter den kollektive transport. Men det skyldes ikke nødvendigvis et mindre behov, men at der i mange år er sparet på service, og danskerne har fundet alternative transportformer.

Figur 5. Kommunernes oplevelse af borgernes transportbehov

Kommunerne understøtter en bred vifte af andre mobilitetsformer

Udover den kollektive transport, arbejder kommunerne med en bred vifte af tiltag, der kan understøtte danskernes mobilitet. De mest populære tiltag er cyklismefremme og samkørselsordninger. Herudover arbejdes med indretning af byrum, etablering af pendlerparkering og knudepunkter, delebilsordninger, borgerdrevet busbetjening, BRT løsninger, mobilitets- og trafikplaner.

Anvendelsen af de forskellige tiltag er lidt forskellige alt efter kommunetyper. Alle kommunetyper arbejder med cyklismefremme. Men især hovedstads- og storbykommuner arbejder med indretning af deres byrum. I provins- og oplandskommuner er der fokus på samkørsel, knudepunkter og pendlerparkering. I landkommunerne er samkørselsordninger nr. 2 efter cyklisme. Det er også her, der er eksempler på, at borgerne selv driver busbetjening.

Kommunerne nævner også, at klimadagsordenen og behovet for grøn omstilling af transporten har betydning for deres prioritering af arbejdet med andre mobilitetsformer end den kollektive transport.

Dato: 9. januar 2024

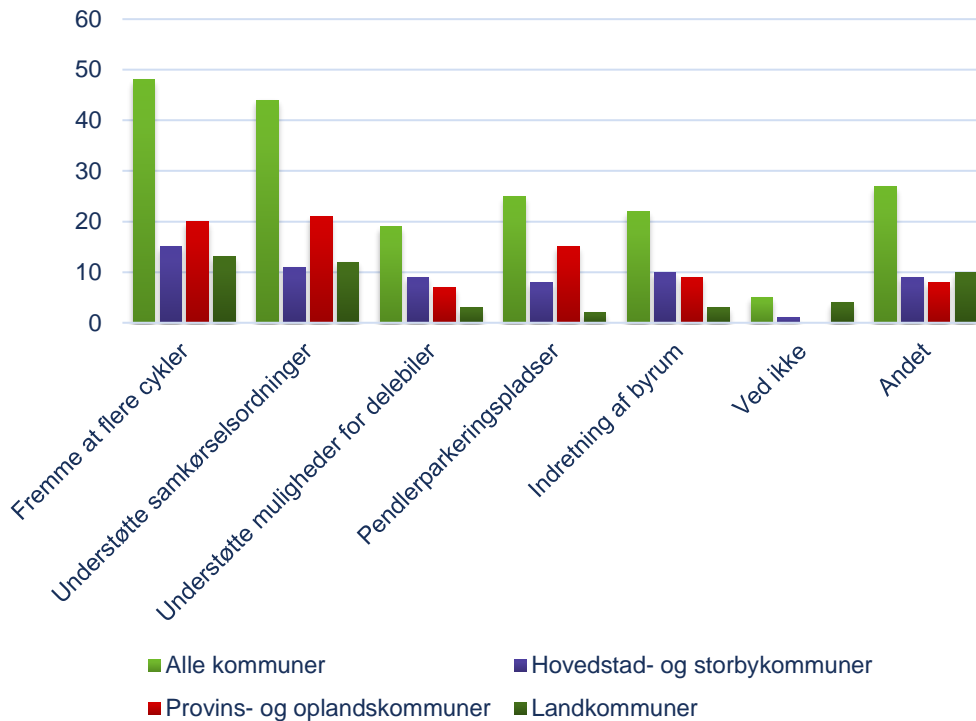
Sags ID: SAG-2023-02117
Dok. ID: 3395797

E-mail: LJO@kl.dk /
LAHN@kl.dk
Direkte: 3370 3374

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 9

Figur 6. Kommunernes øvrige mobilitetsiltag

Dato: 9. januar 2024

Sags ID: SAG-2023-02117
Dok. ID: 3395797

E-mail: LJO@kl.dk / LAHN@kl.dk
Direkte: 3370 3374

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 6 af 9

Figur 6. Kommunerne har haft mulighed for at angive flere forskellige svar. Resultaterne er angivet i antal svar.

Tæt samarbejde med andre aktører

Med undtagelse af ø-kommunerne er alle kommuner koblet op på et regionalt trafiksselskab. Herudover viser KL's undersøgelse, at 73 pct. af kommunerne arbejder sammen med andre aktører om mobilitetsløsninger til danskerne. De aktører, der nævnes, er bl.a.:

- Udbydere, af delebiler, samkørselsordninger og mikromobilitetsløsninger, fx Green Mobility, Share Now, Blaffernationen, Nabogo, FDM og Bikeep
- Vejdirektoratet
- Regionerne
- Skoler og uddannelsesinstitutioner
- Borgerforeninger
- Cyklistforbundet og Dansk Cykelturisme
- NGO'er, fx Gate21
- Konsulentvirksomheder, fx Urban Creators

Kommunerne vil gerne kunne tilbyde flere mobilitetsløsninger

Til spørgsmål, om der er mobilitetsløsninger, kommunerne gerne vil tilbyde, som økonomi eller lovgivning p.t. forhindrer, svarer 41 pct. ja. Der peges på disse behov og lovgivningsmæssige barrierer:

Flere muligheder til trafiksselskaberne

- Der er brug for en revision Lov om trafiksselskaber, så udbuddet af mobilitets tilbud følger med udviklingen i befolkningens transportbehov.
- Der er brug for at give trafiksselskaberne nye og mere fleksible rammer til også at udbyde og koordinere samkørsel på tværs af kommuner. Det er

uhensigtsmæssigt, at kommunerne enkeltvis skal indgå kontrakt med de forskellige udbydere.

- Trafikselskaber skal kunne tage en aktiv rolle i at udføre mobilitetsudbud/funktionsudbud om borgernes mobilitet, frem for klassiske udbud på busrute, flextrafik etc. Det vil bl.a. åbne op for at få flere private mobilitetsudbydere ind i ligningen.
- Trafikselskaberne skal have bedre muligheder for at tilbyde last og first mile løsninger.
- Reglerne for finansiering for buslinjer, der krydser kommune og regionsgrænser giver uheldig incitamentsstruktur. Så snart en linje kører ind i en kommune eller region skal der den pågældende kommune/region medfinansiere. Det kan betyde, at nogle linjer forkortes.
- En lovændring skal også give kommunerne flere muligheder fx for at understøtte borgerdrevne busser.

Samkørsel og delemobilitet

- Samkørselsordninger, bybustaxi med et fast årskort til taxi, hvor borgerne kan køre efter bestilling.
- Samkørsel i minibusser (ældre/unge uden hensyn til aktivitetstype)
- Fradrag ved samkørsel. Det fungerer i Frankrig.
- Bedre samarbejde med MaaS-løsninger, herunder også bedre udnyttelse af rejseplanen, så alle udbydere af samkørsel kommer med
- Delebiler, dele(el)cykler ved stationer og busstoppesteder
- Mobilitetspakke til tilflyttere og medarbejdere i samarbejde med virksomhederne (prøve forskellige transportformer)
- Skatteregler er en hindring for at udbrede samkørsel.

Cyklismefremme

- Test en el-cykel
- Cykelbibliotek og udlån af pendlercykler
- Flere cykelstier

Samarbejde med virksomheder

- Kommunerne kan understøtte, at virksomhederne går mere aktivt ind og påvirker deres medarbejders pendlervaner, fx. Ved helt/delvist at stille (el)cykel til rådighed, delecykler ved stationer, udbetale "cykel- og/eller samkørselsbonus".
- Cykler ved stationerne som kan bookes/udlånes til brug for virksomheder til medarbejdernes pendling eller til brug for cyklisme.

Gratis tilbud

- Gratis kollektiv trafik i tre måneder til nyttilflyttede
- El-cykler som gevinst i mobilitetskonkurrencer,
- Gratis medlemskab af delebilsordninger til borgere uden bil
- Gratis flextur til børn og unge under 18 år til fx fritidsaktiviteter. Alternativt, flere busafgange særligt formiddag og aften (uden for skolernes ringetider, som busserne pt. er indrettet efter)

Nye mobilitetsformer

- Førerløse køretøjer
- Mikromobilitet
- Uber lignende løsninger
- Lovgivningen er p.t. ikke forberedt til førerløse køretøjer

Dato: 9. januar 2024

Sags ID: SAG-2023-02117
Dok. ID: 3395797

E-mail: LJO@kl.dk /
LAHN@kl.dk
Direkte: 3370 3374

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 7 af 9

Indretning af byrum

- Etablering af pendlerparkeringspladser
- Forbedring af busstoppesteder med count down buskilte
- Etablering af cykelparkering
- Vejregler og parkeringsnormer står i vejen for byplanlægning, som kan gøre det mere "besværligt" at tage bilen.

Nye løsninger i landdistrikterne

- Flere borgerdrevne busser
- Et pendlerprodukt til flextur
- Bedre taxabetjening
- Landsbybusser
- Flexible skolebusser, som betjener øvrige nøglepunkter i kommunen udover skolernes egne rutebusser
- Flexible, egne flexture med mulighed for at begrænse antal, geografi, formål, evt. alder mv.
- Etablering af kommunale "lægebusser" i stedet for, at borgere skal visiteres til lægekørsel.

Ønsker til fremtidens kollektive mobilitet

Til spørgsmålet, om der er andet, kommunerne mener, KL skal være opmærksom på i arbejdet med den kollektive mobilitet? skal disse svar fremhæves:

En national mobilitetsplan

- Vi har brug for en national mobilitetsplan og målsætninger for hvad der skal ske med mobiliteten. Kig på eksempelvis Skånes og Bergens tilgang til mobilitet.

Ny organisering

- Trafikselskabernes organisering er alt for kompliceret. Det er en barriere, at der er så mange beslutningstagere og trafikselskaber i Danmark. Lad os få et samlet trafikselskab.
- Der mangler fleksibilitet og sammenhængskraft mellem de forskellige selskaber: DOT, Banedanmark, DSB, Rejsekortet, Rejseplanen, Movia og kommunerne.
- Trafikselskaberne kan blive mobilitetsselskaber.
- Kommunerne har brug for en mere en mere fleksibel organisering og frie rammer til drift. Det kan fx være egne kørselsafdelinger.

Dato: 9. januar 2024

Sags ID: SAG-2023-02117
Dok. ID: 3395797

E-mail: LJO@kl.dk /
LAHN@kl.dk
Direkte: 3370 3374

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 8 af 9

Sådan har vi gjort

Vi har spurgt kommunerne om deres økonomi til kollektiv transport i 2023 og 2024, både for deres budgetter til bustransport, åben flex- og plustur samt visiteret kørsel med flextrafik og flexhandicap. Mange kommuner har svaret "ved ikke" til spørgsmålene om visiteret kørsel. Nogle angiver, at udgifterne er omfattet af det samlede budget til kollektiv transport og andre angiver, at opgaven varetages af en anden afdeling eller, at de ikke ved, hvad det er. Vi har derfor vurderet, at svarene på visiteret kørsel er for usikre til, at vi kan bruge dem. De øvrige besvarelser har vi delt ind i Danmarks Statistiks kommunegrupper, som vi har lagt sammen i:

1. hovedstads- og storbykommuner
2. provins- og oplandskommuner
3. landkommuner

Definitionen på Danmarks Statistiks kommunegrupper er vist i faktaboksen:

Faktaboks – Danmarks Statistiks kommunegrupper

<p>KOMMUNEGRUPPER_V1_2018. Beskrivelse: Med udgangspunkt i tilgængelighed til arbejdspladser og antallet af indbyggere i den største by i kommunen, er Danmarks kommuner grupperet i fem grupper. Faktaboksens farver viser hvilke kommunegrupper, KL har slået sammen i gennemgangen af surveyresultaterne.</p>
<p>Hovedstadskommuner København, Frederiksberg, Ballerup, Brøndby, Dragør, Gentofte, Gladsaxe, Glostrup, Herlev, Albertslund, Hvidovre, Høje-Taastrup, Lyngby-Taarbæk, Rødovre, Ishøj, Tårnby, Vallensbæk, Furesø, Allerød, Hørsholm, Rudersdal, Egedal, Greve og Solrød.</p>
<p>Storbykommuner Aarhus, Odense og Aalborg</p>
<p>Provinsbykommuner Helsingør, Hillerød, Køge, Roskilde, Slagelse, Næstved, Esbjerg, Fredericia, Horsens, Kolding, Vejle, Herning, Holstebro, Randers, Silkeborg og Viborg.</p>
<p>Oplandskommuner Fredensborg, Frederikssund, Halsnæs, Gribskov, Holbæk, Faxe, Ringsted, Stevn, Sorø, Lejre, Middelfart, Assens, Faaborg-Midtfyn, Kerteminde, Nyborg, Nordfyns, Vejen, Syddjurs, Favrskov, Odder, Skanderborg, Ikast-Brande, Hedensted og Rebild</p>
<p>Landkommuner Odsherred, Kalundborg, Lolland, Guldborgsund, Vordingborg, Bornholm, Svendborg, Langeland, Ærø, Haderslev, Billund, Sønderborg, Tønder, Fanø, Varde, Aabenraa, Lemvig, Struer, Norddjurs, Samsø, Ringkøbing-Skjern, Morsø, Skive, Thisted, Brønderslev, Frederikshavn, Vesthimmerlands, Læsø, Mariagerfjord, Jammerbugt og Hjørring.</p>

Dato: 9. januar 2024

Sags ID: SAG-2023-02117
Dok. ID: 3395797

E-mail: LJO@kl.dk /
LAHN@kl.dk
Direkte: 3370 3374

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 9 af 9

2.3

Status for Central udmelding om en fornyet behandling af tilrettelæggelse og organisering af indsatsen til borgere med udviklingshæmning og dom

Fornyede behandling fra Social- og Boligstyrelsen

Social- og Boligstyrelsen i regi af den nationale koordinationsstruktur udsender hermed i henhold til lov om social service § 13b, stk. 3 en fornyet behandling af den centrale udmelding for borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling til samtlige kommunalbestyrelser.

Sagsnr.:
2023-7996

Dato:
22. november
2023

Den fornyede behandling foretages med det formål at sikre, at der på nationalt plan er et fornødent udbud af højt specialiserede indsatser til målgruppen.

Da styrelsen anmoder om, at kommunalbestyrelserne på tværs af de fem regioner præsenterer én samlet afrapportering på den fornyede behandling, opfordrer styrelsen til, at kommunalbestyrelserne drøfter og afrapporterer på den fornyede behandling i regi af rammeaftalesamarbejdet. Den fornyede behandling er derfor også sendt til rammeaftalesekretariatet i regionen til videre foranstaltning.

Afreportering på den fornyede behandling skal i udgangspunktet fremsendes til Social- og Boligstyrelsen senest den 1. juni 2024. Social- og Boligstyrelsen vil indgå i dialog med rammeaftalesekretariatene om håndtering af fristen og processer, der ligger forud for denne.

Social- og Boligstyrelsen vil indgå i dialog med landets kommunalbestyrelser om styrelsens vurdering af det afrapporterede. Styrelsens indgangsvinkel til denne dialog vil være rammeaftalesamarbejdet og formændene for de administrative styregrupper.

Som det fremgår af det fremsendte, er det Social- og Boligstyrelsens vurdering, at der er behov for at sikre forsyningen og den faglige bæredygtighed af højt specialiserede indsatser til målgruppen gennem etablering af yderligere et sikret tilbud/afdeling. Det er endvidere styrelsens vurdering, at et sådant tilbud/afdeling geografisk bør placeres i Vestdanmark. Social- og Boligstyrelsen bistår fremadrettet gerne kommunerne med faglig viden om f.eks. målgruppens behov for indsatser og tilrettelæggelsen af disse.

Vi ser frem til et fortsat godt samarbejde og konstruktiv dialog om denne fælles opgave.

Eventuelle spørgsmål i forbindelse med den fornyede behandling kan rettes til kontorchef Henrik Frostholt, hef@sbst.dk eller fuldmægtig Bettina Bruun Rasmussen, bbra@sbst.dk i kontor for Socialtilsyn og National Koordination i Social- og Boligstyrelsen.

Side 2

Vedhæftet er:

- Fornyet behandling af centrale udmelding for borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling.

Venlig hilsen

Henrik Frostholm

Kontorchef

Socialtilsyn og National koordination

2.3

Status for Central udmelding om en fornyet behandling af tilrettelæggelse og organisering af indsatsen til borgere med udviklingshæmning og dom

Fornyset behandling af central udmelding

Borgere med udviklingshæmning
og dom med behov for
anbringelse i sikret afdeling

november 2023

Publikationen er udgivet af

Social- og Boligstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00
E-mail: info@sbst.dk
www.sbst.dk

Indhold udarbejdet af
Social- og Boligstyrelsen.
Udgivet november 2023

Download eller se rapporten på
www.sbst.dk.

Der kan frit citeres fra rapporten med angivelse
af kilde.

Digital ISBN: 978-87-94445-17-7

Indhold

Indhold.....	1
Fornyset behandling.....	2
Baggrund.....	3
Afrapportering.....	4
Social- og Boligstyrelsens vurdering.....	7
Vikarforbrug.....	8
Sammensætning af faglært og ufaglært personale.....	9
Den kriminalpræventive rehabiliterende indsats.....	10
Samlet vurdering.....	12

Fornyset behandling

Social- og Boligstyrelsen anmoder hermed landets kommunalbestyrelser om at foretage en fornyset behandling af deres tilrettelæggelse og organisering af indsatsen til borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling, jf. lov om social service § 13 b, stk. 3¹.

Det er Social- og Boligstyrelsens vurdering, at det stigende antal borgere og deraf afledte pres på de fysiske og faglige rammer på Kofoedsminde fortsat udgør en udfordring for tilbuddets forudsætninger for at kunne imødekomme målgruppens behov for en højt specialiseret indsats og for at kunne imødekomme behovet på landsplan.

Kofoedsminde er det eneste tilbud i landet, som har pligt til at modtage borgere med udviklingshæmning, der i henhold til straffelovens § 16, stk. 2, er erklæret uegnet til straf og er dømt til ophold i en sikret afdeling efter straffelovens §§ 68 og 68 a.

Social- og Boligstyrelsen vurderer, at det er uhensigtsmæssigt med kun et tilbud, fordi det skaber så stor en volumen hos én leverandør, at det bl.a. forværrer de i forvejen vanskelige rekrutteringsvilkår. Dette skal også ses i sammenhæng med, at borgere, der får en foranstaltningsdom, ofte har en kombination af en forsinket eller varigt nedsat psykisk funktionsevne sammenholdt med andre komplekse problemstillinger, såsom psykiske lidelser og misbrug. At kunne imødekomme målgruppens behov for en højt specialiseret indsats stiller således særlige krav både til medarbejdernes kompetencer, herunder uddannelse og erfaring, normeringen på tilbuddet samt medarbejdernes kendskab til den enkelte borgers funktionsniveau.

Socialtilsyn Øst opretholder fortsat godkendelsen af, at Kofoedsminde har den fornødne kvalitet. Social- og Boligstyrelsen har til opgave at sikre, at der eksisterer det fornødne udbud af højt specialiserede indsatser og tilbud til borgere på det mest specialiserede social- og specialundervisningsområde.

Det er på den baggrund Social- og Boligstyrelsens vurdering, at der er behov for at sikre forsyningen og den faglige bæredygtighed af højt specialiserede indsatser til målgruppen gennem etablering af yderligere et sikret tilbud/afdeling. Det er desuden Styrelsens vurdering, at den geografiske placering af et sådant tilbud/afdeling bør være i Vestdanmark, bl.a. for at sikre et nærhedsprincip, som i højere grad kan understøtte de vestdanske borgeres mulighed for at bevare kontakten til deres netværk. Placering i Vestdanmark vil desuden kunne imødekomme det forhold, at kommunerne selv oplever, at Kofoedsminde har en dårlig geografisk placering for de vestdanske kommuner, både ift. gennemførelse af handleplansmøder o.l. samt udslusning af borgere til andre tilbud².

Social- og Boligstyrelsen anmoder på den baggrund om, at kommunalbestyrelserne i den fornyede behandling præsenterer en koordineret løsning for etablering af et tilbud/afdeling i Vestdanmark med mulighed for at modtage borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling.

Det vil være op til kommunalbestyrelserne at koordinere og konkretisere løsningsforslaget, så der sikres bedst mulig sammenhæng til den øvrige tilbudsstruktur på området. Social- og Boligstyrelsen bistår gerne med faglig viden om fx målgruppens indsatsbehov.

¹ § 13 b, stk. 3, i lov om social service beskriver, at Social- og Boligstyrelsen på baggrund af afrapporteringer om kommunalbestyrelsernes tilrettelæggelse og organisering af indsatsen i forhold til centralt udmeldte målgrupper og indsatser, jf. stk. 2, kan anmode kommunalbestyrelserne i en eller flere regioner om at foretage en fornyet behandling af deres tilrettelæggelse og organisering af indsatsen.

² I forbindelse med afrapporteringen på den centrale udmelding afdækkede rammeaftalesekretariaterne en række fælles hovedtendenser og udfordringer.

Baggrund

Den centrale udmelding for borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling (2019) blev foretaget, jf. lov om social service § 13 b, stk. 2³, fordi en vurdering af tilbudsstrukturen på området gav anledning til bekymring for, hvorvidt der fandtes det fornødne udbud af højt specialiserede indsatser til målgruppen – herunder om der var den fornødne koordination mellem kommunerne om at udnytte den aktuelle kapacitet, og om tilbuddet på Kofoedsminde fortsat alene var i stand til at imødekomme behovet på landsplan⁴.

Bekymringen beroede bl.a. på en løbende dialog med aktører på området samt oplysninger fra Socialtilsyn Øst om, at Kofoedsminde i en længere periode havde oplevet en stor tilgang i borgere med overbelægning på de sikrede afdelinger og andre udfordringer for tilbuddet til følge, herunder i forhold til rekruttering og kompetenceudvikling samt et højt forbrug af vikarer.

Socialtilsyn Øst har opretholdt godkendelsen af, at Kofoedsminde har den fornødne kvalitet, men har igennem den seneste årrække haft en række bekymringer, som bl.a. er kommet til udtryk ved påbud om at udarbejde en konkret plan for, hvordan det vil sikres, at der i tilbuddet er den fornødne kapacitet til at kunne rumme tilgangen af borgere som følge af modtagepligten. Socialtilsyn Øst har i maj 2021 vurderet, at det udstedte påbud er opfyldt med udarbejdelsen af en konkret plan for sikring af den fornødne kapacitet.

Kommunalbestyrelserne afrapporterede på den centrale udmelding i december 2020.

Afrapporteringerne viste, at borgere fra de vstdanske kommuner i gennemsnit udgjorde ca. 75 pct. af det samlede antal borgere med udviklingshæmning og dom efter domstype 1 på Kofoedsminde i perioden 2017 til 2019. I samme periode udgjorde borgere fra vstdanske kommuner med udviklingshæmning og dom efter domstype 2, der administrativt er overført til sikret afdeling på Kofoedsminde, ca. 45 pct. Afrapporteringerne viste også, at afstanden til Kofoedsminde udgør en udfordring for de vstdanske kommuner i forhold til det personrettede tilsyn, deltagelse i handleplansmøder o.l. samt udslusning af borgere til andre tilbud. Endelig viste afrapporteringerne, at der til trods for en række tiltag fortsat var en uhensigtsmæssig overbelægning på Kofoedsmindes sikrede afdelinger med en række udfordringer til følge i forhold til den faglige indsats, herunder bl.a. problemer med at rekruttere faglærte medarbejdere i så hastigt et tempo, som det havde været nødvendigt for at følge med det stigende behov for sikrede pladser.

I forbindelse med behandlingen af afrapporteringerne indgik Social- og Boligstyrelsen i dialog med kommunerne via de administrative styregrupper på social- og specialundervisningsområdet. Dialogen tog afsæt i de løsningsforslag, som blev afrapporteret, herunder særligt forslaget fra de vstdanske kommuner om at oprette et sikret tilbud/afdeling mere med placering i Vestdanmark.

Styrelsen blev i forbindelse med dialogen forelagt, at forholdene på Kofoedsminde skulle være forbedret, blandt andet som følge af etableringen af et ekstra antal pladser for at imødegå overbelægningen. Social- og Boligstyrelsen anmodede i september 2022 om at få en opdateret status på problemstillingerne adresseret i den centrale udmelding. Den opdaterede status blev modtaget i januar 2023.

³ § 13 b, stk. 2, i lov om social service beskriver, at Social- og Boligstyrelsen for at sikre det fornødne udbud af højt specialiserede tilbud, som er tilpasset udviklingen i målgruppernes behov, på det mest specialiserede socialområde og på området for den mest specialiserede specialundervisning kan udmelde målgrupper eller særlige indsatser, hvor der er behov for øget koordination eller planlægning på tværs af kommunerne i en eller flere regioner

⁴ For beskrivelse af målgruppen for den centrale udmelding, herunder målgruppens karakteristik og indsatsbehov, henvises til den centrale udmelding for borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling (2019).

Arbejdsgruppe om tilbudsstrukturen til domfældte med udviklingshæmning

Social- og Boligstyrelsen er opmærksom på det arbejde, som pågår i arbejdsgruppen nedsat i regi af Social-, Bolig- og Ældreministeriet, og som fokuserer på de strukturelle udfordringer i forhold til tilbud til domfældte med udviklingshæmning. Arbejdsgruppen består af repræsentanter fra Social-, Bolig- og Ældreministeriet, Region Sjælland, som er driftsherre for Kofoedminde, Lolland Kommune, som har modtagepligten i forhold til Kofoedsminde sikrede afdelinger, Kommunernes Landsforening samt Social- og Boligstyrelsen.

Styrelsen har afventet udfaldet af arbejdsgruppens arbejde, som af flere omgange er blevet forsinket. Social-, Bolig- og Ældreministeriet har i sommeren 2023 meddelt, at de faglige forhold på Kofoedsminde, som vurderes at udgøre en udfordring for tilbuddets forudsætninger for at kunne tilbyde en højt specialiseret indsats til målgruppen, ligger uden for arbejdsgruppens kommissorium. Det er Styrelsens vurdering, at en fornyet behandling af den centrale udmelding og arbejdsgruppens arbejde godt kan køre parallelt.

Socialtilsynet

Socialtilsyn Øst har senest i september 2023 vurderet, at Kofoedsminde har den fornødne kvalitet til fortsat at være godkendt, jf. Socialtilsynets kvalitetsmodel. Et tilbud kan godt være godkendt med udgangspunkt i kvalitetsmodellen, uden at tilbuddet nødvendigvis er i stand til at levere en højt specialiseret indsats.

For at et tilbud kan levere en højt specialiseret indsats, skal et tilbud således ikke blot være godkendt af Socialtilsynet, men også leve op til en række særlige parametre, som fastsættes af Social- og Boligstyrelsen i overensstemmelse med Styrelsens opgaver, jf. lov om social service §§ 13 b-c.

Social- og Boligstyrelsen har til opgave at understøtte, at der på landsplan er det fornødne udbud af *højt* specialiserede indsatser og tilbud til borgere på det mest specialiserede social- og specialundervisningsområde. Social- og Boligstyrelsen kan udmelde målgrupper eller særlige indsatser, hvor der er behov for øget koordination eller planlægning på tværs af kommunerne i en eller flere regioner.

Styrelsen vurderer, at Kofoedsminde, grundet presset på de fysiske og faglige rammer, for nuværende ikke har forudsætningerne til at kunne imødekomme målgruppens behov for en højt specialiseret indsats og for at kunne imødekomme behovet på landsplan. Efter Styrelsens vurdering er der derfor behov for at sikre forsyningen og den faglige bæredygtighed af højt specialiserede indsatser til målgruppen gennem etablering af et yderligere sikret tilbud/afdeling, ideelt set med placering i Vestdanmark.

Afrapportering

Social- og Boligstyrelsen anmoder om, at kommunalbestyrelserne i den fornyede behandling præsenterer en koordineret løsning for etablering af et tilbud/afdeling i Vestdanmark med mulighed for at modtage borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling. Social- og Boligstyrelsen anmoder dermed om, at kommunalbestyrelserne på tværs af de fem regioner præsenterer én samlet afrapportering på den fornyede behandling, som er koordineret nationalt.

Det vil være op til kommunalbestyrelserne at konkretisere løsningsforslaget, så der sikres bedst mulig sammenhæng til den øvrige tilbudsstruktur på området. Social- og Boligstyrelsen bistår gerne med faglig viden om fx målgruppens indsatsbehov.

Social- og Boligstyrelsen anmoder om, at den fornyede behandling forholder sig til følgende:

- Geografisk placering
- Dimensionering og fordeling af borgere
- Faglige forhold
- Tidsperspektiv.

Social- og Boligstyrelsen anmoder desuden om, at den fornyede behandling i udgangspunktet er Styrelsen i hænde senest den 1. juni 2024.

Social- og Boligstyrelsen vil gå i dialog med rammeaftalesekretariatene om håndtering af fristen og processer, der ligger forud for denne frist.

Geografisk placering

Af afrapporteringen på den fornyede behandling skal fremgå et forslag til, hvor tilbuddet skal placeres geografisk.

Social- og Boligstyrelsen vurderer, at tilbuddet med fordel kan placeres i Vestdanmark, men anerkender, at der er behov for afklaring af, hvilket regionsråd/kommunalbestyrelse der kan påtage sig driftsansvaret og modtagepligten, jf. de krav, der aktuelt gælder for Kofoedsminde⁵.

Såfremt driftsansvaret placeres på kommunalt niveau, kan det overvejes, om driftsansvaret med fordel kan deles mellem flere kommunalbestyrelser.

Dimensionering og fordeling af borgere

Der skal endvidere fremgå et forslag til, hvor mange pladser det nye tilbud/afdeling forventes oprettet med, og hvordan borgerne skal fordeles imellem Kofoedsminde og det nye tilbud/afdeling. Social- og Boligstyrelsen anmoder om, at det tydeligt fremgår, hvilke faglige overvejelser der ligger til grund herfor.

Social- og Boligstyrelsen vurderer, at tilbuddet/afdelingen skal have en vis størrelse, dels henset til, at hovedparten af borgere på Kofoedsminde kommer fra Vestdanmark, dels henset til, hvis det skal kunne lade sig gøre at have/udvikle målrettet pædagogik ift. målgruppen og et grundigt kendskab til regler ift. domstyper, udgangsbekendtgørelsen, sikkerhed osv.

Faglige forhold

Af den fornyede behandling skal der også fremgå en beskrivelse af, hvordan og inden for hvilken tidshorisont man forventer at arbejde hen imod, at det tilbud/afdeling, der etableres, kan opnå en tilstrækkelig specialisering, der kan imødekomme borgernes behov for en højt specialiseret indsats. Dette bør også indbefatte et forslag til, hvordan der kan etableres et samarbejde imellem de to sikrede tilbud og andre højt specialiserede tilbud med viden om målgruppen. Dette med henblik på at få skabt et fagligt og solidt vidensmiljø omkring den specifikke målgruppe.

I en vurdering af, om en leverandør har forudsætningerne for at udvikle og opretholde den fornødne høje specialisering, der er behov for, fokuserer Social- og Boligstyrelsen på en række overordnede parametre, som tilsammen skal sikre, at tilbuddet har en tilstrækkelig volumen i indsatsen til at opbygge det rette niveau af erfaring og kompetencer, samt at tilbuddet i relevant omfang samarbejder med andre aktører og holder sin faglige praksis opdateret med bedste aktuelle viden på området.

- 1) Aktiv praksis: Det er en grundlæggende præmis for at udvikle specialisering hos den enkelte leverandør, at "øvelse gør mester". Det er derfor en forudsætning for varetagelse af indsatser, der kræver høj specialisering, at leverandørerne har – eller inden for en fastsat tidshorisont kan forventes at opnå – en aktiv praksis, hvorigennem de opbygger erfaring og faglig ekspertise på det pågældende område.

⁵ § 22, stk. 4, i bekendtgørelse om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne samt om særlige sikkerhedsforanstaltninger for voksne og modtagepligt i boformer efter lov om social service (BEK nr. 1239 af 22/11/2019) beskriver, at kommunalbestyrelsen for Lolland Kommune har pligt til at etablere en særligt sikret afdeling på Kofoedsminde og til i dette tilbud at modtage personer, som i henhold til dom eller retskendelse skal optages i et særligt botilbud.

Lolland kommune og Region Sjælland har indgået en samarbejdsaftale, hvor Region Sjælland er leverandør af pladserne på Kofoedsminde. Lolland kommune har således forsyningsansvaret, mens Region Sjælland er leverandør (driftsherre).

For et tilbud, der skal varetage en sikret afdeling til personer med udviklingshæmning og dom, vil det derfor være afgørende at sikre en volumen i indsatsen, der kan gøre det muligt at opbygge erfaring og kompetencer. Det kan fx ske gennem etablering af en afdeling i tilknytning til et tilbud, der i forvejen leverer indsatser til målgruppen på "åbne" afdelinger. Det kan endvidere ske ved at sikre koordinering mellem kommunerne om at anvende tilbuddet samt gennem en geografisk placering, der bedst supplerer den i forvejen eksisterende afdeling på Kofoedsminde.

- 2) Kompetencer: Det er en forudsætning for varetagelse af en højt specialiseret indsats, at leverandørerne har et tilstrækkeligt antal medarbejdere med kompetencer opnået gennem uddannelse og praksiserfaring, som er relevante for indsatserne.

For et tilbud, der skal varetage en sikret afdeling til personer med udviklingshæmning og dom, er det afgørende, at medarbejderne har de rette kompetencer i forhold målgruppens komplekse udfordringer og behov. Den sociale og kriminalpræventive indsats forudsætter kompetencer og erfaringer i forhold til bl.a. målgruppens kognitive vanskeligheder, samtidige psykiske og somatiske lidelser samt sociale forhold.

- 3) Samarbejdsformer: Det er en forudsætning for varetagelse af en højt specialiseret indsats, at hver leverandør bidrager til sammenhængende forløb for borgerne. Det indebærer, at leverandørerne i relevant omfang samarbejder med andre leverandører på tværs af faggrupper og sektorer, som er relevante for borgernes samlede forløb.

For et tilbud, der skal varetage en sikret afdeling til personer med udviklingshæmning og dom, er det afgørende, at der samarbejdes med de relevante aktører om både den sociale og den kriminalpræventive del af indsatsen. Forholdene for personer i målgruppen varetages på tværs af en række instanser, som fx domstolene, rigsadvokaten og statsadvokaterne, kommuner og samråd, og indsatsen skal derudover bl.a. koordineres mellem botilbud, bistandsværger, misbrugsbehandling, psykiatri mv. Det samme gør sig gældende ift. udslusning af borgere til "åbne" afdelinger – evt. hos andre botilbud.

- 4) Vidensdistribution: Det er en forudsætning for varetagelse af en højt specialiseret indsats, at leverandørerne både anvender og bidrager til at udbrede aktuelt bedste viden om faglige tilgange og metoder.

For et tilbud, der skal varetage en sikret afdeling til personer med udviklingshæmning og dom, vil det være afgørende at holde sig opdateret med faglig viden om såvel den sociale som den kriminalpræventive del af indsatsen. Det vil derudover være relevant at etablere eller deltage i faglige netværk med andre leverandører på området, og det vil i særlig høj grad være relevant at etablere faglig sparring med ledelse og medarbejdere på Kofoedsminde.

Social- og Boligstyrelsen ønsker, at beskrivelsen af de faglige forhold adresserer disse parametre i videst muligt omfang. Beskrivelsen skal også forholde sig til, hvordan et nyt tilbud vil arbejde med den vigtige kriminalpræventive indsats. Her kan der fx hentes inspiration i Håndbog om sigtede og domfældte borgere med udviklingshæmning, som bl.a. beskriver konkrete socialpædagogiske indsatser og giver eksempler på, hvordan personalet kan håndtere nogle af de udfordringer, som det forskelligartede regelgrundlag kan medføre. Der gives også eksempler på systematiske metoder til vurdering af risikoen for, at en borger begår ny kriminalitet.

Social- og Boligstyrelsen opfordrer slutteligt til, at der i etableringen af endnu et sikret tilbud/afdeling medtages erfaringer fra Kofoedsminde i forhold til aktuelle udfordringer, herunder f.eks. rekruttering af personale med tilstrækkelige kompetencer.

Finansiering

Af den fornyede behandling skal fremgå et forslag til finansiering af tilbuddet/afdelingen, herunder overvejelser om, hvorvidt man ønsker at etablere et nyt tilbud, eller om man ønsker at etablere en afdeling på et allerede eksisterende tilbud. Det skal også fremgå, om tilbuddet ønskes etableret med objektiv finansiering eller takstfinansiering.

Det er Social- og Boligstyrelsens vurdering, at tilbuddet bør have den samme finansieringsmodel som Kofoedsminde for at forhindre en uhensigtsmæssig incitamentsstruktur.

Tidsperspektiv

Af den fornyede behandling skal der slutteligt fremgå et skøn over det tidsmæssige perspektiv for etablering af tilbuddet/afdelingen.

Social- og Boligstyrelsens vurdering

På baggrund af den opdaterede status, som Social- og Boligstyrelsen modtog i januar 2023, konstaterer Styrelsen, at overbelægningen på Kofoedsminde i nogen grad er imødekommet via etablering af et ekstra antal pladser. I 2020 var der en overbelægning i forhold til det budgetterede pladsantal på 8,2 pct., og i 2021 var der en overbelægning på 15,4 pct. I 2022 faldt overbelægning til 2,5 pct. i forhold til det budgetterede pladsantal⁶.

Social- og Boligstyrelsen konstaterer på baggrund af seneste tilsynsrapport fra Socialtilsyn Øst fra september 2023, at Kofoedsminde, for så vidt angår deres modtagepligt, i perioder ikke har haft tilstrækkelig plads og har måttet tage faciliteter i brug, der ikke var beregnet til formålet.

Herudover konstaterer Styrelsen på baggrund af tilsynsrapporten fra Socialtilsyn Øst, at der har været force majeure-episoder (brand, vandskader mv.), hvor Kofoedsminde ikke har haft de fornødne faciliteter til at genhuse borgerne andet sted på det sikrede område. Socialtilsynet vurderer, at dette ikke har været optimalt for hverken borgere eller medarbejdernes muligheder for at arbejde med borgerne, herunder at yde den rette pædagogiske indsats og trivsel. Region Sjælland, som er driftsherre for Kofoedsminde, forventer at etablere ti ekstra pladser for at kunne imødekomme behovet for sikrede pladser.

Socialtilsynet vurderer, at renoverings- og udbygningsplanerne på Kofoedsminde er både nødvendige og positive. Samtidig konstaterer Styrelsen, at presset på de fysiske rammer på Kofoedsminde er en vedvarende problemstilling, som der på trods af en række tiltag endnu ikke er fundet en langsigtet holdbar løsning på. Dertil kommer, at den aktuelle udbygning på Kofoedsminde ikke løser udfordringerne med en uhensigtsmæssig geografisk placering og den faglige afspecialisering, som Styrelsen har iagttaget over de senere år.

Social- og Boligstyrelsen vurderer på den baggrund, at der fortsat mangler en langsigtet nationalt koordineret løsning på, hvordan der sikres det fornødne udbud af højt specialiserede indsatser til målgruppen. Dette især set i sammenhæng med, at det stigende antal borgere vurderes også at have væsentlige afledte konsekvenser for de faglige rammer. Social- og Boligstyrelsen konstaterer således også, at de faglige forhold samlet set ikke er forbedret, hvorfor Styrelsen vurderer, at Kofoedsminde aktuelt ikke har forudsætningerne for at kunne imødekomme målgruppens behov for en højt specialiseret indsats. I vurderingen er der lagt vægt på en række forskellige parametre, herunder:

- Vikarforbrug
- Sættelse af faglært og ufaglært personale

⁶ Data fra januar til september 2022

- Den kriminalpræventive rehabiliterende indsats.

Vikarforbrug

Af den opdaterede status fremgår, at brugen af eksterne vikarer er steget fra 34 pct. i 2020 til 40 pct. i 2021 og 52 pct. i 2022⁷. Det betyder, at målsætningen i Region Sjællands indsatsplan⁸ om, at forbruget af eksterne vikarer målt i forhold til det samlede antal vikarer og interne fleksible medarbejdere skulle falde til 25 pct. ved udgangen af 2020, ikke er nået.

Det beskrives i den opdaterede status, at stigningen skyldes:

- Udfordringer med at besætte ledige stillinger.
- Voksende efterspørgsel efter pladser – og dermed også behov for flere medarbejdere.
- Voksende antal borgere, der udgør en sikkerhedsrisiko i miljøet - bl.a. grundet den stressbelastning, der følger af anbringelsen.

Det beskrives endvidere, at vikarer ofte anvendes, når en borger udgør en sikkerhedsrisiko, og der af den årsag er brug for ekstra personale. De ekstraordinære indsatser er almindeligvis tidsbegrænset og anvendes af det faste pædagogiske personale til at finde veje i samarbejdet med borgerne, der betyder, at borgeren bliver tryk i miljøet og rummes på en almindelig plads.

Slutteligt beskrives i den opdaterede status, at Kofoedsminde frem til 2019 anvendte vikarer til håndtering af den stigende efterspørgsel, idet udgangspunktet for driften var, at pladstallet skulle nedbringes igen. Det beskrives dog også, at den stigende efterspørgsel var blevet *den nye normal* og ikke kunne håndteres som en midlertidig tendens.

I seneste tilsynsrapport fra september 2023 beskriver Socialtilsyn Øst, at der altid vil være et behov for eksterne vikarer for så vidt angår Kofoedsmindes modtagepligt og hensynet til borgernes og medarbejdernes sikkerhed. Socialtilsynet konstaterer samtidigt, at en andel af de interne vikarstillinger er blevet konverteret til faste stillinger på de forskellige afdelinger, hvilket vurderes at kunne have en positiv effekt for borgerne. Socialtilsynet konstaterer dog også, at denne ændring ikke har nedbragt anvendelsen af eksterne vikarer. Socialtilsynet vurderer, at selvom der er mange eksterne vikarer, der kender de borgere, de er hos, så er der behov for, at antallet af eksterne vikarer nedbringes, og at andelen af fastansatte medarbejdere øges. Dette bl.a. fordi eksterne vikarer ikke kan forventes at have det samme kendskab til beboerne eller målgruppen og heller ikke kan indgå i de daglige pædagogiske strukturer og arbejde på samme måde.

Social- og Boligstyrelsens vurdering

Social- og Boligstyrelsens vurdering af vikarforbruget på Kofoedsminde foretages med udgangspunkt i, at borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling har behov for en højt specialiseret indsats, som har til formål både at modvirke tilbagefald i kriminalitet samt på længere sigt at understøtte borgerens udvikling hen mod et liv uden kriminalitet⁹. Ifølge Håndbog om sigtede og domfældte borgere med udviklingshæmning beror den samlede indsats på viden om den anbragte borgers aktuelle behov for støtte og omsorg, borgerens ressourcer, kompetencer og udviklingspotentiale¹⁰. Det stiller særlige krav både til medarbejdernes kompetencer, herunder uddannelse og erfaring, normeringen på tilbuddet samt kendskabet til den enkelte borgers funktionsniveau.

På Kofoedsminde ses et stigende og vedvarende højt forbrug af eksterne vikarer. Social- og Boligstyrelsen anerkender, at det i en periode kan være nødvendigt for tilbud at benytte eksterne vikarer, f.eks. til at løfte specialiserede opgaver. Social- og Boligstyrelsen vurderer

⁷ Data fra januar til september 2022

⁸ Opfølgning på drifts- og udviklingsaftale 2021 for Socialområdet (2021). Region Sjælland

⁹ Central udmelding for borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling (2019). Socialstyrelsen

¹⁰ Håndbog om sigtede og domfældte borgere med udviklingshæmning. Lovregler og kriminalpræventive sociale indsatser (2021). Socialstyrelsen

dog, at omfanget af vikarforbruget og det faktum, at der er tale om en vedvarende problemstilling, forringer Kofoedsminde's muligheder for at imødekomme borgernes behov for en højt specialiseret indsats, ligesom det forhindrer opbygning og vedligeholdelse af den fornødne specialisering over tid.

Et højt forbrug af eksterne vikarer udfordrer således sammenhængskraften i forhold til at kunne omsætte og fastholde nødvendig viden om målgruppen og den enkelte borgers behov for særlige indsatser. Det kan desuden være vanskeligt at tilpasse de daglige indsatser til det funktionsniveau, borgerne befinder sig på, da eksterne vikarer, som beskrevet i seneste tilsynsrapport, ikke kan forventes at have samme kendskab til beboerne eller målgruppen. Praksis risikerer derved at blive uensartet, særligt i de perioder, hvor en borger udgør en sikkerhedsrisiko, og hvor kendskabet til den enkelte borgers funktionsniveau er en afgørende faktor for indsatsen.

Et højt forbrug af eksterne vikarer indebærer derudover, at udvikling, kvalificering og implementering af fælles faglige tilgange til borgerne samt implementering af ny viden vanskeliggøres, jf. afsnittet "Den kriminalpræventive rehabiliterende indsats".

Sammensætning af faglært og ufaglært personale

Af den opdaterede status fremgår, at fordelingen mellem faglært og ufaglært personale har været stabilt i perioden fra 2020 til 2022. Det betyder dog samtidigt, at det fortsat kun er ca. halvdelen af medarbejderne på Kofoedsminde, der har en faglig uddannelse, og at målsætningen i Region Sjællands indsatsplans om, at 60 pct. af de ledige stillinger bliver besat af ansøgere med en faglig uddannelse, ikke er nået, da 49 pct. af de opslåede stillinger blev besat af faguddannet personale i 2020, mens det i 2021 var 55 pct. og i 2022 var 48 pct.¹¹

Kofoedsminde har – som det øvrige socialområde – vanskeligt ved at rekruttere nye medarbejdere. Det beskrives i den opdaterede status, at Kofoedsminde arbejder målrettet med at ansætte medarbejdere med faglig uddannelse, og at Regionsrådet i Region Sjælland både i Budgetaftale 2020 og Budgetaftale 2023 har besluttet at give henholdsvis ti og fem uddannede medarbejdere på Kofoedsminde en meritpædagoguddannelse.

I seneste tilsynsrapport konstaterer Socialtilsyn Øst, at Kofoedsminde fortsat arbejder aktivt på at øge andelen af uddannede medarbejdere, men at en bestående udfordring er mulighederne for at tiltrække sådanne. Kofoedsminde har dog i 2023 for første gang i flere år oplevet en stigning i antallet af uddannede pædagogiske ansøgere til ledige stillinger. Socialtilsynet konstaterer også, at Kofoedsminde arbejder med intern opkvalificering, hvor nogle medarbejdere tilbydes pædagoguddannelsen, samtidig med at de fortsat er tilknyttet Kofoedsminde, mens andre medarbejdere tilbydes uddannelsen som pædagogisk assistent. I 2023 har Kofoedsminde fået internt uddannet ni medarbejdere til at blive pædagogiske assistenter og ti medarbejdere til at tage pædagoguddannelsen. Socialtilsynet vurderer dog samtidigt, at Kofoedsminde skal have flere pædagoger ansat, så andelen øges mellem de forskellige faggrupper, hvilket Socialtilsynet konstaterer, at Kofoedsminde arbejder aktivt på at opfylde.

Social- og Boligstyrelsens vurdering

Social- og Boligstyrelsens vurdering af sammensætningen af faglært og ufaglært personale på Kofoedsminde foretages med udgangspunkt i, at borgere, der får en foranstaltningsdom til anbringelse i sikret afdeling¹², typisk er voksne med udviklingshæmning i let til middelsvær grad samt borgere, der vurderes at ligge i den nederste del af normalområdet. Det vil sige borgere,

¹¹ Data fra januar til september 2022

¹² Domstype 1 eller 2. Borgere med domstype 2 skal placeres på en "åben" afdeling – enten på Kofoedsminde eller et andet botilbud. Borgeren kan først derefter overføres til en sikret afdeling, såfremt der foreligger begrundet mistanke om, at borgeren vil begå ny kriminalitet inden for dommens afgørelse. Afgørelsen om overflytning træffes af borgerens handlekommune på baggrund af dialog med ledelsen på det botilbud, hvor borgeren bor.

som har en forsinket kognitiv udvikling kombineret med andre komplekse problemstillinger¹³. Borgerne har typisk begået kriminalitet af særlig personfarlig karakter, som fx voldtægt, seksuelle overgreb mod og krænkelser af mindreårige, røveri, brandstiftelse, drab eller forsøg på drab. Der foreligger samtidig en vurdering af, at borgerne er udtalt farlige med behov for at være under den konstante overvågning, som en sikret afdeling indebærer¹⁴.

Den højt specialiserede indsats, som kan imødekomme målgruppernes særlige behov, er bl.a. karakteriseret ved at kræve særlig viden og kompetencer¹⁵. Det stiller krav til, at medarbejderne bl.a. har relevante uddannelsesmæssige kompetencer, herunder bred teoretisk og metodisk indsigt og erfaring i anvendelsen af dem.

På Kofoedsminde ses en fordeling mellem faglærte og ufaglærte medarbejdere på ca. 50 pct. Social- og Boligstyrelsen vurderer, at det i betydelig grad påvirker Kofoedsmindes muligheder for at sikre, at de kompetencer, som er relevante i en højt specialiseret indsats, er til rådighed i et nødvendigt omfang og dermed kan indgå i den konkrete borgerrettede del af indsatsen. Det er også Styrelsens vurdering, at der forestår en vedvarende opkvalificeringsopgave, der ikke i fornødent omfang tilgodeses alene med merituddannelse af enkelte medarbejdere, da så stor en andel ufaglærte medarbejdere gør det vanskeligt at udvikle og fastholde et solidt og udviklingsorienteret fagligt miljø, som er afgørende for at kunne levere højt specialiserede indsatser i forhold til borgernes komplekse problemstillinger.

Problemstillingen kommer bl.a. til udtryk i nogle af de VISO-forløb, som har været iværksat på Kofoedsminde igennem årene, og hvor VISO har erfaret, at nogle af de ufaglærte medarbejdere på Kofoedsminde mangler basal pædagogisk faglig viden om såvel målgruppen som de kombinationsproblematikker, som er forventelige for borgere anbragt på Kofoedsminde. Det kan betyde, at de udredningsresultater, som VISO leverer, ikke i tilstrækkeligt omfang bliver anvendt og operationaliseret i praksis.

Social- og Boligstyrelsen vurderer, at Kofoedsminde vedvarende vil have udfordringer med at opbygge og implementere viden, da udbuddet af faglært arbejdskraft på Lolland, ifølge Kofoedsminde selv, er begrænset inden for en række social- og sundhedsmæssige uddannelsesområder¹⁶. Problemstillingen skærpes også af, at Kofoedsminde over tid opretter flere pladser for at kunne imødekomme behovet.

Den kriminalpræventive rehabiliterende indsats

Af den opdaterede status fremgår det, at Kofoedsmindes hovedfokus i den kriminalpræventive indsats er via det pædagogiske arbejde at støtte den anbragte borger og forebygge ny kriminalitet. Det beskrives også, at fornyet kriminalitet under ophold på Kofoedsminde (vold, trusler, hashsalg m.m.) søges begrænset og altid politianmeldes, ligesom Kofoedsminde aktivt arbejder for at skabe en fremtid uden kriminalitet for borgerne.

Herudover beskrives, at Kofoedsminde arbejder med at motivere, støtte og hjælpe borgerne til en tilværelse uden kriminalitet, når dommen ophæves, og at udgang i den henseende spiller en stor rolle. Det beskrives, at Kofoedsminde er i tæt dialog og samarbejde med Statsadvokaten, der har medvirket til, at flere beboere kan afprøves med udgange under Statsadvokatens kompetence – men fortsat med et højt sikkerhedsniveau. Dette er ifølge den opdaterede status centralt, da udgange er et vigtigt skridt i forhold til ændring af domstype, således at dom til anbringelse på sikret institution ikke opretholdes i længere tid og i videre omfang end nødvendigt.

¹³ Domfældte udviklingshæmmede – Data og fortællinger (2018). Psykiatri og Social. Region Midtjylland

¹⁴ Håndbog om sigtede og domfældte borgere med udviklingshæmning. Lovregler og kriminalpræventive sociale indsatser (2021). Socialstyrelsen

¹⁵ Central udmelding for borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling (2019). Socialstyrelsen

¹⁶ Det fremgår af Kofoedsmindes spørgeskema besvaret i forbindelse med afrapporteringerne på den centrale udmelding i 2020

Samtidigt beskrives i den opdaterede status, at den socialpædagogiske indsats med et kriminalitetspræventivt sigte understøttes af, at Kofoedsminde har mulighed for at ansøge om finansiering af ekstra bemanning. Ansøgning om tillægssydelse er ifølge den opdaterede status et vigtigt element i den socialpædagogiske og kriminalpræventive indsats, da medarbejderne og afdelingens ledelse har mulighed for at ændre tilrettelæggelse af arbejdet omkring borgeren. For disse borgere er det en vigtig del af den kriminalpræventive indsats, at borgerne ikke skærmes, men fortsat er en del af fællesskabet på afdelingen, hvilket muliggøres via ekstra personale.

Kofoedsminde rummer dog også borgere, hvor muligheden for et skærmet tilbud (særlig sikret plads) forebygger, at ny alvorlig kriminalitet gentager sig. Her ses den kriminalpræventive indsats, ifølge den opdaterede status, ved, at borgerne placeres i meget definerede og faste rammer i et enkeltmandstilbud.

Slutteligt beskriver den opdaterede status, at Kofoedsminde i en lang årrække har arbejdet på at skabe en fælles socialpædagogisk praksis kaldet Fælles Praksis, som bygger på alt fra et fælles værdigrundlag over primære faglige tilgange på stedet til konkrete metoder og redskaber i indsatsen. Den opdaterede status beskriver, at Fælles Praksis siden 2019 systematisk er blevet fulgt og evalueret af en gruppe forskere fra DEFACTUM i samarbejde med psykolog Trine Uhrskov, der har gennemført en række interviews med beboerne på Kofoedsminde med brug af en visuel interviewguide. Evalueringen konkluderer bl.a., at potentialet i Fælles Praksis er blevet underbygget, og at visse komponenter i Fælles Praksis er kommet langt i evalueringsperioden¹⁷.

I seneste tilsynsrapport konstaterer Socialtilsynet, at Fælles Praksis 2.0 generelt vurderes positivt af medarbejderne ift. arbejdet med borgerne, og Socialtilsynet vurderer fortsat, at Fælles Praksis 2.0 er en velegnet faglig tilgang med konkrete pædagogiske metoder og værktøjer, der er relevante og meningsfulde for målgruppen og for de borgere, der er på Kofoedsminde. Det beskrives desuden i tilsynsrapporten, at Fælles Praksis 2.0 snart er introduceret på alle Kofoedsmindes afdelinger. Introduktionen er første fase, hvorefter der følger en periode med implementering og forankring samt opfølgning på, hvordan den enkelte afdeling har arbejdet med modellen.

Social- og Boligstyrelsens vurdering

Social- og Boligstyrelsens vurdering af den kriminalpræventive rehabiliterende indsats på Kofoedsminde foretages med udgangspunkt i den beskrivelse, som fremgår af Håndbog om sigtede og domfældte borgere med udviklingshæmning¹⁸. Heri er det beskrevet, at formålet med den kriminalpræventive sociale indsats er at støtte den anbragte borger, både på det generelle plan og specifikt i forhold til at forebygge ny kriminalitet, således at dommen ikke opretholdes i længere tid og i videre omfang end nødvendigt¹⁹. Et andet væsentligt formål med den kriminalpræventive sociale indsats er at støtte borgeren i at kunne leve et liv uden kriminalitet, når dommen ophæves.

Ifølge håndbogen er den socialpædagogiske indsats en integreret del af den kriminalpræventive indsats. Herudover beskrives, at der som regel vil være behov for at iværksætte specifikke og målrettede indsatser for at forebygge, at den anbragte begår ny kriminalitet. Den samlede kriminalpræventive rehabiliterende indsats forudsætter derved, at medarbejderne har de rette

¹⁷ Fælles Praksis på Kofoedsminde (2022). DEFACTUM

¹⁸ Håndbog om sigtede og domfældte borgere med udviklingshæmning. Lovregler og kriminalpræventive sociale indsatser (2021). Socialstyrelsen

¹⁹ Ombudsmandens temarapport fra 2020 om Dømte personer med udviklingshandicap beskriver også, at det kan have betydning for, hvor længe en foranstaltningsdom bør opretholdes, om der er risiko for, at den dømte begår yderligere kriminalitet. Det kan således have betydning for varigheden af foranstaltningsdommen, om der er iværksat en socialpædagogisk indsats med fokus på at opnå færdigheder, så den dømte kan undgå at begå ny kriminalitet, og om resultatet af denne indsats er dokumenteret

specialiserede kompetencer, herunder en bred teoretisk og metodisk indsigt med viden omkring borgernes komplekse, sammensatte og specifikke problemstillinger, der kan vanskeliggøre såvel vurderingen af det konkrete behov for en kriminalpræventiv indsats som planlægningen og udførelsen af den.

På Kofoedsminde ses et fokus på at få skabt en fælles socialpædagogisk praksis, som bedst muligt udvikler beboerens evne til at mestre både affekt og sit liv²⁰. Social- og Boligstyrelsen vurderer dog, at selvom intentionen om at implementere det såkaldte projekt Fælles Praksis er et skridt i den rigtige retning, så er mulighederne for at indfri potentialet i det nye faglige ståsted udfordret af de grundlæggende problemer med at rekruttere uddannet personale og nedbringe vikarforbruget.

I DEFACTUMs evaluering af Fælles Praksis beskrives bl.a., at én af forudsætningerne for at kunne lykkes med implementering og fastholdelse af indsatsen er, at der rundt omkring i organisationen findes viden om både socialpædagogiske metoder og målgrupper. Social- og Boligstyrelsen vurderer, at andelen af ufaglærte medarbejdere på Kofoedsminde indikerer, at denne forudsætning for implementering ikke er til stede på nuværende tidspunkt, ligesom Styrelsen vurderer, at det høje forbrug af eksterne vikarer udgør en udfordring, i forhold til at medarbejderne på afdelingerne skal fungere som "drivere" af den faglige udvikling – en udvikling, som eksterne vikarer kan have vanskeligt ved at bidrage til og kvalificere, da de ikke på samme måde som de faste medarbejdere kender borgerne og de faglige tilgange, rutiner, procedurer mv.

På baggrund af DEFACTUMs evaluering konstateres det, at selvom visse af komponenterne i Fælles Praksis er kommet langt i evalueringsperioden, herunder særligt beboerudviklingssamtalerne, så er de forventede generelle organisatoriske effekter dog ikke indtruffet. Det indbefatter fx en forventet øget medarbejdertrivsel samt et faldende sygefravær og forbrug af viktimer, ligesom der heller ikke kan påvises en nedadgående tendens for de BVC-vurderinger²¹, hvor beboere er vurderet i høj risiko for at udøve vold.

Herudover vurderer Social- og Boligstyrelsen, at Kofoedsmindes høje andel af eksterne vikarer sammenholdt med den høje andel af ufaglærte medarbejdere samlet set kan vanskeliggøre arbejdet med den kriminalpræventive rehabiliterende indsats. Dette er bl.a., fordi det kræver grundlæggende pædagogisk viden at kunne læse og forstå de beskrivelser, der foreligger af borgerne, og få det omformuleret til en målrettet pædagogisk indsats, som indbefatter vurdering af og stillingtagen til, hvor meget og hvordan en borger forstår og kan indgå i arbejdet sammen med personale omkring faren for recidiv.

Social- og Boligstyrelsen vurderer på den baggrund, at presset på Kofoedsminde bør aflastes, så det bliver muligt for Kofoedsminde at arbejde kompetent med den kriminalpræventive rehabiliterende indsats, som kan have betydning for, hvorvidt nogle borgere har ophold på Kofoedsminde i længere tid end nødvendigt.

Samlet vurdering

Social- og Boligstyrelsen vurderer, at der er behov for at sikre forsyningen og den faglige bæredygtighed af højt specialiserede indsatser til målgruppen gennem etablering af yderligere et tilbud/afdeling med sikrede pladser.

Det er Styrelsens vurdering, at den geografiske placering af et yderligere tilbud/afdeling bør være i Vestdanmark, bl.a. for at sikre et nærhedsprincip, som i højere grad kan understøtte de vstdanske borgeres mulighed for at bevare kontakten til deres netværk, samt for at understøtte de vstdanske kommunernes personrettede tilsynspligt, deltagelse i handleplansmøder, besøg ud over handleplansmøder o.l.

²⁰ Fælles Praksis 2.0 (2019). Kofoedsminde

²¹ BVC står for Brøset Violence Checklist, som er et redskab, der anvendes til risikovurderinger

Social- og Boligstyrelsens vurderer, at oprettelsen af et yderligere tilbud/afdeling til målgruppen vil kunne imødegå den centrale udmeldings beskrevne udfordringer. Et yderligere tilbud/afdeling vil således kunne aflaste presset på Kofoedsminde og give bedre vilkår for at rekruttere et tilstrækkeligt antal faglærte medarbejdere – og i forlængelse deraf reducere brugen af eksterne vikarer, så borgerne i målgruppen kan få en højt specialiseret indsats, som modsvarer deres behov. Et mindre antal borgere vil desuden mindske belastningen på de fysiske rammer, ligesom et ekstra tilbud/afdeling vil kunne medvirke til vidensdeling og -udvikling af kvalificerede indsatser og tilgange til målgruppen mellem de to sikrede tilbud, så der kan sikres et fagligt solidt og udviklingsorienteret miljø omkring den specifikke målgruppe.

Social- og Boligstyrelsen har i vurderingen lagt vægt på Kofoedsmindes stigende og vedvarende høje vikarforbrug samt en høj andel af ufaglærte medarbejdere, som har betydning for de faglige rammer og muligheden for at arbejde kompetent med den kriminalpræventive og rehabiliterende indsats.

Der er i vurderingen også lagt vægt på, at behovet for sikrede pladser er vokset over tid, og at der siden udsendelsen af den centrale udmelding i 2019 ikke er sket forbedringer, som betrykker Social- og Boligstyrelsen i, at Kofoedsminde fortsat alene er i stand til at imødekomme behovet på landsplan og samtidig udvikle og opretholde den høje specialisering/de højt specialiserede kompetencer, der er behov for i indsatsen til målgruppen.

Social- og Boligstyrelsen bemærker afslutningsvis, at nogle kommuner i afrapporteringerne på den centrale udmelding har præsenteret etableringen af et yderligere tilbud i Vestdanmark som et løsningsforslag på de beskrevne problemstillinger. Herudover viser afrapporteringerne på den centrale udmelding, at der er et betydeligt behov for sikrede pladser til borgere med udviklingshæmning og dom blandt kommunerne i de vstdanske regioner. Det er Social- og Boligstyrelsens vurdering, at fordelingen ikke vil have ændret sig væsentligt i perioden fra 2019 og frem til i dag, idet borgerne har ophold på Kofoedsminde i en længere årrække²².

²² Ifølge den opdaterede status har borgere med udviklingshæmning og domstype 1 en gennemsnitlig opholdslængde på 8,2 år, mens borgere med udviklingshæmning og domstype 2 har en gennemsnitlig opholdslængde på 6 år.

Social- og Boligstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00

www.sbst.dk

2.4 Godkendelse af regnskab 2023 og budget 2024 for de fælleskommunale sekretariater

Det fælleskommunale Sundhedssekretariat: regnskab 2023 og budget 2024

Poster	Budget 2023		Regnskab 2023		Budget 2024	
	Udgifter i kr.	Indtægter i kr.	Udgifter i kr.	Indtægter i kr.	Udgifter i kr.	Indtægter i kr.
Indkrævet hos kommunerne		1.669.407		1.690.518,25 ¹		1.771.663 ²
Overført overskud		647.162		647.162,22		247.397
Husleje	33.076		33.889 ³		37.618	
Løn	1.498.752		1.501.778		1.509.563	
IT, tele, licenser og abonnementer	40.000		22.924		30.000	
HR, intern service og økonomiopfølgning (Aalborg Kommune)	35.000		35.000		35.000	
Administrationsudgifter og kontorhold	10.000		5.273		10.000	
Mødeafholdelse	25.000		3.388		15.000	
Transport, kørsel og parkering	25.000		14.877		21.880	
Deltagelse i kurser, konferencer og efteruddannelse	30.000		16.295		25.000	
Indkøb af IT-udstyr	10.000		0		10.000	
System for indberetning af hjerterehabiliteringsdata	55.000		55.000		55.000	
Afholdelse af arrangementer	70.000		72.067		70.000	
Implementering af sundhedsreform/ny organisering samt proces med sundhedsaftale 2023	100.000		0		0	
Data vedr. vederlagsfri fysioterapi og sundhedsaftale	200.000		0		0	
Ny hjemmeside	30.000		5.700		0	
Pulje til initiativer i Sundhedsdirektørernes Forretningsudvalg samt uforudsete udgifter	154.741		0		200.000	
I alt	2.316.569	2.316.569	1.766.191	2.337.680,47	2.019.060	2.019.060
Overskud/underskud	0		571.490⁴		0	

¹ Beløbet er omfattet af den generelle pris- og lønudvikling (4,1% for 2023/2024), og er dermed højere end først antaget sats.

² Beløbet som indkræves hos kommunerne i 2024 svarer til de indkrævede midler i 2023 fremskrevet med den generelle pris- og lønudvikling (4,8% for 2023/2024). PL-satsen på 4,8% for 2023/2024 er den forventede PL-sats, den vil blive tilrettet ved opkrævningsstidspunktet ultimo 2024, når den endelige PL-sats er udregnet.

³ Huslejen steg i midten af 2023, hvilket er indregnet i budget for 2024.

⁴ Beløbet skal udbetales til de nordjyske kommuner, dog overføres 247.397 kr. til efterfølgende år, for at sikre en pulje til uforudsete udgifter på 200.000 kr.

2.4 Godkendelse af regnskab 2023 og budget 2024 for de fælleskommunale sekretariater

Sekretariat for Nordjysk Socialaftale: Regnskab 2023 og budget 2024

Poster	Budget 2023		Regnskab 2023		Budget 2024	
	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
Indkrævet hos kommunerne		1.878.845,71 ¹		1.878.845,71 ¹		1.969.030,30 ¹
Overført overskud		722.565,91		722.565,91		196.187
Husleje	39.306,48		40.280,38 ²		44.745,60	
Løn	1.334.697,00		1.339.764,79		1.423.090,00	
IT, tele, licenser og abonnemeter	39.670,00		37.205,88		37.502,00	
HR, intern service og økonomiopfølgning (Aalborg Kommune)	70.000,00		70.000,00		70.000,00	
Administrationsudgifter og kontorhold	12.000,00		6.226,35		12.000,00	
Mødeafholdelse	21.000,00		45.526,50		25.000,00	
Transport, kørsel og parkering	30.000,00		19.568,00 ³		27.880,00	
Deltagelse i kurser, konferencer og efteruddannelse	45.000,00		32.732,10		45.000,00	
Afholdelse af arrangementer	80.000,00		71.039,00		80.000,00	
Udmøntning af Nordjysksocialaftale	100.000,00		10.902,55		100.000,00	
FU godkendte initiativer	806.275,12		357.135,51		300.000	
I alt	2.577.948,60	2.601.411,61	2.030.381,06	2.601.412	2.165.217,30	2.165.217,30
Overskud/underskud	23.463		571.030,56		0	

¹ Beløbet som indkræves hos kommunerne i 2023 svarer til de indkrævede midler i 2022 fremskrevet med den generelle pris- og lønudvikling (2,8% for 2022/2023). PL-satsen på 4,1% for 2022/2023 er den forventede PL-sats, den vil blive tilrettet ved opkrævningsstidspunktet ultimo 2023, når den endelige PL-sats er udregnet.

² Den højere realiseret post skyldes en betaling af kantinebidrag fra 4. kvartal 2022, som først har fundet sted i 2023.

³ Den højere realiseret post skyldes mere transport til div. arrangementer og møder. Budgetteringen på denne post har være nedsat tidligere pga. epidemien, som medførte færre fysiske arrangementer og møder. Denne post korrigeres i budgettet for 2023.

2.6

Resultatkontrakt 2024 for Erhvervshus Nordjylland – regionale mål

Mål 8 – Styrket regional strategi og styrket indsats

<p>Mål - Forslag til 2024</p>	<p>Erhvervshus Nordjylland vil fortsat tage ansvar for at styrke den strategiske erhvervsudvikling i Nordjylland med afsæt i virksomhedernes behov. Udgangspunkt for indsatsen er den decentrale erhvervsfremmestrategi 2024 – 2027 for Nordjylland samt rammeaftalen for Erhvervshusene i perioden 2024-2027.</p> <p>Virksomhederne i Nordjylland skal have hjælp til den relevante udviklingsindsats igennem let tilgængelige ydelser.</p> <p>Målet er, at Erhvervshus Nordjylland i 2024 arbejder for at sikre dette ved:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At præcisere sin rolle ift. indsatserne i den nye erhvervsfremmestrategi: <ul style="list-style-type: none"> - Indfri ambitioner i CO2Vision - Højne grøn omstilling og bæredygtighed - Øge digitalisering i nordjysk erhverv - Styrke de nordjyske byer og kystområder - Sikre kompetenceforsyning til nordjyske virksomheder - Understøtte virksomhedernes potentialer - At bidrage til at realisere nye midler fra EU og øvrige finansieringskilder til at realisere relevante udviklingsindsatser for virksomheder og samarbejdspartnere i region Nordjylland; indsatser som er additionelle ift. nationale signaturindsatser. Der vil bl.a. samarbejdes med NordDanmarks EU-kontor og det nyetablerede hjemtagingssekretariat i Energistyrelsen, der skal styrke den danske hjemtagning af midler fra EU's Innovationsfond, Digital Europe, Interreg mv. Dertil vil der også være fokus på private fonde som fx Industriens Fond, Den Danske Maritime Fond mm. - At bidrage til at realisere potentialet i CCUS og CO2Vision i samarbejde med konsortiet og styregruppen, herunder BRN og Green Hub Denmark, ved varetagelse af CO2Visions interesser i strategisk politiske sammenhænge, gennem prioriteret indsats som knudepunkt for arbejdskraft- og uddannelsesaktører og gennem målrettede indsatser for virksomheder og iværksættere.
	<p>Målet opgøres af Erhvervshus Nordjylland ultimo 2024 ved afrapportering på ovenstående tre aktiviteter.</p>
<p>Begrundelse</p>	<p>Det er helt centralt, at Erhvervshus Nordjylland bidrager markant til at realisere den regionale erhvervsfremmestrategi for Nordjylland de kommende år samt hjælper med at tilvejebringe de nødvendige midler til at realisere indsatsen, herunder nye midler fra nye finansieringskilder. I den sammenhæng er Erhvervshusets rolle central som det regionale knudepunkt for at facilitere strategiske højt prioriterede indsatser til gavn for det nordjyske erhvervsliv som CO2Vision, grøn omstilling og digitalisering.</p> <p>Målet understøtter Erhvervshusets kerneopgaver.</p>
<p>Afrapportering</p>	<p>Afrapportering til KKR sker en gang årligt.</p> <p>Målet er 100% opfyldt, når de 3 indsatser er tilfredsstillende gennemført.</p>

Mål 9 – Styrket regionalt samarbejde, herunder knudepunktsfunktionen for erhvervsudvikling

<p>Mål Forslag til 2024</p>	<p>Målet er, at Erhvervshus Nordjylland bidrager til at styrke en ambitiøs, forpligtende samarbejdskultur mellem en lang række offentlige og private aktører ved:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Generelt at opbygge et endnu stærkere økosystem på tværs af aktører med kobling til de 6 centrale indsatsler: <ul style="list-style-type: none"> - Indfri ambitioner i CO2Vision - Højne grøn omstilling og bæredygtighed - Øge digitalisering i nordjysk erhverv - Styrke de nordjyske byer og kystområder - Sikre kompetenceforsyning til nordjyske virksomheder - Understøtte virksomhedernes potentialer - I samarbejde med de lokale erhvervskontorer at sikre geografisk spredning og lige adgang for virksomheder i alle 11 nordjyske kommuner bl.a. gennem den "Den Nordjyske Model", målrettet information, kommunikation og dialog med udgangspunkt i kommunikationsmodellen. For en uddybning af "Den Nordjyske Model" henvises til bilag xx. Sammen med de lokale erhvervskontorer har vi bl.a. også ressourcer, kommunikationsgruppe og iværksættergruppe, som Erhvervshus Nordjylland faciliterer. - At holde fokus på systematisk fælles ejerskab til projekt- og programtilbud målrettet nordjyske virksomheder igennem tæt dialog, orientering og efterlevelse af "Den Nordjyske Model". Og at videreføre den gode samarbejdsform med erhvervskontorerne i form af det 4-årige samarbejdsrapport og det årlige bilaterale fokusrapport for hver af de 11 kommuner. Se også bilag xx - At stille Erhvervshusets direktion til rådighed for årligt fællesmøde mellem direktion og borgmester samt erhvervschef i hver kommune, hvor status og plan for samarbejdet drøftes. På mødet kan andre relevante ressourcer fra den enkelte kommune deltage. - Igennem sin knudepunktsfunktion at få bredden af aktører til at understøtte virksomhedernes udvikling, herunder: <ul style="list-style-type: none"> o Styrke samarbejdet yderligere med regionale videns-, uddannelses- og beskæftigelsesaktører (bl.a. Arbejdsmarkedskontor Midt-Nord, AAU, UCN og erhvervsskolerne) samt nationale erhvervsfremme- og innovationsfremmeaktører som bl.a. Trade Council, Innovationsfonden, Danmarks Eksport- og Investeringsfond samt nationale klynger. o Bidrage til at relevante nationale klynger gøres mere tilgængelige for de nordjyske virksomheder.
<p>Metode</p>	<p>Målet opgøres af Erhvervshus Nordjylland ultimo 2024 ved afrapportering på ovenstående 5 aktiviteter.</p>
<p>Begrundelse</p>	<p>Det er en styrke for de nordjyske virksomheder, at vi har såvel et tværkommunalt Erhvervshus, 11 lokale erhvervskontorer, NordDanmarks EU-kontor samt øvrige stærke erhvervsfremmeaktører, vidensinstitutioner og beskæftigelsesaktører, der ønsker at arbejde sammen.</p> <p>Erhvervshus Nordjylland vil arbejde for, at der er synergi og styrke for virksomhederne på dette grundlag gennem optimalt samarbejde og koordinering af indsatsen mellem aktørerne regionalt.</p>

Afrapportering	Afrapportering til KKR sker en gang årligt. Målet er 100% opfyldt, når de 5 indsatser er gennemført tilfredsstillende.
----------------	---

Mål 10 – Bæredygtig og digital omstilling (Delmål 3 er nu delt op i 2 - således at der i alt er 5 delmål i stedet for 4)

<p>Mål - Forslag til 2024</p>	<p>Bæredygtig og digital omstilling er højt prioriteret i region Nordjylland, således, at der er tilbud til virksomhederne på området uanset deres størrelse, branche og modenhed.</p> <p>Erhvervshus Nordjylland understøtter særligt den brede tilgang til bæredygtig og digital omstilling og cirkulær økonomi og arbejder vedvarende for et øget fokus gennem alle 4 kerneopgaver:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Specialiseret vejledning • Regionalt knudepunkt • Operatør på programmer og projekter • Regionalt center for udvikling af erhvervsfremmestrategi <p>Målet er, at Erhvervshus Nordjylland i 2024 arbejder for:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At styrke vores rolle som knudepunkt mellem regionens aktører, herunder <ol style="list-style-type: none"> a. formidle værktøjer mv. til kommunernes miljøafdelinger og erhvervskontorer (bl.a. KlimaParat kurset 2023/24) b. afholde virksomhedsrettede arrangementer sammen med nordjyske aktører - At udmønte så mange nye udviklingsmidler i Nordjylland til SMV'er som muligt. - At styrke vores kompetencer og vejledning af de nordjyske virksomheder generelt ift. bæredygtighed med et øget fokus på ESG. ESG står for Environment, Social og Governance og dækker over hhv. miljø- og klimamæssige forhold, sociale forhold samt ledelsesmæssige forhold. Det er en måde at strukturere arbejdet med bæredygtighed på. - At styrke vores kompetencer og vejledning af de nordjyske virksomheder inden for digital omstilling og AI/kunstig intelligens. - At udarbejde en intern strategi for Erhvervshusets bidrag til bæredygtig drift og udvikling.
<p>Metode</p>	<p>Målet opgøres af Erhvervshus Nordjylland ultimo 2024 ved afrapportering på ovenstående aktiviteter.</p>
<p>Begrundelse</p>	<p>En tidligere analyse udført af Erhvervshus Nordjylland hos de nordjyske virksomheder "Bæredygtige indsatser i Nordjyske Virksomheder" viser, at bæredygtighed er kommet på de nordjyske virksomheders dagsorden. Næsten 2/3 af de nordjyske virksomheder har svaret, at de i høj grad eller i nogen grad arbejder med bæredygtighed. Det tyder på, at de nordjyske virksomheder er godt i gang, og at der i hele Nordjylland foregår en læring og samles gode erfaringer i en bæredygtig omstilling.</p> <p>Derudover er der behov for et stadigt stigende fokus på digitalisering, hvor mange nordjyske virksomheder er svagt digitaliserede, og hvor der er store produktivitetsgevinster i øget digitalisering og anvendelse af AI mv.</p> <p>Der er således et stort behov for at arbejde med at gøre den bæredygtige og digitale omstilling endnu mere konkret for de nordjyske virksomheder. Dette understøttes af den regionale erhvervsfremmestrategi 2024-2027, hvor der er 6 centrale indsatser, herunder at højne grøn omstilling og bæredygtig samt øge digitaliseringen i nordjysk erhverv.</p>

<i>Afrapportering</i>	<p>Afrapportering til KKR sker en gang årligt i forhold til de 5 indsatser.</p> <p>Målet er 100% opfyldt, når de 5 indsatser er gennemført tilfredsstillende.</p> <p>Afrapportering vil ske på følgende vis:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Oplisting af afholdte arrangementer for virksomheder og møder med nordjyske samarbejdspartnere (fx klynger, lokal erhvervsservice, netværk, uddannelse osv.)2. Oplisting af midler udmøntet i Nordjylland i programmerne SMV:Grøn, SMV:Grønne kompetencer, CO2Vision, CO2Puljen, SMV:Digital, AddSmart, SMV:Vækstpilot, SMV:Eksport, SMV:Pro, Closing the loops, samt evt. Innobooster, sat i forhold til budget/måltal for programmerne.3. Oplisting af Erhvervshusets forretningsudvikleres kompetenceudviklingsaktiviteter relateret til bæredygtig/grøn omstilling<ol style="list-style-type: none">3.a. Oplisting af antal vejledninger inden for dette fokusområde4. Oplisting af Erhvervshusets forretningsudvikleres kompetenceudviklingsaktiviteter relateret til digitalisering, automatisering og AI/kunstig intelligens<ol style="list-style-type: none">4.a. Oplisting af antal vejledninger inden for dette fokusområde5. Der laves en simpel ESG-rapport inkl. CO₂-regnskab, beskrivelse af gennemførte tiltag samt handlingsplan for 2025 for Erhvervshus Nordjylland.
-----------------------	---

Mål 11 – Specialiseret vejledning til Erhvervshusenes forskellige målgrupper

<p>Mål - Forslag til 2024</p>	<p>Erhvervshus Nordjylland skal tilbyde specialiseret vejledning til alle virksomheder i Nordjylland og vil igennem sin vejledning bidrage til udvikling og vækst af SMV'er indenfor de områder, hvor Nordjylland har særlige styrker jf. Strategi for decentral Erhvervsfremme 2024-2027.</p> <p>I praksis betyder det, at Erhvervshus Nordjylland vil fokusere på ydelser, som i væsentlig grad understøtter produktivitetsudvikling. Konkret er disse:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Kvalificeret arbejdskraft ○ Grøn omstilling og cirkulær økonomi ○ Innovation ○ Digitalisering og automatisering ○ Internationalisering ○ Ledelse/organisation ○ Salg/markedsføring ○ Finansiering <p>Vi vil i 2024 stadig sætte fokus på CCUS-muligheder for de enkelte virksomheder.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erhvervshus Nordjylland skal vejlede mindst 800 unikke virksomheder årligt, og der arbejdes med en leverancemodel udviklet i opstartsåret 2019 med 4 kategorier. Erhvervshus Nordjylland vil i sin registrering over vejlede virksomheder anføre vejledningens tematik således, at den sammen med øvrig viden om målgruppen kan danne grundlag for udvikling af målrettede ydelser. <p>Vejledningen kategoriseres i:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Vækstforløb ○ Driftsforløb ○ Korte forløb ○ Early Warning forløb <p>Målsætning for antal vejledninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Vækst- & Driftsforløb: 350 ○ Korte forløb og Early Warning: 600 <p>Fordelingen mellem Vækst/Drift og Korte forløb/Early Warning holdes fleksibelt og afspejler ønsket om leverancer baseret på virksomhedernes behov. Der kan være virksomheder, som både er igennem fx et kort forløb og et vækstforløb.</p>
<p>Metode</p>	<p>Målet opgøres af Erhvervshus Nordjylland ved afrapportering på antal vejlede kunder inden for de 4 kategorier.</p>
<p>Begrundelse</p>	<p>Erhvervshusene skal være et relevant vejledningstilbud til de forskellige målgrupper af virksomheder med forskellige behov.</p> <p>Vejledningen dækker mange forskellige områder i virksomhedernes forretning. Kendetegnende for vejledningen er, at den tager udgangspunkt i virksomhedernes behov og har det grundlæggende formål at øge virksomhedernes konkurrencekraft.</p>
<p>Afrapportering</p>	<p>Afrapportering til KKR sker en gang årligt.</p>

	Målet er 100 pct. opfyldt, når der foreligger en afrapportering på procesmål vedlagt statistik og vidensgrundlag om de vejledte kunder i 2024, der lever op til, at antallet er nået.
--	---

2.6

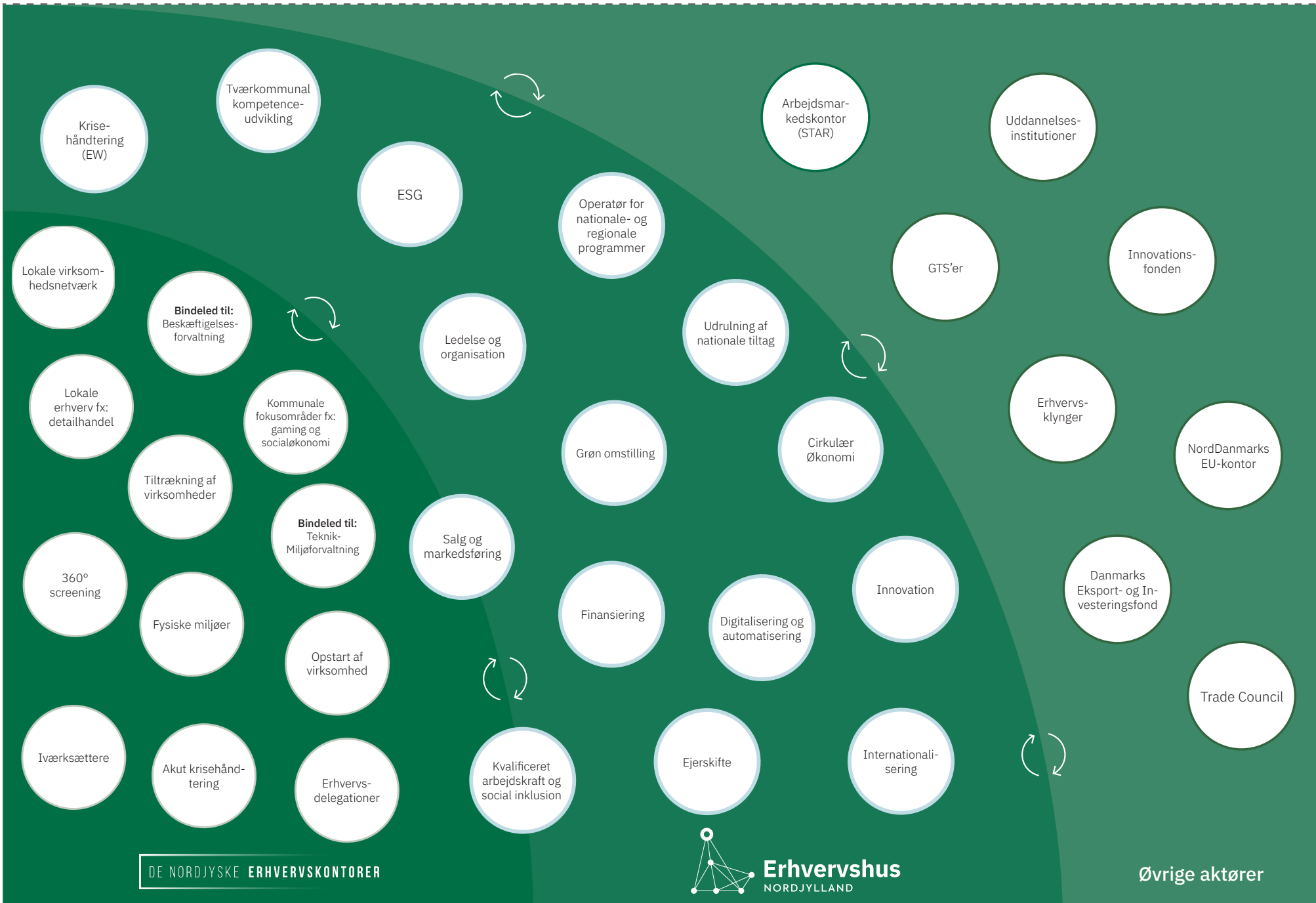
Resultatkontrakt 2024 for Erhvervshus Nordjylland – regionale mål

Den nordjyske samarbejdsmodel i praksis

Afklaret

Virksomhedens behov

Uafklaret

Grundlæggende

Vejledning

Specialiseret

2.6

Resultatkontrakt 2024 for Erhvervshus Nordjylland – regionale mål

November 2023

Samarbejdet mellem de 11 kommuner/erhvervskontorer og Erhvervshus Nordjylland 2024-27 om erhvervsfremmeindsatsen

1. Generelt om samarbejdet

Samarbejdsaftalen 2020-23 mellem Erhvervshus Nordjylland og de 11 kommuner/lokale erhvervskontorer tager udgangspunkt i en samarbejdsaftale.

Der er nu etableret en velfungerende nordjysk samarbejdsmodel mellem den lokale og regionale erhvervsfremmeindsats.

Det fremtidige stærke samarbejde tager naturligt udgangspunkt i erhvervsfremme-strategien for Nordjylland 2024-2027, rammeaftale for Erhvervshus Nordjylland mellem KL og Erhvervsministeriet samt de årlige resultatkontrakter imellem de 11 kommuner i KKR og Erhvervshus Nordjylland.

Den nordjyske samarbejdsmodel fastholdes og udvikles således yderligere de kommende år med udgangspunkt i:

- At man lokalt har hovedkompetencen i den generelle vejledning, og i Erhvervshuset har fokus på den specialiserede vejledning inden for 8 definerede fagområder. Vedhæftet er 1 bilag, der giver et konkret billede af områder for henholdsvis den generelle og den specialiserede vejledning og dermed den principielle rollefordeling som grundlag for et tillidsfuldt pragmatisk samarbejde.
- At den brede vejledningsindsats i forhold til iværksættere primært varetages lokalt.
- At der sikres maksimalt transparens i dialogen med virksomhederne gennem løbende opdateret information på digitale værktøjer, herunder i CRM-systemet og gennem konkrete dashboards.
- At Erhvervshus Nordjylland i hver kommune har en kontaktperson, som løbende aftaler specifikke fælles indsatser lokalt med det lokale erhvervskontor, herunder i samarbejde med den lokale erhvervschef sikrer et gensidigt højt informationsniveau de to organisationer imellem.
- At der løbende sikres tæt kompetenceudvikling og koordination i erhvervsfremmeindsatsen gennem ressourcegrupper på relevante områder, herunder ift. digitalisering, grøn omstilling og internationalisering.

November 2023

- At der løbende sker en strategisk udviklingsdialog og koordination på ledelsesplan på NES-møder, hvor ledelsen fra de 11 erhvervskontorer, Erhvervshuset, KKR-sekretariatet, BRN-sekretariatet og NordDanmarks EU-kontor deltager. Her drøftes også nye virksomhedsbehov som grundlag for udvikling af nye projekter og programmer samt dialog og koordination ift. større regionale udviklingsprojekter.
- At vi lokalt, regionalt og nationalt i kommunikation fremhæver vores nordjyske samarbejdsmodel i forbindelse med udvalgsarbejde, møder, i forbindelse med input til strategi og ift. kommunikation i presse, sociale medier og kommunikation i øvrigt.

2. Samarbejdet mellem hver af de 11 kommuner og Erhvervshus Nordjylland

Det konkrete samarbejde mellem det enkelte erhvervskontor og Erhvervshus Nordjylland drøftes årligt med udgangspunkt i et møde i efteråret med deltagelse af borgmester, kommunaldirektør og erhvervschef samt adm. direktør og kontaktperson fra Erhvervshus Nordjylland.

Her kan blandt andet drøftes:

- De nationale og regionale erhvervsfremmeudfordringer og prioriteringer.
- Vejledningsindsatser og udviklingsindsatser, der særligt skal prioriteres i kommunen med udgangspunkt i branchesammensætning, virksomhedsbehov og politiske prioriteringer.
- Særlige arrangementer i kommunen, som Erhvervshuset skal prioritere at deltage i.

Resultatet af disse møder refereres i en kort fokusplan for det kommende år.

Med udgangspunkt i dette møde og denne fokusplan afholdes i løbet af året minimum et antal centrale møder lokalt mellem Erhvervshusets kontaktperson og det lokale erhvervskontor, hvor der gøres status på indsatsen og planlægges særlige prioriteringer for den næste periode.

2.6

Resultatkontrakt 2024 for Erhvervshus Nordjylland – regionale mål

Resultatkontrakt for Erhvervshus Nordjylland 2023

Mellem KKR Nordjylland og Erhvervshus Nordjylland

2. Om Erhvervshus Nordjylland	3
3. Visioner og styrende principper i et sammenhængende nordjysk erhvervsfremmesystem	4
Arbejdsdelingen og samspillet mellem lokalt niveau og Erhvervshus Nordjylland.....	5
4. Særlige indsatsområder.....	5
Digitalisering	6
Grøn omstilling og cirkulær økonomi	6
Innovationskultur og innovationskapacitet.....	6
Internationalisering og eksport	7
Samordning om kvalificeret arbejdskraft	7
Medarbejdernes kompetencer og bestyrelsens ansvar i Erhvervshus Nordjylland.....	7
5. Oversigt over mål for Erhvervshus Nordjylland i 2023	9
Mål 1 - Virksomhedernes kendskab til Erhvervshusene	10
Mål 2 – Bred geografisk spredning	11
Mål 3 – Kvalitet, kompetencer og virksomhedernes tilfredshed	12
Mål 4 – Erhvervshusenes knudepunktsfunktion	13
Mål 5 – Grøn omstilling og cirkulær økonomi	14
Mål 6 – Effekt i virksomhederne	15
Mål 7 – Digitalisering og nye teknologier	16
Mål 8 – Styrket regional strategi og styrket indsats	17
Mål 9 – Styrket regionalt samarbejde	18
Mål 10 – Grøn omstilling og cirkulær økonomi.....	20
Mål 11 – Specialiseret vejledning til Erhvervshusenes forskellige målgrupper	21
6. Økonomi	23
7. Resultatopgørelse og afrapportering	23
8. Ikrafttrædelse	23
Bilag til resultatkontrakt 2023	24
Bilag 1. Diagram over basisbevilling og programbevillinger.....	25
Bilag 2. Samarbejdsaftale 2020-2023 mellem de lokale erhvervskontorer i Nordjylland og Erhvervshus Nordjylland om erhvervsserviceindsatsen	26
Bilag 2a. Tillæg til Samarbejdsaftale 2020-2023	33
Bilag 2b. Aftale med kommunernes miljøafdelinger samt erhvervskontorerne om den grønne omstilling ..	35
Bilag 3. Erhvervshus Nordjyllands programmer og finansieringsmuligheder	40
Bilag 4. Nye programmer 2023 og frem	41

1. Indledning

Denne resultatkontrakt er en aftale mellem de 11 nordjyske kommuner i KKR Nordjylland og Erhvervshus Nordjylland om samarbejdsrelationer, mål og aktiviteter for Erhvervshus Nordjylland i 2023.

Resultatkontrakten aftales inden for rammerne af Aftale om etablering af tværkommunale Erhvervshuse og Aftale om rammerne for Erhvervshuse 2021-2023, der bl.a. beskriver Erhvervshusenes formål, målgrupper, opgaver og nationale mål for Erhvervshusene.

Ud over de syv forpligtende, nationale mål for Erhvervshusene er der i resultatkontrakten yderligere regionalt aftalte mål med fokus på Nordjylland. De regionalt aftalte mål for Erhvervshus Nordjylland tager udgangspunkt i tværkommunale erhvervsforhold, virksomhedernes behov og tværkommunale prioriteringer på erhvervsfremmeområdet i Nordjylland. Fælles for alle mål for Erhvervshus Nordjylland er, at de skal understøtte Erhvervshusets formål og være rettet mod virksomhedernes behov.

Målet med denne aftale er dels at tilvejebringe de bedste udviklingsmuligheder for alle virksomheder i Nordjylland via adgang til specialiserede erhvervsserviceydelser, dels at sikre nordjyske erhvervsmæssige styrkepositioner og interesser de bedste forudsætninger for videre udvikling og vækst via bidrag til den samlede strategi for decentral erhvervsfremme 2020-2023 og samspil med Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.

Erhvervshus Nordjylland indgår i et krydsfelt mellem flere forskellige offentlige aktører. Dels som regionalt/lokalt bindeled til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse - og som bidragsyder i forhold til den nationale erhvervsfremmestrategi. Dels som led i det samlede arbejde på regionalt plan for at udvikle det nordjyske erhvervsliv – i samarbejde med BRN, KKR, kommunerne og de lokale erhvervsserviceenheder. Arbejdsdelingen i det nordjyske erhvervsfremmesystem skal sikre, at indsatserne mellem de forskellige aktører opleves som koordineret og sammenhængende for virksomhederne.

2. Om Erhvervshus Nordjylland

Erhvervshus Nordjylland er fysisk placeret i Aalborg med en filial på Mors.

Erhvervshuset og de 11 nordjyske kommuner udgør - sammen med den digitale erhvervsfremmeplatform - kernen i den decentrale erhvervsservice.

Den overordnede opgave i dette er at bidrage til at øge bæredygtig vækst, produktivitet og konkurrenceevne i erhvervslivet i Nordjylland. Opgaven omfatter både vækstvirksomheder og den store brede gruppe af øvrige virksomheder med behov for specialiseret erhvervsservice.

Et effektivt nordjysk erhvervsfremmesystem bygger på, at en række specialiserede opgaver varetages tværkommunalt af Erhvervshuset. Erhvervshuset er et stærkt kompetencecenter med specialiserede ydelser, der adskiller sig fra den brede generelle problemafklaring og erhvervsfremme, der varetages på lokalt niveau af de 11 lokale erhvervskontorer.

Erhvervshus Nordjyllands fire nedenstående hovedopgaver er nærmere beskrevet i kapitel 4 i rammeaftalen for 2021-2023:

- Specialiseret og målrettet vejledning til alle typer af virksomheder
- Knudepunkt i erhvervsfremmesystemet og samarbejde med innovationsfremmeaktører
- Operatør på erhvervsfremmeprojekter
- Strategisk sparringspartner for Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse

Erhvervshuset har mulighed for at være operatør på større programmer og projekter. I 2023 har Erhvervshus Nordjylland forventeligt en programportefølje i omegnen af 64 mio. kr. Basisbevillingen er på 17,645 mio. kr.¹ Projektmidlerne er afgørende for målenes succes, da de medvirker til at geare aktiviteterne for virksomhederne i den specialiserede vejledning og skabe sammenhængende udviklingsforløb.

Erhvervshus Nordjylland skal med udgangspunkt i både basisbevilling og programportefølje understøtte indsatsen i forhold til de nordjyske prioriteter "Vilje til at vækste" og "Kvalificeret arbejdskraft" samt de særligt prioriterede erhvervsområder for Nordjylland beskrevet i Strategi for decentral erhvervsfremme 2020-2023: Det smarte, Det grønne, Det blå og Det attraktive.

I samarbejde med de øvrige Erhvervshuse aftales hvilke programmer og projekter, der skal prioriteres samt styrkelse af viden og værktøjer om efterspørgslen efter specialiseret vejledning hos de nordjyske virksomheder. Samarbejde om programmer og projekter sker naturligt også med andre relevante aktører.

Erhvervshus Nordjylland tager ansvar for at styrke den strategiske erhvervsudvikling i Nordjylland med afsæt i virksomhedernes behov og i tæt samspil med Business Region North Denmark (BRN) og de 11 nordjyske kommuner (KKR).

Målet er, at den decentrale erhvervsfremmestrategi for Nordjylland sætter klar retning for erhvervsudviklingen i Nordjylland og nyder bred opbakning blandt nordjyske aktører - herunder virksomheder, brancheorganisationer, politikere, vidensinstitutioner, arbejdsmarkedsaktører og erhvervsfremmeaktører.

Erhvervshus Nordjylland vil løbende tage ansvar for strategiudviklingen, herunder følge op på indsatsen i samarbejde med Erhvervsstyrelsen og de øvrige Erhvervshuse samt regionalt i samarbejde med BRN, KKR, lokale erhvervskontorer, vidensinstitutioner, brancheorganisationer og arbejdsmarkedsaktører. I den sammenhæng er der nedsat en analysegruppe med deltagelse af de seks Erhvervshuse, Erhvervsstyrelsen og KL for at følge op og løbende præcisere de erhvervsmæssige udfordringer i de enkelte regioner.

KKR Nordjylland varetager en rammefastsættende rolle for Erhvervshus Nordjylland, herunder indgåelse af en årlig resultatkontrakt med Erhvervshus Nordjylland, og inddrages sammen med Business Region North Denmark i Erhvervshusets bidrag til erhvervsfremmestrategien fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse. Erhvervshusets formand orienterer desuden løbende KKR Nordjylland om bestyrelsens samarbejde med Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.

KKR Nordjylland varetager i hver funktionsperiode endvidere den samlede proces for udpegning af medlemmer til bestyrelsen for Erhvervshus Nordjylland, herunder beslutter de indstillingsberettigede repræsentanter fra erhvervs- og brancheorganisationer, arbejdstagerorganisationer og vidensinstitutioner, jf. Lov om erhvervsfremme.

3. Visioner og styrende principper i et sammenhængende nordjysk erhvervsfremmesystem

Der er formuleret en fælles vision for erhvervsfremme- og erhvervsserviceindsatsen i Nordjylland, som tager afsæt i, at de forskellige aktører i et ligeværdigt og stærkt samspil skal sikre en god kobling af indsatserne til gavn for virksomhederne. Visionen er:

Et stærkt og sammenhængende system i Nordjylland, hvor de forskellige aktører, herunder den lokale erhvervsservicefunktion og Erhvervshuset, arbejder sammen, i et tæt, tillidsfuldt og værdiskabende samarbejde.

¹ Af bilag 1 fremgår hvor stor en andel af Erhvervshus Nordjyllands samlede bevilling, der er projektmidler og hvor stor en andel, der er basisbevilling.

Følgende centrale principper er styrende for både den daglige indsats og udviklingen af erhvervsfremmeindsatsen i Nordjylland. Vi vil have et nordjysk erhvervsfremmesystem, der:

- Tager afsæt i virksomhedernes behov – både de erkendte og uerkendte (dialog- og analysebaserede behov).
- Er sammenhængende med en koordineret, fleksibel og samarbejdsbaseret indsats mellem den lokale erhvervsservice og Erhvervshuset.
- Har fokus på fællesskab om udvikling af virksomhederne, hvor der arbejdes ud fra en fælles retning og hvor de samlede tilbud fra den lokale erhvervsservicefunktion og Erhvervshuset ses som 'vores' fælles tilbud til virksomhederne.
- Har skarpt fokus på, at kompetencerne skal komplementere hinanden på tværs af den lokale erhvervsservicefunktion og Erhvervshuset.
- Har fælles rammer med mulighed for forskellighed f.eks. ift. særlige lokale erhvervmæssige prioriteter i den enkelte kommune i forhold til brancher, fagområder og begivenheder.

Arbejdsdelingen og samspillet mellem lokalt niveau og Erhvervshus Nordjylland

Arbejdsdelingen og samarbejdet mellem de lokale erhvervskontorer og Erhvervshus Nordjylland skal sikre, at virksomhederne møder et sammenhængende erhvervsfremmesystem.

Virksomhederne skal møde et ensartet højt kompetenceniveau på alle lokaliteter, dvs. både i Erhvervshus Nordjylland i Aalborg og i Morsø-filialen. Det indebærer, at Erhvervshus Nordjyllands ydelser er let tilgængelige via filialen, og at virksomhederne også ved kontakt med filialen oplever let adgang til vejledning af høj kvalitet og til et sammenhængende erhvervsfremmesystem.

Den lokale erhvervsfremmeindsats i de 11 kommuner i Nordjylland tilbyder vejledning af grundlæggende karakter. Erhvervshus Nordjylland tilbyder specialiseret vejledning til alle virksomheder om udvikling og drift af deres forretning med specielt henblik på vejledning om kvalificeret arbejdskraft, grøn omstilling og cirkulær økonomi, innovation, digitalisering og automatisering, internationalisering, salg/markedsføring, ledelse/organisation samt finansiering.

Et aktivt samspil - både strategisk og operationelt - mellem den lokale indsats i de 11 kommuner og Erhvervshuset er en forudsætning for sammentænkning af initiativer og udnyttelse af viden og synergier mellem indsatser. Samtidig er det vigtigt, at man ledelsesmæssigt mellem de lokale erhvervskontorer og Erhvervshuset løbende afklarer evt. gråzoner i forhold til hvem, der tager sig af hvilke dialoger med virksomhederne.

På den baggrund er der udarbejdet en samarbejdsaftale² baseret på "Nordjysk indspil til strategi for decentral erhvervsfremme 2020 og frem" af 30. april 2019 og "Det fremtidige nordjyske samarbejde om erhvervsfremme og erhvervsservice" af november 2018 samt dialog mellem og input fra medarbejdere og ledelse fra de nordjyske erhvervsfremmeaktører i 2019. Dertil kommer årlige bilaterale aftaler 2020 og 2021. Den bilaterale 2021-aftale videreføres i 2022 og 2023.

4. Særlige indsatsområder

Erhvervshus Nordjylland fokuserer på regionens hovedudfordring med at bidrage til regionens produktivitetsvækst. Nordjylland har et efterslæb på produktiviteten. Produktiviteten kan løftes ved at styrke virksomhedernes digitalisering, internationalisering, grønne omstilling, innovation og igennem at styrke medarbejdernes kvalifikationer mv. I den sammenhæng er især digitalisering en af de helt centrale drivkræfter for at løfte produktiviteten sammen med eksporten og internationaliseringen, der skal styrkes. De nordjyske

² Samarbejdsaftale 2020-2023 mellem de 11 lokale erhvervskontorer i Nordjylland og Erhvervshus Nordjylland om erhvervsserviceaftalen kan læses i sin fulde form i bilag 2.

virksomheder skal også have adgang til at styrke deres innovation, ligesom grøn og cirkulær omstilling er helt nødvendig for virksomhedernes konkurrencekraft i årene fremover.

Erhvervshus Nordjyllands indsatsområder tager også i 2023 naturligt udgangspunkt i disse behov i virksomhederne.

Digitalisering

Digitalisering er et af de nødvendige og effektive virkemidler for at styrke virksomhedernes produktivitet. Desværre er digitaliseringsgraden generelt fortsat en af udfordringerne for regionens virksomheder. De nordjyske virksomheder har den laveste digitaliseringsgrad i landet, og mange virksomheder i regionen er kun digitaliseret på et basalt niveau, mens meget få er digitaliseret på avanceret niveau.

Samtidig har Nordjylland væsentlige styrker inden for digitalisering, som kan udnyttes til at løfte digitaliseringsgraden i de nordjyske virksomheder, herunder kan især kompetencer på Aalborg Universitet og hos private konsulentvirksomheder anvendes til dette. Øget digitalisering i virksomhederne kan også understøtte en mere bæredygtig og grøn erhvervsudvikling igennem anvendelse af blandt andet færre ressourcer i produktion og service.

Coronakrisen har medført, at mange nordjyske virksomheder har sat fokus på styrke deres digitaliseringsgrad. En undersøgelse fra DI's virksomhedspanel viser, at ud af de virksomheder, der forventer at komme styrket ud af krisen, angiver 70% af disse, at øget anvendelse af digitale løsninger er årsagen.

Erhvervshus Nordjylland vil skærpe sin indsats for at bidrage til at styrke digitaliseringsgraden i de nordjyske virksomheder og dermed konkurrenceevnen og produktiviteten i Nordjylland. Denne indsats vil i 2023 blive tilføjet et stærkt strategisk element, da den nordjyske hub "European Digital Innovation Hub" vil blive igangsat af Erhvervshuset med henblik på at styrke digitaliseringen og Industri 4.0 i de nordjyske, herunder de nordjyske virksomheder.

Grøn omstilling og cirkulær økonomi

Grøn omstilling og cirkulær økonomi har afgørende betydning for det nordjyske erhvervsliv, og der er fortsat et stort potentiale for at løfte niveauet yderligere. En analyse udført af Erhvervshus Nordjylland hos de nordjyske virksomheder "Bæredygtige indsatser i Nordjyske Virksomheder" viser, at bæredygtighed for alvor er kommet på dagsordenen hos de nordjyske virksomheder. Næsten 2/3 svarer, at de i høj eller i nogen grad arbejder med bæredygtighed. Det tyder på, at de nordjyske virksomheder er godt i gang. Analysen viser dog også, at 54% kan betragtes som absolutte begyndere, 39% er godt i gang, og kun 7% kan betragtes som bæredygtighedsledere. Der er således fortsat et stort behov for at skærpe den grønne omstilling i de nordjyske virksomheder. Erhvervshus Nordjylland har gennem årene opbygget både stor erfaring indenfor dette felt og metoder, som der bygges videre på i indsatsen overfor virksomhederne i 2023.

Erhvervshus Nordjylland vil proaktivt arbejde for at vejlede alle typer af SMV'ere i den grønne omstilling mht. udvikling af ledelseskraften og udvikling af forretningsplaner, styrke sin knudepunktsfunktion i forhold til dialog med relevante klynger på området, de kommunale relevante aktører, GTS'erne, uddannelsesinstitutioner m.fl. og sikre vedvarende udviklingsmuligheder for virksomhederne i deres grønne omstilling.

Derudover vil Erhvervshuset stille sig til rådighed for at bidrage til den klimainsats, der aftales i den fælles nordjyske klimaambition mellem de nordjyske kommuner og Regionen i regi af BRN og KKR Nordjylland. Herigennem kan Erhvervshuset være med til at sikre sammenhæng imellem tiltagene og målene på området. I 2023 vil Erhvervshuset give markant fokus til videreudvikling og gennemførelse af det nordjyske fyrtårn i forhold til den grønne omstilling med specielt henblik på CO₂-fangst, -anvendelse og -lagring og sikre at flere små og mellemstore virksomheder inddrages i indsatsen. Dette vil ske i et tæt samarbejde med konsortiepartnerne, herunder bl.a. Green Hub Denmark, som er en af operatørerne.

Innovationskultur og innovationskapacitet

Den nordjyske produktivitetsudfordring udfordres også af, at de nordjyske virksomheders tradition for investering i innovation og udvikling er lav. Der investeres ikke så meget i innovation i de nordjyske virksomheder sammenlignet med virksomheder i de øvrige danske regioner. Erhvervshus Nordjylland vil

bidrage til styrkelse af investering i innovation i de nordjyske virksomheder - i et stærkt samspil med særligt de nationale klynger og vidensinstitutioner. På det maritime område er der pt. ingen fælles national klyngeindsats. Nogle af opgaverne ift. det maritime område varetages for nuværende af Erhvervshuset, som har overtaget en af MarLogs tidligere medarbejdere til indsatsen.

Innovation er for de nordjyske virksomheder ikke alene stærke forskningsmæssige innovationssamarbejder. Det er også – og især for Erhvervshus Nordjyllands målgrupper – et differentieret behov for individuel vejledning om bl.a. procesinnovation, produktinnovation, markedsinnovation, teknologisk udvikling mv.

Erhvervshus Nordjylland vil arbejde for at løfte bredden i innovationsindsatsen i de nordjyske virksomheder, hvor indsatsen ikke naturligt kan løftes i de nationale klynger eller de øvrige statslige innovationstilbud.

Internationalisering og eksport

Produktivitetsfremgang, velstand og øget vækst er afhængig af, at virksomhederne henter både viden og omsætning udenfor landets grænser. For de nordjyske virksomheder udgør eksporten en relativt lille andel af den samlede produktion, hvilket blandt andet skyldes, at de nordjyske virksomheder ofte er underleverandører til andre eksporterende virksomheder.

En fortsat internationalisering er helt central for udviklingen i de nordjyske virksomheder - i forhold til fx logistik, arbejdskraft, e-handel og online platforme.

Generelt er vores vidensgrundlag i Nordjylland i forhold til internationaliseringen i de nordjyske virksomheder lavt, og Erhvervshus Nordjylland vil fokusere på at tilvejebringe stærkere vidensgrundlag i de kommende år som udgangspunkt for en mere målrettet vejledning og tilvejebringelse af stærkere udviklingsydelse for de nordjyske virksomheder.

Samordning om kvalificeret arbejdskraft

Adgang til kvalificeret arbejdskraft er et centralt område for Nordjylland. De nordjyske virksomheder har behov for nye og andre kompetencer for at løfte vækst og udvikling i virksomhederne, herunder understøtte digitalisering, grøn omstilling mv. De lokale jobcentre og det regionale arbejdsmarkedskontor spiller naturligt en hovedrolle på dette område. Erhvervshus Nordjyllands indsats består bl.a. i en koordinerings- og samordningsfunktion for at sikre, at virksomhedernes behov for højtuddannede og faglærte løftes i en fælles indsats i regionen. Dette sker bl.a. gennem programmerne SMV:Vækstpilot og Vækst Via Viden. I 2023 vil Erhvervshuset arbejde målrettet på at fortsætte denne indsats.

Medarbejdernes kompetencer og bestyrelsens ansvar i Erhvervshus Nordjylland

Erhvervshus Nordjylland forelægger hvert år for bestyrelsen ambitioner og plan for kompetenceudvikling af medarbejderne med fokus på alle 4 kerneopgaver i Erhvervshus Nordjyllands indsats. For forretningsudviklerne er der et vedvarende fokus på specialiserede kompetencer, og rekrutteringen af nye medarbejdere sker i lyset af behovet her. I løbet af de seneste par år har Erhvervshus Nordjylland rekrutteret nye forretningsudviklere med stærkt fokus på digitalisering, grøn og cirkulær omstilling samt strategisk kompetenceudvikling også i forhold til at sikre kvalificeret og højtuddannet arbejdskraft til virksomhederne.

Rammeaftalen for Erhvervshusene 2021 – 2023 fremhæver medarbejdernes kompetencer som det vigtigste aktiv for Erhvervshusenes arbejde, herunder at Erhvervshusene skal være tværkommunale kompetencecentre, hvor medarbejderne har specialiserede faglige og tidssvarende kompetencer indenfor forretningsdrift og – udvikling. Medarbejderne, der vejleder virksomheder, skal gerne have konkret erfaring fra det private erhvervsliv.

Erhvervshusene kan udveksle kompetencer samt vidende på tværs imellem Erhvervshusene, hvor der ikke er tilstrækkelig kritisk masse i det enkelte Erhvervshus. Herved sikres, at virksomhederne har adgang til specialiserede ydelser over hele landet.

Bestyrelsen og ledelsen for Erhvervshus Nordjylland prioriterer kompetenceudvikling og adgang til specialiserede kompetencer højt.

Derfor målsættes kompetenceudvikling både i forhold til Erhvervshusets budget med hensyn til investering i kompetenceudvikling og i den enkelte medarbejders timebudget, idet kompetenceudvikling gennemføres på forskellige måder ved blandt andet undervisning, kurser, sidemandsoplæring, videndeling, online-læring samt individuel desk- og fieldresearch.

5. Oversigt over mål for Erhvervshus Nordjylland i 2023

Nationalt fastsatte mål De nationale mål for Erhvervshusene er næsten ens for alle seks Erhvervshuse og fastsat i rammeaftalen 2021 – 2023 mellem KL og Erhvervsministeriet.
1. Virksomhedernes kendskab til Erhvervshusene
2. Bred geografisk spredning
3. Kvalitet, kompetencer og virksomhedernes tilfredshed
4. Erhvervshusenes knudepunktsfunktion
5. Grøn omstilling og cirkulær økonomi
6. Effekt i virksomhederne
7. Digitalisering og nye teknologier
Lokale mål De lokale mål aftales mellem KKR Nordjylland og Erhvervshus Nordjylland
8. Styrket regional strategi og styrket indsats
9. Styrket regionalt samarbejde
10. Grøn omstilling og cirkulær økonomi regionalt
11. Specialiseret vejledning til Erhvervshusenes forskellige målgrupper

Mål 1 - Virksomhedernes kendskab til Erhvervshusene

Erhvervshusene skal kunne betjene alle virksomheder med behov for specialiseret vejledning. For at virksomhederne kan få gavn af Erhvervshusene forudsættes det, at virksomhederne kender Erhvervshusene og deres ydelser.

For at Erhvervshusene kan løfte den opgave, kræver det et bredt kendskab til Erhvervshusene hos dansk erhvervsliv. I september 2021 blev der gennemført en måling af virksomhedernes kendskab til Erhvervshusene, som viste en kendskabsgrad på 36. pct til Erhvervshus Nordjylland

Mål	<p>I 2022 gennemføres en kendskabskampagne, som gør det muligt at opnå det opstillede kendskabsmål for 2023. Denne kampagne forsøges navnlig rettet imod nye virksomheder, der ikke har modtaget vejledning fra Erhvervshuset før.</p> <p>I 2021 skulle kendskabsgraden for Erhvervshuset være 45%, og i 2023 skal kendskabsgraden for Erhvervshuset være steget til mindst 50 pct.</p> <p>Mindst 50 pct. af de vejledte og evaluerede virksomheder skal være nye i forhold til de virksomheder, der modtog vejledning fra Erhvervshuset året før.</p>
Metode	Målet opgøres af Erhvervshus Nordjylland ultimo 2023 ved afrapportering på den gennemførte kendskabskampagne.
Afrapportering	<p>Erhvervsstyrelsen afrapporterer til Erhvervshusene og KL vedr. virksomhedernes kendskab i efteråret 2021 og 2023.</p> <p>Erhvervsstyrelsen afrapporterer årligt til KL og Erhvervshusene vedr. andelen af nye vejledte virksomheder i forhold til året før.</p>

Mål 2 – Bred geografisk spredning

For at understøtte erhvervsudviklingen i hele Danmark og virksomhedernes brug af Erhvervshusene i både land og by, er det vigtigt, at virksomheder i landdistriktskommuner såvel som bykommuner kender til og gør brug af Erhvervshusenes ydelser.

Mål	Der skal sikres en geografisk spredning blandt de virksomheder, som det enkelte Erhvervshus hjælper.
Metode	Målet fastsættes nærmere under de regionale mål (mål 10) - og som et element i samarbejdsaftalerne imellem de 11 lokale erhvervskontorer/kommuner og Erhvervshuset
Afrapportering	Afrapportering fra Erhvervshus Nordjylland til KKR Nordjylland, KL og Erhvervsstyrelsen sker en gang årligt.

Mål 3 – Kvalitet, kompetencer og virksomhedernes tilfredshed

Virksomhederne skal opleve en høj kvalitet i vejledningen og kompetente medarbejdere, så Erhvervshusene opbygger et godt omdømme.

På den baggrund er der i rammeaftalen mellem KL og Erhvervsministeriet for 2021-2023 aftalt et mål om, at mindst 80 procent af de vejlede virksomheder, der har modtaget vejledning - og som er sendt til brugerevaluering – angiver, at de er meget tilfredse med erhvervshusmedarbejderens kompetencer. Målet er uddybet i tabellen nedenfor.

Mål	<p>Mindst 80 pct. af de vejlede virksomheder angiver i brugerevalueringen, at de er "Meget tilfredse" med erhvervshusmedarbejdernes faglige kompetencer. Målet skal være opfyldt for hvert af Erhvervshusenes drifts- og vækstsegmenter.</p> <p>Erhvervshusene opnår en Net Promotor Score (NPS) på mindst 70 for hhv. deres drifts- og vækstsegment.</p>
Metode	<p>Målet opgøres af Erhvervsstyrelsen ved, at de virksomheder, der har modtaget specialiseret vejledning i 2023 samt er tilmeldt brugerevaluering, bedes vurdere, hvorvidt virksomheden er tilfreds med erhvervshusmedarbejderens faglige kompetencer.</p> <p>Målet opgøres på baggrund af data i brugerevalueringssystemet, hvor spørgsmålet "Hvor tilfreds er du med erhvervshusmedarbejderens faglige kompetencer" besvares med "Meget tilfreds", "Tilfreds", "Hverken/eller", "Utilfreds", "Meget Utilfreds" eller "Ved ikke".</p> <p>NPS-scoren måles ved, at virksomhederne angiver i brugerevalueringen, at de vil anbefale Erhvervshusene til andre virksomheder.</p>
Afrapportering	<p>Erhvervsstyrelsen afrapporterer til KL og Erhvervshusene en gang årligt. Erhvervshus Nordjylland afrapporterer årligt til KKR Nordjylland.</p>

Mål 4 – Erhvervshusenes knudepunktsfunktion

Erhvervshusene fungerer som indgang og knudepunkt i det samlede erhvervsfremmesystem og skal kunne henvise de vejledte virksomheder, som har brug for yderligere sparring og rådgivning til relevante private rådgivere og andre aktører og ydelser i det offentlige erhvervsfremme- eller innovationssystem. På den baggrund fastsættes følgende målepunkt:

Mål	Målet i 2022 var, at mindst 47 pct. af de henviste virksomheder angav, at de havde benyttet den eksterne rådgivning eller vejledning efter henvisning fra Erhvervshuset. Målet i 2023 er, at dette er steget til 50%, som er et mål sat op i rammeaftalen mellem Erhvervsministeriet og KL.
Metode	Målet opgøres af Erhvervsstyrelsen ved, at de virksomheder, der har modtaget specialiseret vejledning i 2023 samt er tilmeldt brugerevaluering, bedes vurdere, hvorvidt virksomheden har benyttet sig af den henvisning til ekstern rådgivning, de fik henvist af Erhvervshus Nordjylland. Virksomhederne tæller med, hvis de angiver, at de har modtaget henvisning til ekstern rådgivning eller vejledning af Erhvervshuset. Virksomheder tælles med i andelen, hvis de har benyttet henvisningen.
Afrapportering	Erhvervsstyrelsen afrapporterer til KL og Erhvervshusene en gang årligt. Erhvervshus Nordjylland afrapporterer årligt til KKR Nordjylland.

Mål 5 – Grøn omstilling og cirkulær økonomi

Grøn omstilling og cirkulær økonomi kan både styrke virksomhedernes konkurrenceevne og bidrage til de danske målsætninger på klimaområdet mm.

Erhvervshusene skal understøtte og konkretisere grøn omstilling og cirkulær økonomi for virksomhederne herunder forretningsmuligheder i forbindelse hermed. På den baggrund fastsættes følgende målepunkter:

Mål	<p>Baseret på Erhvervshusenes eksisterende værktøjer og aktiviteter inden for grøn omstilling og cirkulær økonomi udviklede og implementerede Erhvervshusene i 2021 et fælles dialogværktøj, der kan understøtte en ensartet og kvalificeret vejledning af virksomheder om grøn omstilling og cirkulær økonomi</p> <p>I både 2022 og 2023 skal Erhvervshus Nordjylland anvende dette værktøj – Bæredygtighedshjulet - i forbindelse med vejledning af virksomhederne og sikre, at værktøjet er synligt og let tilgængeligt som selvhjælpsværktøj til regionens virksomheder</p> <p>I 2021 skulle virksomhedernes kendskab til Erhvervshusenes ydelser inden for bæredygtighed, grøn omstilling og cirkulær økonomi være steget med 5 procentpoint for hvert Erhvervshus i forhold til kendskabsmålingen i september 2020 (fra 64% til 69% og i 2023 med yderligere 5 procentpoint³.</p> <p>For Erhvervshus Nordjylland skal virksomhedernes kendskab til, at Erhvervshuset har ydelser på dette område i efteråret 2023, af gruppen der kender Erhvervshuset, være 74 %.</p>
Metode	Erhvervshus Nordjylland dokumenterer, at Erhvervshuset har anvendt dette værktøj i forbindelse med vejledning af virksomhederne og sikrer, at værktøjet er synligt og let tilgængeligt som selvhjælpsværktøj til regionens virksomheder.
Afreportering	Erhvervshuset afreporterer på dette ultimo 2023 til KKR.

³ Ved kendskabsmålingen i september 2020 er kendskabsgraden til erhvervshusenes ydelser inden for bæredygtighed, grøn omstilling og cirkulær økonomi for virksomheder der kender erhvervshusene på landsplan 61 pct., og for de enkelte erhvervshuse: Sydjylland 68 pct. Nordjylland 64 pct., Hovedstaden 60 pct., Midtjylland 60 pct., Fyn 59 pct., Sjælland 53 pct.

Mål 6 – Effekt i virksomhederne

Erhvervshusenes formål er at styrke erhvervsudviklingen i hele Danmark, herunder bl.a. at forbedre virksomhedernes produktivitet og konkurrenceevne. På den baggrund fastsættes følgende målepunkter:

Mål	<ul style="list-style-type: none">• I 2023 vurderer 70 pct. af de virksomheder, der har modtaget hjælp i Erhvervshusene, at vejledningen "I høj grad" forventes at have en positiv effekt for virksomheden.• For virksomheder i Erhvervshusenes vækstsegment skal der to år efter endt vejledning kunne måles en mervækst på mindst 10 procentpoint i omsætning og mindst 5 procentpoint i beskæftigelse i forhold til en kontrolgruppe af sammenlignelige virksomheder.• Virksomheder i Erhvervshusenes driftssegment har to år efter endt vejledning en øget produktivitet sammenlignet med en kontrolgruppe af sammenlignelige virksomheder.
Metode	<ul style="list-style-type: none">• Målet omkring forventet positiv effekt opgøres af Erhvervsstyrelsen ved, at de virksomheder, der har modtaget vejledning i 2023 samt er tilmeldt brugerevaluering, bedes vurdere, hvorvidt vejledningen i høj grad forventes at have en positiv effekt for virksomheden. Målet opgøres på baggrund af data i brugerevalueringssystemet, hvor spørgsmålet "I hvor høj grad vurderer du, at vejledning vil have en positiv effekt for virksomheden" kan besvares med "I høj grad", "I nogen grad", "I lav grad", "Slet ikke" eller "Ved ikke".• Delmål 2 opgøres på grundlag af de vækstvirksomheder, der er tilmeldt brugerevaluering i 2021 og sammenholdes med en kontrolgruppe af sammenlignelige virksomheder.• Delmål opgøres på grundlag af de driftsvirksomheder, der er tilmeldt brugerevaluering i 2021 og sammenholdes med en kontrolgruppe af sammenlignelige virksomheder. I beregningen af produktivitet måles væksten i virksomhedernes omsætning per årsværk.
Afrapportering	Erhvervsstyrelsen afrapporterer til KL og Erhvervshusene en gang årligt. Erhvervshus Nordjylland afrapporterer årligt til KKR Nordjylland.

Mål 7 – Digitalisering og nye teknologier

For mange virksomheder kan styrket digitalisering og brug af nye teknologier være et vigtigt element i forhold til at udvikle eller gentænke virksomhedens drift og forretningsudvikling med henblik på at øge produktiviteten og styrke konkurrenceevnen. På den baggrund fastsættes følgende målepunkt:

Mål	I 2023 vurderer 70 pct. af de virksomheder, der har modtaget vejledning indenfor digitalisering og brug af nye teknologier, at vejledningen "I høj grad" forventes at have en positiv effekt for virksomheden.
Metode	<p>Målet opgøres af Erhvervsstyrelsen ved, at de virksomheder, der har modtaget specialiseret vejledning i 2023, er tilmeldt brugerevaluering samt angiver, at de har modtaget vejledning indenfor digitalisering og automatisering, giver udtryk for, at Erhvervshusets vejledning i høj grad forventes at have en positiv effekt for virksomheden.</p> <p>Målet opgøres på baggrund af data i brugerevalueringssystemet, hvor spørgsmålet "i hvor høj grad forventer du, at Erhvervshusets vejledning vil have en positiv effekt for virksomheden" kan besvares med "i høj grad", "i nogen grad", "i lav grad", "slet ikke" eller "ved ikke". Kun virksomheder, der har svaret, at de har modtaget vejledning indenfor digitalisering og automatisering, medtages i opgørelsen.</p>
Afreportering	Erhvervsstyrelsen afreporterer til KL og Erhvervshusene en gang årligt. Erhvervshus Nordjylland afreporterer årligt til KKR Nordjylland.

Mål 8 – Styrket regional strategi og styrket indsats

<p>Mål - Forslag til 2023</p>	<p>Erhvervshus Nordjylland vil fortsat tage ansvar for at styrke den strategiske erhvervsudvikling i Nordjylland med afsæt i virksomhedernes behov. Udgangspunkt for indsatsen er den decentrale erhvervsfremmestrategi 2020 – 2023 for Nordjylland samt rammeaftalen for Erhvervshusene i perioden 2021-2023.</p> <p>Virksomhederne i Nordjylland skal have hjælp til den relevante udviklingsindsats igennem let tilgængelige ydelser.</p> <p>Målet er, at Erhvervshus Nordjylland i 2023 arbejder for at sikre dette ved:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At bidrage til at udmønte så mange nye midler som muligt til at realisere virksomhedernes udviklingsindsats på de 8 områder i den specialiserede vejledning. - At bidrage til at styrke og realisere nye prioriteringer i den statslige indsats regionalt, i høj grad i forhold til at arbejde videre med AddSmart og det nordjyske erhvervsfyrtårn CO2Vision - og det nationale partnerskab i den forbindelse. Opgaven er at have en central rolle i begge disse indsatser ift. såvel videreførelse som implementering. - At bidrage til at facilitere og koordinere arbejdet med at udvikle en ny nordjysk regional strategi for decentral erhvervsfremme 2024-2027 med inddragelse af regionale samarbejdspartnere, interessenter samt de nordjyske virksomheder. I den forbindelse vil der i inddragelsen være fokus på geografisk spredning i hele regionen.
<p>Metode</p>	<p>Målet opgøres af Erhvervshus Nordjylland ultimo 2023 ved afrapportering på ovenstående tre aktiviteter.</p>
<p>Begrundelse</p>	<p>Det er vigtigt at sikre, at nordjyske virksomheder får en stærk andel af de tilgængelige erhvervsfremmemidler til at styrke udvikling og produktivitet i de nordjyske virksomheder indenfor rammerne af den decentrale erhvervsfremmestrategi for Nordjylland. Og det er helt centralt, at region Nordjylland får skabt en stærk visionær erhvervsudvikling med fokus på bæredygtig vækst og beskæftigelse, som alle offentlige og private aktører kan samles om - og motiveres af.</p> <p>Målet understøtter Erhvervshusets kerneopgaver.</p>
<p>Afrapportering</p>	<p>Afrapportering til KKR sker en gang årligt.</p> <p>Målet er 100% opfyldt, når de 3 indsatser er tilfredsstillende gennemført.</p>

Mål 9 – Styrket regionalt samarbejde

<p>Mål - Forslag til 2023</p>	<p>Målet er, at Erhvervshuset Nordjylland fortsat bidrager til at styrke det regionale samarbejde i 2023 ved:</p> <ul style="list-style-type: none"> – At der, som det fremgår af samarbejdsaftalen, fortsat er styrket fokus på, hvordan der opnås systematisk fælles ejerskab til de nordjyske projekt- og programtilbud igennem tæt dialog, orientering og fælles identifikation af behov og udvikling af nye projekter. Samt at den bilaterale samarbejdsaftale, der er indgået for 2021 og 2022 med de 4 møder årligt har fundet en god form ift. de 11 lokale erhvervskontorer. I tillæg til den bilaterale samarbejdsaftale er der i løbet af 2022 indgået aftale med de kommunale miljøafdelinger og erhvervskontorer om den grønne omstilling. – At samarbejdet imellem de 11 lokale erhvervskontorer/kommuner og Erhvervshuset Nordjylland skal sikre en geografisk spredning blandt de virksomheder og sikre, at alle virksomheder har lige adgang til Erhvervshuset Nordjyllands tilbud. Erhvervshuset Nordjylland vil arbejde for dette gennem: <ul style="list-style-type: none"> o En vedvarende opmærksomhed på, at HELE det kommunale opland tilgodeses i alle sammenhænge – for så vidt angår både by- og landkommuner. o Målrettet information og kommunikation til alle kommuner. o Fælles ejerskab til nye initiativer og projekter, og gennem øget indsigt i eksisterende tilbud. o Erhvervshuset Nordjylland vil arbejde for, at også andre nationale tilbud sikres en passende nordjysk andel og dermed bred forankring, herunder også at blive mere præcise på arbejdsdelingen i iværksætteri. o En passende dialog med både by- og landkommuner om deres andel af de fælles tilbud. – At Erhvervshusets direktion årligt stiller sig til rådighed for at mødes med borgmester og erhvervschef i hver kommune, hvor samarbejdet drøftes. På mødet kan andre relevante ressourcer fra den enkelte kommune deltage. Og Erhvervshusets direktion deltager såvel med indlæg om resultatopfyldelse og planer fremad på KKR- og BRN-møder i løbet af året. – At Erhvervshuset styrker samarbejdet yderligere med jobcentrene, det regionale arbejdsmarkedskontor og vidensinstitutionerne ift. at sætte fokus på virksomhedernes behov for strategisk kompetenceudvikling. – At bidrage til at de nationale klynger gøres mere tilgængelige for de nordjyske virksomheder.
<p>Metode</p>	<p>Målet opgøres af Erhvervshuset Nordjylland ultimo 2022 ved afrapportering på ovenstående 5 aktiviteter.</p>
<p>Begrundelse</p>	<p>Det er en styrke for de nordjyske virksomheder, at vi har såvel et tværkommunalt Erhvervshuset og 11 lokale erhvervskontorer samt stærke øvrige erhvervsfremmeaktører, vidensinstitutioner og beskæftigelsesaktører.</p>

	Erhvervshus Nordjylland vil arbejde for, at der er synergi og styrke for virksomhederne på dette grundlag gennem optimalt samarbejde og koordinering af indsatsen mellem aktørerne regionalt.
Afrapportering	Afrapportering til KKR sker en gang årligt. Målet er 100% opfyldt, når de 5 indsatser er gennemført tilfredsstillende.

Mål 10 – Grøn omstilling og cirkulær økonomi

<p>Mål - Forslag til 2023</p>	<p>Grøn omstilling og cirkulær økonomi er højt prioriteret i region Nordjylland, således, at der er tilbud til virksomhederne på området uanset deres størrelse, branche og modenhed.</p> <p>Erhvervshus Nordjylland understøtter særligt den brede tilgang til grøn omstilling og cirkulær økonomi og arbejder vedvarende for et øget fokus gennem alle 4 kerneopgaver.</p> <p>Målet er, at Erhvervshus Nordjylland i 2023 arbejder for:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At styrke vores rolle som knudepunkt mellem regionens aktører, herunder at formidle værktøjer mv. til kommunernes miljøafdelinger og erhvervskontorer, så de kan gennemføre relevante indledende screeninger af virksomhederne muligheder for grøn omstilling i henhold til vedtagne strategi for samarbejdet mellem kommunerne og Erhvervshus Nordjylland om den grønne omstilling. - At udmønte så mange nye udviklingsmidler i Nordjylland til SMV'er som muligt – bl.a. fra Virksomhedsprogram 2.0 og Grønne Kompetencer. - At styrke vores kompetence og vejledning af de nordjyske virksomheder generelt i forhold til grøn omstilling med særligt henblik på CCUS- udvikling. - At udarbejde en intern strategi for Erhvervshusets bidrag til CO₂-reduktion med henblik på at øge medarbejdernes kompetencer i 360 graders tænkning ift. grøn omstilling og CO₂-reduktion
<p>Metode</p>	<p>Målet opgøres af Erhvervshus Nordjylland ultimo 2023 ved afrapportering på ovenstående aktiviteter.</p>
<p>Begrundelse</p>	<p>En analyse udført af Erhvervshus Nordjylland hos de nordjyske virksomheder "Bæredygtige indsatser i Nordjyske Virksomheder" viser, at bæredygtighed er kommet på de nordjyske virksomheders dagsorden. Næsten 2/3 af de nordjyske virksomheder svarer, at de i høj grad eller i nogen grad arbejder med bæredygtighed. Det tyder på, at de nordjyske virksomheder er godt i gang, og at der i hele Nordjylland foregår en læring og samles gode erfaringer i en øget grøn omstilling. Mere præcist viste en modenhedsanalyse, dvs. en analyse af hvor langt nordjyske virksomheder er kommet op ad bæredygtighedsstigen, at ca. 54% af virksomhederne kan betragtes som absolutte "Begyndere", 39% som "Godt i Gang" og kun 7% som "Bæredygtighedsledere".</p> <p>Der er således fortsat et stort behov for at arbejde med at gøre grøn omstilling og cirkulær økonomi endnu mere konkret for de nordjyske virksomheder.</p>
<p>Afrapportering</p>	<p>Afrapportering til KKR sker en gang årligt i forhold til de 4 indsatser.</p> <p>Målet er 100% opfyldt, når de 4 indsatser er gennemført tilfredsstillende.</p>

Mål 11 – Specialiseret vejledning til Erhvervshusenes forskellige målgrupper

<p>Mål - Forslag til 2023</p>	<p>Erhvervshus Nordjylland skal tilbyde specialiseret vejledning til alle virksomheder i Nordjylland og vil igennem sin vejledning bidrage til udvikling og vækst af SMV'er indenfor de områder, hvor Nordjylland har særlige styrker jf. Strategi for decentral Erhvervsfremme 2020-2023.</p> <p>I praksis betyder det, at Erhvervshus Nordjylland vil fokusere på ydelser, som i væsentlig grad understøtter produktivitetsudvikling. Konkret er disse:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Kvalificeret arbejdskraft ○ Grøn omstilling og cirkulær økonomi ○ Innovation ○ Digitalisering og automatisering ○ Internationalisering ○ Ledelse/organisation ○ Salg/markedsføring ○ Finansiering <p>Vi vil i 2023 også sætte fokus på CCUS-muligheder for de enkelte virksomheder.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erhvervshus Nordjylland skal vejlede mindst 800 unikke virksomheder årligt, og der arbejdes med en leverancemodel udviklet i opstartsåret 2019 med 4 kategorier. Erhvervshus Nordjylland vil i sin registrering over vejlede virksomheder anføre vejledningens tematik således, at den sammen med øvrig viden om målgruppen kan danne grundlag for udvikling af målrettede ydelser. <p>Vejledningen kategoriseres i:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Vækstforløb ○ Driftsforløb ○ Korte forløb ○ Early Warning forløb <p>Målsætning for antal vejledninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Vækst- & Driftsforløb: 350 ○ Korte forløb og Early Warning: 600 <p>Fordelingen mellem Vækst/Drift og Korte forløb/Early Warning holdes fleksibelt og afspejler ønsket om leverancer baseret på virksomhedernes behov. Der kan være virksomheder, som både er igennem fx et kort forløb og et vækstforløb.</p>
<p>Metode</p>	<p>Målet opgøres af Erhvervshus Nordjylland ved afrapportering på antal vejlede kunder inden for de 4 kategorier.</p>
<p>Begrundelse</p>	<p>Erhvervshusene skal være et relevant vejledningstilbud til de forskellige målgrupper af virksomheder med forskellige behov.</p> <p>Vejledningen dækker mange forskellige områder i virksomhedernes forretning. Kendetegnende for vejledningen er, at den tager udgangspunkt i virksomhedernes behov og har det grundlæggende formål at øge virksomhedernes konkurrencekraft.</p>
<p>Afrapportering</p>	<p>Afrapportering til KKR sker en gang årligt.</p>

	Målet er 100 pct. opfyldt, når der foreligger en afrapportering på procesmål vedlagt statistik og vidensgrundlag om de vejledte kunder i 2023, der lever op til, at antallet er nået.
--	---

6. Økonomi

De 11 nordjyske kommuner finansierer Erhvervshus Nordjyllands basisbevilling med kr. 17,645 mio. kr. i 2023.

Beløbet faktureres kommunerne efter følgende fordelingsnøgle⁴:

Kommune	1.000 kr.
Morsø	598
Thisted	1.285
Brønderslev	1.079
Frederikshavn	1.756
Vesthimmerland	1.083
Læsø	53
Rebild	914
Mariagerfjord	1.242
Jammerbugt	1.139
Aalborg	6.592
Hjørring	1.904
Nordjylland i alt	17.645

Udover basisbevillingen driver Erhvervshus Nordjylland en række programmer i samarbejde med regionale og nationale aktører. En oversigt over programmerne findes i bilag 3.

7. Resultatopgørelse og afrapportering

Efter vedtagelse indsendes resultatkontrakten til KL og Erhvervsstyrelsen.

Erhvervshus Nordjylland skal årligt afrapportere til KKR om resultatopfyldelse – eller når KKR anmoder om det - med udgangspunkt i den indgåede resultatkontrakt.

Der foretages opfølgning på målene i første kvartal 2024. Direktøren har ansvaret for overholdelse af og afrapportering på resultatkontrakten.

8. Ikrafttrædelse

Samarbejdsaftalen træder i kraft d. 1. januar 2023.

For KKR Nordjylland

d. 25/11 – 2022

Thomas Kastrup-Larsen
Formand for KKR Nordjylland

For Erhvervshus Nordjylland

d. 25/11 - 2022

Mogens Christen Gade
Formand for Erhvervshus Nordjylland

⁴ Beregnet beløb fordelt efter bopælskommunefolketal pr. 1. kv. 2022 i 1000 kr.

Bilag til resultatkontrakt 2023

Bilag 1. Diagram over basisbevilling og programbevillinger

Bilag 2. Samarbejdsaftale 2020-2023 mellem de lokale erhvervskontorer i Nordjylland og Erhvervshus Nordjylland om erhvervsserviceindsatsen

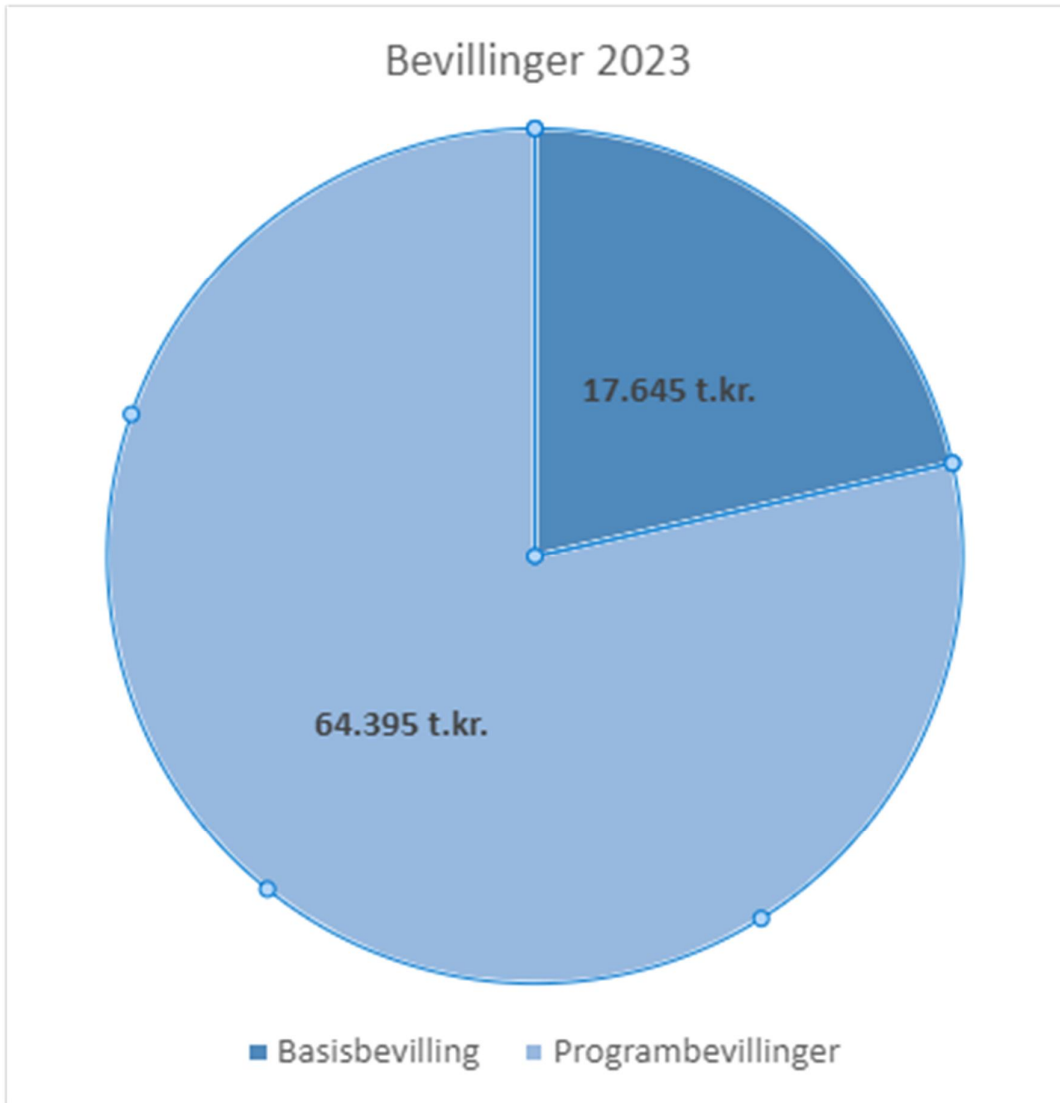
Bilag 2a. Tillæg til Samarbejdsaftale 2020-2023

Bilag 2b. Aftale med kommunernes miljøafdelinger samt erhvervskontorerne om den grønne omstilling

Bilag 3. Erhvervshus Nordjyllands programmer og finansieringsmuligheder – vi arbejder stadig på dette bilag

Bilag 4. Nye programmer 2023 og frem

Bilag 1. Diagram over basisbevilling og programbevillinger

Bilag 2. Samarbejdsaftale 2020-2023 mellem de lokale erhvervskontorer i Nordjylland og Erhvervshus Nordjylland om erhvervsserviceindsatsen

Samarbejdsaftale 2020-2023 mellem de 11 lokale erhvervskontorer i Nordjylland og Erhvervshus Nordjylland om erhvervsserviceindsatsen

Denne samarbejdsaftale er baseret i høj grad på "Nordjysk indspil til strategi for decentral erhvervsfremme 2020 og frem" af 30. apr. 2019 og "Det fremtidige nordjyske samarbejde om erhvervsfremme- og erhvervsservice" af nov. 2018 samt dialog mellem og input fra medarbejdere og ledelse fra de nordjyske erhvervsfremmeaktører i 2019.

Den fælles nordjyske samarbejdsmodel er beskrevet i afsnit 1 og 2 og skal understøtte en fælles samskabelsestilgang i nordjysk erhvervsfremme med det formål at styrke produktiviteten i de nordjyske virksomheder. Kort sagt at skabe bæredygtig vækst og jobskabelse i hele regionen.

Samskabelse (co-creation) betyder fokus på "vi" i opgaveløsningen og et ønske om at dele viden med hinanden og fokusere på virksomhederne behov - både de erkendte og de uerkendte. Vi hjælper hinanden og udnytter kompetencen - der hvor den findes.

Denne samarbejdsaftale, afsnit 1 og afsnit 2, er en fælles aftale mellem de 11 erhvervskontorer og Erhvervshus Nordjylland. Afsnit 3 fokuserer på særlige prioriteringer i indholdet og samarbejdsmonstret mellem det enkelte lokale erhvervskontor og Erhvervshus Nordjylland. Og er således indgået mellem det enkelte lokale erhvervskontor og Erhvervshus Nordjylland.

1. **Fælles:** Strategisk retning for *Nordjysk Erhvervsfremme Samarbejde* - NES
2. **Fælles:** Samarbejdet i praksis
3. **Lokalt:** Særlige fokusområder i indhold og samarbejdsmonster mellem den enkelte kommune og Erhvervshus Nordjylland

Samarbejdsaftalen er indgået frivilligt mellem parterne og kan opsiges og justeres efter aftale.

1. Fælles: Strategisk retning for Nordjysk Erhvervsfremme Samarbejde

De nordjyske erhvervsfremmeaktører – i denne sammenhæng de lokale erhvervskontorer og Erhvervshus Nordjylland - har en fælles vision samt nogle styrende principper for samarbejdet.

Visionen er at skabe et stærkt og sammenhængende erhvervsfremmesystem i Nordjylland, hvor de forskellige aktører, herunder den lokale erhvervsservice og Erhvervshus Nordjylland arbejder sammen i et tæt, tillidsfuldt og værdiskabende samarbejde, som imødekommer, afdækker og udfordrer virksomhederne på både deres erkendte og uerkendte behov og derved skaber forbedringer, kvalitetsløft samt udvikling og vækst i nordjyske virksomheder.

Fælles: Strategisk retning for erhvervsfremme⁵ – 2020-2023

Den fælles nordjyske erhvervsfremmeindsats tager afsæt i de generelle drivkræfter for vækst og udvikling i hele Danmark. Disse går på tværs af virksomhedernes branche, type og størrelse, og byder på muligheder og udfordringer for virksomheder i hele landet.

Drivkræfter for vækst og udvikling i hele landet

	Kvalificeret arbejdskraft og social inklusion
	Iværksætteri
	Grøn omstilling og cirkulær økonomi
	Innovation
	Digitalisering og automatisering
	Internationalisering

Fælles: Strategisk retning for Nordjylland⁶ – 2020-2023

Den fælles nordjyske indsats skal bidrage til at løfte produktiviteten i de nordjyske virksomheder.

Hovedudfordring i Nordjylland: Lav produktivitet⁷

⁵ Fra 'Strategi for decentral erhvervsfremme 2020-2023' (udkast i høring frem til nov. 2019)

⁶ Fra 'Nordjysk indspil til strategi for decentral erhvervsfremme 2020 og frem'

⁷ Fra "Nordjysk indspil til strategi for decentral erhvervsfremme 2020 og frem"

Virksomhedsløft til bredden af virksomheder

Virksomhederne har behov for sparring, vejledning og rådgivning i deres strategi- og forretningsudvikling i forhold til at vurdere 360° muligheder og potentialer for deres udvikling. Derudover kan virksomhederne i forlængelse heraf have behov for vejledning i de seks drivkræfter beskrevet ovenfor. Endvidere er det helt centralt at yde vejledning til de nordjyske virksomheders arbejde med ledelse/organisation, salg/markedsføring og finansiering.

Kvalificeret arbejdskraft

En helt central udfordring er specifikt at sikre et bedre match mellem udbud og efterspørgsel af arbejdskraft, og der er her behov for et målrettet og koordineret samspil på tværs af erhvervsfremme-, uddannelses- og beskæftigelsesaktører.

Fire erhvervsstyrker er centrale for fremtidig nordjysk vækst

Nordjyllands stærke erhvervsområder tager afsæt i de nordjyske erhvervs-, kompetence-, og forskningsmæssige styrker – samt de stedbundne potentialer - som er vigtige forudsætninger for øget vækst og produktivitet. De 4 nordjyske styrkepositioner er jf. ovenstående figur:

- **Det smarte – IKT og digitalisering**
- **Det grønne – Energi og grøn omstilling**
- **Det blå – Maritime og fiskeri**
- **Det attraktive – Turisme**

Et stærkt sammenhængende erhvervsfremmesystem er forudsætningen for at lykkes med denne indsats.

Fælles: Styrende principper

Følgende centrale principper er styrende for både 'det daglige arbejde' og udviklingen af den samlede erhvervsfremmeindsats i Nordjylland⁸.

Afsæt i virksomhedernes behov

Vi vil have et erhvervsfremmesystem, der tager afsæt i virksomhedernes behov – både de erkendte og uerkendte. Virksomhedernes behov kommer altid i første række, og deres aktiviteter og egen dømmekraft skal altid betragtes med en positiv tilgang uanset aktør. Vi skal både kunne finde løsninger på erkendte behov i virksomhederne, men samtidig formå at udfordre og hjælpe virksomhederne til at afdække og erkende muligheder i deres ellers uerkendte behov. Med andre ord systemet skal være ambitiøst på virksomhedernes vegne.

Et sammenhængende erhvervsfremmesystem

Vi vil have et sammenhængende erhvervsfremmesystem i Nordjylland med en koordineret og samarbejdsbaseret indsats mellem den lokale erhvervsservice og Erhvervshus Nordjylland, hvor indsatsen er baseret på hhv. lokalkendskab og netværksrelationer til virksomhederne og specialiseret faglig kompetence og viden. Arbejdsdelingen skal være gennemsigtig, og der skal arbejdes på at undgå overlappende indsatser. Herudover skal arbejdsdelingen være præget af en fælles forståelse og gensidig respekt, ligesom vi gensidigt udnytter vores kompetencer og bringer de bedste i spil til gavn for virksomhederne. Der skal derfor også være fokus på flow i opgaveløsningen, fleksibilitet i samarbejdet og gode overleveringer.

⁸ Fra "Det fremtidige nordjyske samarbejde om erhvervsfremme- og erhvervsservice" (nov. 2018)

Fællesskab om udvikling af virksomhederne

Vi skal have et erhvervsfremmesystem, hvor der arbejdes ud fra en fælles retning om udvikling af virksomhederne og de samlede tilbud, projekt og programmer fra den lokale erhvervsservicefunktion og Erhvervshus Nordjylland ses som 'vores' fælles tilbud til virksomhederne, som vi alle har kendskab til. Det betyder konkret, at aktørerne i fællesskab ser virksomhederne som fælles kunder, at der er fokus på at skabe fælles retning på tværs af den lokale erhvervsservicefunktion, Erhvervshus Nordjylland og de højt specialiserede statslige ordninger, bl.a. ved udvikling af et tættere dagligt samarbejde, involvering i centrale processer, deling af viden, fælles arrangementer mv.

Komplementære kompetencer til gavn for virksomhederne

Vi vil have et erhvervsfremmesystem, hvor vi har skarpt fokus på, at kompetencerne skal komplementere hinanden på tværs af den lokale erhvervsservice og Erhvervshus Nordjylland. Hos den lokale erhvervsservice skal lokalkendskabet og den nære kontakt til virksomhederne, via opsøgende kontakt, sikre afdækning af virksomhedernes behov og vejledning om muligheder for virksomheden, mens Erhvervshus Nordjyllands specialiserede kompetencer skal bringes i spil på baggrund heraf eller ved direkte kontakt med virksomhederne. Den opsøgende kontakt til virksomhederne aftales mellem den enkelte kommune og Erhvervshus Nordjylland årligt og løbende – se yderligere på næste side.

Fælles rammer med mulighed for forskellighed

Vi vil have et nordjysk erhvervsfremmesystem med fælles rammer for samarbejdet mellem den lokale erhvervsservice og Erhvervshus Nordjylland. Samtidig skal systemet dog være fleksibelt indrettet, så der kan tages hensyn til lokale forskelle, f.eks. ift. særlige lokale erhvervsmæssige prioriteter i den enkelte kommune, forskelle i kommunestørrelser mv.

Fælles målsætninger for aktørerne i erhvervsfremmesystemet

For at sikre det mest effektive samspil mellem den lokale erhvervsservicefunktion og det tværkommunale Erhvervshus, bør disse – ud over det fælles kommunale 'ejerskab' – også være bundet sammen af fælles planer og fælles mål. De fælles mål og planer bør holde den lokale erhvervsservice og Erhvervshus Nordjylland koordineret og levere på deres respektive kompetencer: De lokale erhvervskontorer med kompetence og fokus på indsigtfulde relationer til den størst mulige kreds af lokale virksomheder og vejledning om etablering, virksomhedsnetværk, kontakt til kommunen, 360° vejledning m.v. Erhvervshus Nordjylland med kompetence og fokus på specialiseret vejledning, knudepunktsrolle og operatørrolle inden for 8 fagområder (jf. figur side 6).

2. Fælles: Samarbejdet i praksis

*"Arbejdsdelingen mellem kommuner og erhvervshuse indebærer, at kommunerne bl.a. kan tilbyde lokale virksomheder grundlæggende erhvervsfremmeydelser, herunder 1:1 vejledning, der hjælper virksomhederne videre, varetage lokal erhvervsudvikling og udvikling af lokale rammevilkår, mens erhvervshusene får ansvaret for erhvervsfremmetilbud, der kræver mere specialiserede faglige kompetencer."*⁹

Mål & indsatser

Afgørende mål og indsatser i 'det daglige arbejde', der kan sikre et stærkt og sammenhængende erhvervsfremmesystem – tager afsæt i ovenstående uddrag og ikke mindst i helt konkrete input/ønsker fra medarbejdere og ledere i de nordjyske erhvervskontorer og i Erhvervshus Nordjylland. Disse input er omsat til mål og indsatser, som i fællesskab skal implementeres i 'det daglige arbejde'.

⁹ Fra "Det fremtidige nordjyske samarbejde om erhvervsfremme- og erhvervsservice" (nov. 2018)

NES-chefgruppen har mulighed for at udarbejde et **årshjul** som afsæt for det strategiske samarbejde mellem de lokale erhvervskontorer og Erhvervshus Nordjylland. Årshjulet kan beskrive emner, der drøftes og besluttet i NES-chefgruppen i løbet af kalenderåret.

Overordnet er der et fælles ønske om at sikre flest mulige virksomhedshenvisninger¹⁰ erhvervskontorerne og Erhvervshus Nordjylland imellem. Erhvervshus Nordjylland registrerer i dag henvisninger fra lokale erhvervskontorer og øvrige¹¹. Samtidig orienterer alle hinanden om udfald/resultat af de virksomhedsindsatser, som er delt med/henvist til hinanden. Der er enighed om, at målet er større gensidig information, gerne støttet op af en IT-plattform.

Fælles projekter/initiativer & Den opsøgende indsats

Ud fra ovenstående fælles principper for *Nordjysk Erhvervsfremme Samarbejde* fokuseres der i nedenstående på det mere operationelle niveau. Således, at der i 'det daglige arbejde' er en fælles forståelse og samarbejdskultur, som sikrer et konstant fokus på værdiskabende indsatser med afsæt i virksomhedernes behov. Her er særligt to fokusområder afgørende:

Fælles projekter/initiativer

Udviklingen af *fælles* projekter/initiativer vil tage afsæt i en **data-/analyse-** og **dialogbaseret** tilgang og tage udgangspunkt i de gældende retningslinjer for projekter og programmer. Den data-/analysemæssige tilgang vil Erhvervshus Nordjylland tage ansvaret for at opbygge og kvalificere sammen med samarbejdspartnere (virksomheder, videninstitutioner, højt specialiserede nationale aktører, brancheorganisationer, klynger, lokal erhvervsservice, uddannelses- og beskæftigelsesaktører mv). Der arbejdes på, at såvel de lokale erhvervskontorer som Erhvervshus Nordjylland har et fælles kendskab til - og ejerskab til - de relevante projekter og programmer, der tilbydes de nordjyske virksomheder. Målet er, at der ad hoc kan etableres hurtigarbejdende arbejdsgrupper på tværs af erhvervskontorer, Erhvervshus Nordjylland m.fl. for at identificere behov for virksomhederne. Hvert erhvervskontor har således mulighed for at allokere specifik leder/medarbejder, der kan deltage i tilbivelsen af fremtidige indsatser (se afsnit 3). Herudover kan NES-chefgruppen arbejde strategisk med at påvirke udmøntningsplanerne fra Danmarks Erhvervsfremme-bestyrelse ud fra et nordjysk virksomhedsbehov perspektiv¹².

Formidling af åbne og kollektive arrangementer er ligeledes del af et fælles *Nordjysk Erhvervsfremme Samarbejde*. Som ved ovenstående udviklingsarbejde vil der ligeledes her være mulighed for, at Erhvervshus Nordjylland i fællesskab med et eller flere erhvervskontorer kan skabe og afholde disse arrangementer. Begge har mulighed for at tage initiativ hertil og kan drøftes ved indgåelse af aftalen eller kontinuerligt.

Opsøgende indsats over for virksomheder

Udgangspunktet er her, at de lokale erhvervskontorer har ansvaret for den opsøgende indsats i forhold til iværksættere.

I forhold til **SMV'erne** på indtil 250 medarbejdere tager de lokale erhvervskontorer sig af den opsøgende indsats i forhold til den generelle vejledning, mens Erhvervshus Nordjylland tager sig af den opsøgende indsats i forhold til specialiseret vejledning. Den konkrete opsøgende indsats ift. SMV'ere aftales årligt og

¹⁰ En henvisning er kendetegnet ved, at i en 'virksomhedsdialog' oplyses kontaktperson (mundtligt/skriftligt) om den 'indsats', der kan fås hos kollega-organisation inden for Nordjysk Erhvervsfremme (optimalt med kontaktdata på specifik person herfra): ex. Erhvervshus Nordjylland i dialog med en *før-starter*, som anbefales at kontakte iværksætterkonsulent fra erhvervskontor for vejledning vedr. forretningsmodel/fundament mv.

¹¹ Erhvervskontorerne har ligeledes mulighed for at udbygge CRM-systemet 'SalesForce' med samme funktionalitet

¹² Med afsæt i "*Nordjysk indspil til strategi for decentral erhvervsfremme 2020 og frem*"

løbende mellem det enkelte erhvervskontor og Erhvervshus Nordjylland jf. den individuelle handlingsplan (afsnit 3).

I forhold til **de store virksomheder** udvikles og udbydes ikke løbende konkrete ydelser til disse, men dialogen med disse tages i forhold til mere strategiske spørgsmål. Den opsøgende indsats her drøftes løbende mellem det lokale erhvervskontor og Erhvervshus Nordjylland.

Samarbejdsrelationer og samarbejdsværktøjer

Der er enighed om, at det er helt centralt, at der mellem de lokale erhvervskontorer og Erhvervshus Nordjylland arbejdes målrettet for at styrke de personlige relationer, og at ledelserne har et særligt ansvar for at styrke den positive nysgerrige tilgang for at sikre fælles målopfyldelse. I den sammenhæng stiller vi alle gæstarbejdspladser til rådighed for hinanden og brugen heraf prioriteres.

Erhvervshus Nordjyllands ambassadører bliver til kontaktpersoner

For at sikre samarbejdsaftalens implementering, og den løbende opfølgning for så vidt især angår afsnit 3 vedrørende den konkrete individuelle handlingsplan mellem Erhvervshus Nordjylland og det lokale erhvervskontor, udpeger Erhvervshus Nordjylland en kontaktperson, der varetager den generelle dialog med erhvervskontoret. Kontaktpersonen deltager sammen med en repræsentant fra Erhvervshus Nordjyllands ledelse i forbindelse med dialog med den lokale erhvervschef og medarbejdere om indgåelse af den individuelle handlingsplan (afsnit 3). For at styrke det generelle vidensniveau og samarbejdet mellem de lokale erhvervskontorer og Erhvervshus Nordjylland udarbejder Erhvervshus Nordjylland en tydelig oversigt over deres kontaktpersoner i forhold til hvert af de 11 erhvervskontorer (geografivinklen) og præcisering af hvilke af de 8 fagområder de enkelte forretningsudviklere i Erhvervshus Nordjylland varetager ansvaret for (fagvinklen). Derudover opdateres i den sammenhæng en oversigt over hvilke projekter og programmer, virksomhederne kan deltage i – med fokus på at udvikle sig på de enkelte fagområder (projekt- og programvinklen) – nedenstående figur er 1. udgave.

Figur: Nordjysk Erhvervsfremme Samarbejde

Det specifikke indhold af de 8 fagområder, som Erhvervshus Nordjylland i et samarbejde eller selv varetager, vil i løbet af 2020 blive præciseret.

Faglige ressourcegrupper

Der etableres faglige ressourcegrupper på tværs af nordjysk erhvervsfremme på de områder, hvor en eller flere af de lokale erhvervskontorer har en specialiseret vejledningskompetence, og hvor der er en interesse i forhold til at tænke fælles strategi og indsats. Aktører uden for *Nordjysk Erhvervsfremme Samarbejde* (ex. klynger, uddannelse, beskæftigelse m.fl.) kan involveres efter behov. I første omgang etableres en faglig ressourcegruppe på området: internationalisering.

Samarbejdsværktøjer

For at sikre øget produktivitet og øget transparens er målet at sikre stærkere gensidige videndeling understøttet af IT-værktøjer. Erhvervsstyrelsen forbereder et initiativ (Forventet lancering 2020) på dette område: 'Fællesoffentlig datadeling mellem erhvervsfremmeaktører'.

På kort sigt fastholdes nuværende model, hvor Erhvervshus Nordjylland orienterer lokale erhvervskontorer i forbindelse med virksomhedsmøder.

Også på kort sigt arbejdes endvidere på en fælles videndelingsplatform igennem Erhvervshus Nordjyllands Sharepointløsning. Afklaring af omfang og anvendelsesmuligheder er i gang. Brugervenligheden er her afgørende, og der nedsættes en mindre 'brugergruppe' til at udvikle denne (se afsnit 3).

Bilag 2a. Tillæg til Samarbejdsaftale 2020-2023

Tillæg til samarbejdsaftalen 2020-2023 fra 2021 i "Nordjysk erhvervsfremme" mellem de 11 lokale erhvervskontorer og Erhvervshus Nordjylland om erhvervsserviceindsatsen

1. Baggrund

Der er i 2019 indgået en tre-årig samarbejdsaftale i Nordjysk erhvervsfremme mellem de 11 lokale erhvervskontorer og Erhvervshus Nordjylland om erhvervsserviceindsatsen. I 2020 er der indgået bilaterale 1-årige aftaler mellem de enkelte kommuner/erhvervskontorer og Erhvervshus Nordjylland om indsatsen.

Det er i lyset af erfaringerne i 2020, herunder Coronasituationen, relevant at konkretisere praksis af nogle elementer i den 3-årige aftale.

Og det er relevant at se på en mere løbende systematisk dialog om indsatsen i de enkelte bilaterale aftaler i 2021/2022.

Det er vurderingen, at denne justering kan ske i dialogen mellem cheferne for de 11 erhvervskontorer og direktionen i Erhvervshus Nordjylland - med efterfølgende orientering af de 11 borgmestre.

Det er aftalt, at Erhvervshusets direktion årligt mødes med borgmester og erhvervschef i hver kommune, hvor samarbejdet drøftes. På mødet kan andre relevante ressourcer fra den enkelte kommune deltage. Erhvervshusets direktion deltager med indlæg om resultatopfyldelse og planer fremad på KKR- og BRN-møder i løbet af året.

2. Forslag til konkretisering af praksis i den 3-årige fælles aftale

Der foreslås to konkretiseringer i forhold til den eksisterende 3-årige aftale:

2.1. Systematisk fælles ejerskab til de nordjyske udviklings- og programtilbud til virksomhederne

I løbet af 2020 er der kommet flere fælles tilbud til de nordjyske virksomheder på nationalt og regionalt niveau. For at sikre, at alle medarbejdere med tæt løbende virksomhedsvejledning er tilstrækkeligt opdaterede om alle relevante tilbud til virksomhederne, er målet, at der til stadighed foreligger en opdateret digital tilgængelig oversigt over alle relevante fælles erhvervsfremmetilbud for virksomhederne i Nordjylland, som er relevante for erhvervskontorerne og Erhvervshusets indsats. Erhvervshuset sørger for dette. Derudover vil der løbende blive afholdt webinarer mv. og udsendt nyhedsbreve mv. om nye tilbud.

2.2. Fælles udvikling af nye strategier for Nordjylland og projekter, tilbud og programmer til de nordjyske virksomheder

Erhvervshuset arbejder systematisk med at indhente viden om virksomhedsbehov fra egne og andres analyser, dialog med brancheorganisationer mv.

På de kvartalsvise NES-møder vil nye behov for tilbud og ønsker til justeringer af eksisterende tilbud blive drøftet som fast punkt på dagsordenen med input fra alle. Derudover vil nye strategiske satsninger blive

drøftet. I den sammenhæng nedsættes der arbejdsgrupper, blandt andet med udgangspunkt i NES-kredsen, når særlige behov identificeres. Et aktuelt eksempel på dette er arbejdsgruppen ift. iværksætterindsatsen. Et andet eksempel er behovet i den kommende tid for at udvikle en særlig nordjysk fyrtårsindsats, hvor der forventes at deltage flere relevante aktører i udviklingsindsatsen. Et tredje eksempel kunne være, når erhvervsfremmestrategien for Nordjylland skal udvikles. Mht. nationale indsatser/calls og tilbud, hvor Erhvervshus Nordjylland ikke har særlig strategisk mulighed for at påvirke indsatsens indhold, orienteres NES-kredsen løbende om udviklingen af - og mulighederne i - de nye tilbud.

3. Justeringer i de bilaterale aftaler

Ift. de konkrete bilaterale 11 aftaler præciseres, at der afholdes kvartalsvise status- og arbejds møder med deltagelse af alle virksomhedsrettede medarbejdere på Erhvervskontoret og Erhvervshusets kontaktperson. Årshjulet kunne fra 2021 med fordel tage udgangspunkt i 4 faste møder i løbet af året på følgende vis:

1. møde: Fælles afstemning af fokus – specialiseret fagligt områdefokus ift. Erhvervshusets 8 fagområder, branche- og virksomhedsfokus, ønsker til kollektive forløb, særlig proaktivt målrettet virksomhedsindsats, afstemning af kalendere - ift. generalforsamlinger, nytårskure, andre møder, hvor kontaktpersonen kunne deltage -, etc.
2. møde: Opfølgning og korrektioner
3. møde: Opfølgning og korrektioner
4. møde: Opfølgning, korrektioner og konklusioner

På den måde kan der løbende ske en tilpasning ift. aktuelle udfordringer og muligheder lokalt.

Bilag 2b. Aftale med kommunernes miljøafdelinger samt erhvervskontorerne om den grønne omstilling

SAMARBEJDSAFTALE MELLEM DE NORDJYSKE KOMMUNER, DE NORDJYSKE ERHVERVSKONTORER OG ERHVERVSHUS NORDJYLLAND OM VEJLEDNING AF VIRKSOMHEDER I FORHOLD TIL DEN GRØNNE OMSTILLING

Denne aftale knytter sig til samarbejdsaftalen mellem KKR og Erhvervshus Nordjylland, *'Samarbejdsaftale 2020-2023 mellem de 11 lokale erhvervskontorer i Nordjylland og Erhvervshus Nordjylland om erhvervsfremmeindsatsen'*.

Aftalen udgør ligeledes et væsentligt element i forhold til at indfri nogle af hovedelementerne i *Den Fælles Nordjyske Klimaambition*, herunder de strategiske fokusområder *grøn vækst, videndeling og governance*.

Grundlag og formål

Grøn omstilling og cirkulær økonomi er højt prioriteret i Nordjylland. Virksomhederne interesserer sig i stigende grad for den grønne dagsorden, og mange virksomheder efterspørger i den forbindelse inspiration og vejledning. Det er en nordjysk prioritet, at der er grønne tilbud til virksomhederne, uanset deres størrelse, branche og modenhed, som det blandt andet fremgår af resultatkontrakten for Erhvervshus Nordjylland 2022.

Netværk for Bæredygtig Erhvervsudvikling Norddanmark har i en længere årrække haft succes med at gennemføre bæredygtighedscreeninger hos netværkets medlemsvirksomheder. Det er hensigten med denne samarbejdsaftale, at en tilpasset udgave af screeningsbesøgene skal gøres til et generisk tilbud, som alle nordjyske virksomheder i udgangspunktet kan få adgang til. Kommunernes og erhvervskontorerne indsats vil dermed blive flyttet fra at være et medlemstilbud til at være et generelt virksomhedstilbud.

Det er ligeledes hensigten, at aftalen skal styrke det erhvervsserviceflow, som er besluttet med Erhvervsfremmereformen, og at flowet bliver tydeligt for flere aktører, således at indsatser og ressourcer kan koordineres og drage nytte af hinanden, og hvor Erhvervshuset Nordjyllands status som knudepunkt tydeliggøres i forhold til den grønne omstilling. Der er brug for et stærkt og synligt knudepunkt for at kunne understøtte Den Fælles Nordjyske Klimaambition om øget videndeling og governance.

Figur 1: Figur fra Den Fælles Nordjyske Klimaambition. Samarbejdsaftalen adresserer primært de strategiske fokusområder omkring

'Vidensdeling og Governance' og 'Grøn vækst'.

Med samarbejdsaftalen er det hensigten, at der skabes et tættere samspil mellem erhvervs- og miljøaktører i forhold til virksomhedernes grønne omstilling. Kommunernes arbejde med klima, bæredygtighed og cirkulær økonomi får en tydelig kobling til erhvervsserviceflowet, som vil styrke sammenhængskraften i relationen til de nordjyske virksomheder.

Virksomhedsvejledning, styrkede kompetencer og videndeling

Aftalens konkrete handlinger består af følgende 3 elementer: virksomhedsvejledning, kompetenceudvikling og fælles værktøjer, samt videndeling og governance.

Virksomhedsvejledning

Virksomhederne tilbydes en bæredygtighedsscreening, hvor grøn omstilling og cirkulær økonomi er i fokus. Screeningsbesøget gennemføres af virksomhedens hjemkommune, hvor erhvervs- og miljøkompetencer og kendskab til virksomheden bringes i spil. Det er den enkelte kommune, som står for den nærmere tilrettelæggelse af screeningsforløbene i egen kommune. Forretningsudviklere fra Erhvervshus Nordjylland kan inddrages i selve screeningen ved behov. Der skal i udviklingen og gennemførelsen af tilbuddet være fokus på, at screeningen er tilpasset trin 1 i erhvervsserviceflowet, jf. nedenstående figur 2.

Kommunen kan efter et screeningsbesøg på en virksomhed sende *leads* videre til erhvervshuset, således at erhvervshuset kan følge op på emner indenfor det specialiserede område umiddelbart efter screeningsbesøget. På screeningsbesøget sættes bæredygtighed så vidt muligt ind i en strategisk og forretningsmæssig forståelse, således at virksomheden får øje for sammenhængen mellem grøn omstilling og forretningsmæssige potentialer.

Ligeledes kan andre aktører tilsvarende inddrages i det videre arbejde med virksomhedens potentialer og behov for nye samarbejdspartnere (f.eks. lokale symbioser), mv.

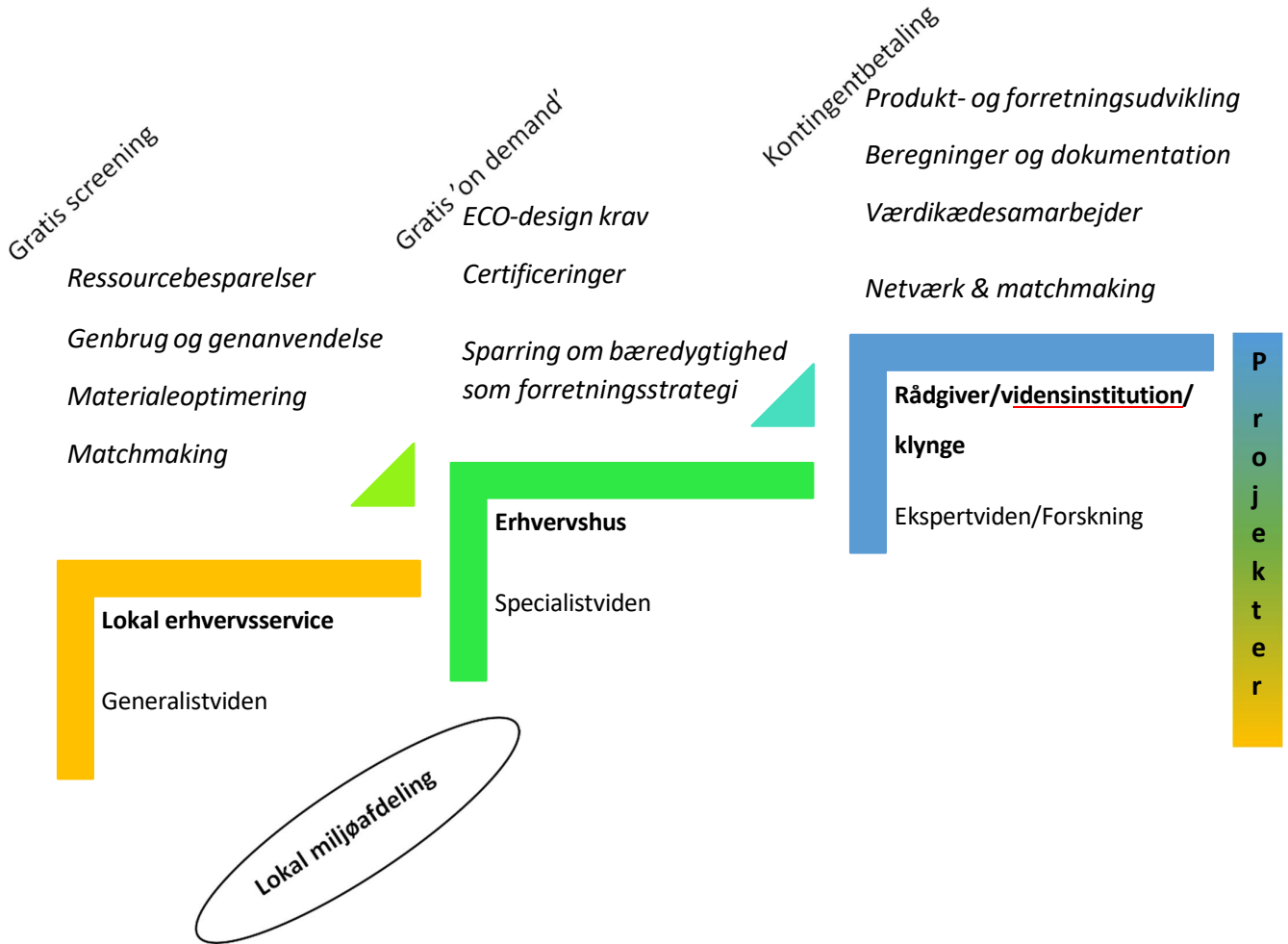
På screeningsbesøget bidrager kommunen blandt andet med forretningsforståelse i samspil med forståelse for hvordan ressourcer kan spares, genbruges eller genanvendes - hos virksomheden selv eller hos en anden virksomhed/forsyning.

Specialiseret virksomhedsvejledning

Erhvervshusets specialiserede vejledning tager afsæt i den første screening, og vil have til formål at hjælpe virksomheden med at arbejde strategisk og forretningsmæssigt med deres grønne omstilling. Det kan f.eks. dreje sig om identifikation af relevante grønne initiativer via systematisk screening ved hjælp af Erhvervshusenes bæredygtighedshjul og beregning og dokumentation af CO₂ aftryk, herunder en introduktion til Erhvervsstyrelsens CO₂-beregningstværgang, *Klimakompasset*. Vejledningen kan også omhandle miljømærker, certificeringer og standarder, bæredygtige værdikæder, samt gennemtænkt kommunikation og markedsføring af grønne produkter og tiltag (undgå green washing).

Erhvervshuset kan desuden gennem sin knudepunktsfunktion henvise virksomheden til andre aktører og mere specialiserede tilbud og ekspertviden (f.eks. klynger, vidensinstitutioner og private rådgivere).

Ligeledes administrerer og organiserer Erhvervshuset kompetenceudviklingsforløb og finansieringsprogrammer, som kan støtte virksomhederne i deres vej videre i grøn omstilling.

Figur 2: Erhvervsserviceflowet med kendetegn for grøn omstilling på de 3 trin

Understøttelse af kommunerne i forhold til at gennemføre screeninger

Der gennemføres et kompetenceudviklingsforløb om grøn omstilling, cirkulær økonomi og bæredygtig forretningsudvikling for medarbejdere fra erhvervskontorerne og kommunernes miljøafdelinger.

Kompetenceudviklingsforløbet tænkes tilrettelagt og gennemført i samarbejde med Aalborg Universitet og evt. andre relevante aktører.

Der udarbejdes en drejebogsskabelon og en 'værktøjskasse', som kan anvendes efter behov ved gennemførelse af screeningsbesøgene. Der findes allerede en række materialer, som eventuelt kan tilpasses til formålet, herunder f.eks. NBEs screeningsoverblik, *Bæredygtighedshjulet* og *Klimakompasset*.

Erhvervshus Nordjylland er ansvarlig for at gennemføre kompetenceudviklingsforløbet, herunder at afsøge muligheder for finansiering fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse eller andre. Erhvervshuset er ligeledes knudepunkt for dialogen mellem erhvervskontorerne, kommunernes miljøafdelinger, universitetet og Erhvervshuset i forhold til den nærmere tilrettelæggelse af kompetenceudviklingsforløbet og udarbejdelse af drejebog og værktøjskasse.

Kompetenceudviklingsforløbet skal tilrettelægges således, at kommunerne har mulighed for at lade et væsentligt antal medarbejdere deltage efter kommunens eget vurderede behov.

Der er brug for at tilføre finansiering til indsatsen omkring kompetenceudvikling og fælles værktøjer. Såfremt det ikke lykkes at finde ekstern finansiering, skal der findes en løsning mellem parterne i aftalen, så indsatsen kan gennemføres.

Den første del af kompetenceudviklingsforløbet forventes gennemført i løbet af efterår/vinter 2022, således at kommunerne er klar til screeningsarbejdet på virksomhederne i 2023. Drejebog og værktøjskasse skal indgå som en del af kompetenceudviklingsforløbet, og det har således samme tidshorisont.

Governance og videndeling

Samarbejdsaftalen skal danne grundlag for et tættere samspil mellem erhvervs- og miljøaktører i forhold til virksomhedernes grønne omstilling. De kommunale miljøchefer får med samarbejdet en tydelig kobling til NES-samarbejdet, og der gennemføres mindst 1 årligt temamøde i samarbejde mellem NES-kredsen og miljøchefgruppen. Det første 'NES+miljø'-arrangement gennemføres i 2022.

Der tilføres mange midler til den grønne omstilling, og i mange sammenhænge vil Erhvervshuset være et naturligt knudepunkt for især større implementeringsprojekter. Det forventes ligeledes, at kommunerne fortsat vil tage initiativ til udviklingsprojekter indenfor grøn omstilling i eget regi eller i samarbejde med andre kommuner, vidensinstitutioner og samarbejdsfora. Der skal være opmærksomhed på at dele viden om projekter og initiativer, således at vi skaber de bedste forudsætninger for at hjælpe hinanden og dermed virksomhederne.

Erhvervshus Nordjylland kan som knudepunkt hjælpe med til, at videndelingen sker, og at andre relevante aktører også bringes i spil eller inviteres til at tage en aktiv rolle, herunder også Norddanmarks EU-kontor ift. muligheder for finansiering og matchmaking udenfor Nordjylland. Erhvervshuset tager desuden initiativ til at identificere, hvordan informationer fra screenings-besøgene kan deles mellem aktørerne for bedst muligt at kunne koordinere vejledningen og hjælpe virksomhederne.

Der findes allerede fora, hvor miljømedarbejdere mødes på tværs af Nordjylland, og i 2021 har Erhvervshus Nordjylland taget initiativ til at samle nøglemedarbejdere fra de lokale erhvervskontorer omkring grøn omstilling. Der skal arbejdes med, hvordan sparring og videnflow kan sikres mellem nøgleaktørerne. Ligeledes skal viden, som eksempelvis er skabt i regi af Netværk for Bæredygtig Erhvervsudvikling, bringes i spil i det fremadrettede arbejde.

Aftaleperiode

Aftalen træder i kraft ved politisk godkendelse i 2022. Den evalueres med udgangen af 2023, hvor den eventuelt genforhandles.

Bilag 3. Erhvervshus Nordjyllands programmer og finansieringsmuligheder

Åbne programmer	2023												2024											
	jan	feb	marts	april	maj	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec	jan	feb	marts	april	maj	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec
Igangværende programmer																								
CO2Vision, komp.udv.	Løbende optag																							
Iværksætter Danmark	Løbende optag																							
Iværksætter, Next Step (Nordjylland har stort optag, derfor på hold for nu)	Løbende optag																							
Beyond Beta inkl React	Løbende optag																							
ENTER:DIGITAL (Lokal-og BlivDigital)	Løbende optag																							
PatentVoucher				D. 17. april						D. 9. okt.														
AddSmart/EDIH	Løbende optag																							
CO2puljen			D. 27. feb						TBA															
SMV:Grønne kompetencer					D. 10. maj				TBA															
Early Warning	Løbende sparring																							
SMV:Grøn 2				D. 26. april					TBA															
SMV:Vækstpilot 2	Løbende optag																							
SMV:Digital 2			D. 6. marts	D. 12. april				D. 30. aug.		D. 2. okt.	D. 6. nov.													
SMV:Eksport 2				D. 17. april				TBA			TBA													
SMV:Pro 2	Løbende optag																							
Bæredygtige værdikæder, faglig sparring, ikke støttekro	Løbende sparring																							
Grøn Mærkningsordning, faglig sparring, ikke støttekro	Løbende sparring																							
Forventede kommende programmer																								
CO2Vision, fortsættelse																								
Fonden for Retfærdig Omstilling																								
Iværksætterprogrammer																								

Bilag 4. Nye programmer 2023 og frem

Erhvervshus Nordjylland forventer at udnytte alle relevante muligheder for at søge projektmidler, der kan styrke de nordjyske virksomheders udvikling og understøtte Erhvervsfremmestrategien for Nordjylland.

Erhvervshus Nordjylland forventer i 2023 at benytte sig af ansøgningsmuligheder under:

- Decentrale midler udmøntet for 2023
- Udmøntninger under strukturfondsperioden 2021 – 2027
- Eventuelle direkte tildelinger fra Erhvervsstyrelsen
- European Digital Innovation Hubs
- Midler udmøntet mod realisering af det nordjyske erhvervsfyrtårn CO2Vision
- Øvrige muligheder for at ansøge fondsmidler og erhvervsfremmemidler
- Midler udmøntet via Fonden for Retfærdig Omstilling

2.7

Ny lovgivning om sygeplejerskers mulighed for at udføre lægeopgaver

KL's forslag til ibrugtagning af et forbeholdt virksomhedsområde til sygeplejersker

Folketinget vedtog den 12. december 2023 L53, der giver sygeplejersker mulighed for at løse en række opgaver, som hidtil kun må varetages af læger (forbeholdt virksomhed for sygeplejersker). Loven trådte i kraft d. 1. januar 2024. Hent loven her: [L53 vedtaget](#)

Med loven skabes adgang til, at:

- Sygeplejersker i kraft af deres autorisation får adgang til at løse en række opgaver, der i dag er forbeholdt læger og som sygeplejersker derfor kun kan varetage som lægens medhjælp (blodprøver, visse vacciner og lægemidler, syning af overfladiske hud sår uden for ansigtet og anlæg af visse katetre, kanyler og sonder).
- Visse specialsygeplejersker (bl.a. sundhedsplejersker) tillægges et forbeholdt virksomhedsområde udover dét, som tillægges sygeplejersker ved selve autorisationen.
- Sygeplejersker kan rekvirere visse lægemidler fra apotek til behandlingsstedet (kommunen), opbevare lægemidlerne i et medicinskab/-taske og udlevere disse lægemidler til patienten.

Det fremgår også af loven, at:

- Sygeplejersker med det forbeholdte virksomhedsområde ikke opnår krav på at udføre de opgaver, som er indeholdt i virksomhedsområdet.
- Driftsherren (fx den kommunale ledelse for sygeplejen) afgør, hvilke dele af det forbeholdte virksomhedsområde, der skal tages i brug alternativt hvilke dele, der ikke skal udføres i den enkelte kommune.
- Loven har ikke til hensigt at ændre ved den nuværende opgavefordeling mellem henholdsvis det kommunale og regionale sundhedsvæsen og praksissektoren, men muliggøre en mere hensigtsmæssig arbejdstilrettelæggelse mellem navnlig det kommunale sundhedsvæsen og egen læge, da en række, hyppigt forekommende behandlingsopgaver fremover vil kunne løses i kommunalt regi, uden at der forinden skal tages kontakt til patientens egen læge.
- Driftsherren leder og fordeler arbejdet, herunder sikrer en forsvarlig arbejdstilrettelæggelse.
- Ministeren får en række bemyndigelser til at udstede rammer inden for en række områder, jf. neden for.

Der følger endelig af loven, at der *ikke* er afsat midler til gennemførelse af et forbeholdt virksomhedsområde for sygeplejersker i kommuner og regioner.

Afventer yderligere rammer inden for en række afgrænsede områder

Styrelsen for Patientsikkerhed (STPS) udmønter i 2024 lovens bemyndigelsesbestemmelser ved bekendtgørelse og vejledning, konkret

- Afgrænsning af hvilke former for lægemidler og vacciner, der omfattes af et forbeholdt virksomhedsområde for sygeplejersker. Denne del af det

Dato: 17. januar 2024

Sags ID: SAG-2024-00461
Dok. ID: 3416943

E-mail: JJC@kl.dk
Direkte: 3370 3852

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 4

forbeholdte virksomhedsområde må derfor først tages i brug, når STPS afgrænsning foreligger.

- Rammer for dialog mellem sygeplejersker og læger om indsatser, der iværksættes af sygeplejersker og evt. skal følges op på af en læge.
- Afgrænsning af et udvidet forbeholdt virksomhedsområde til visse specialsygeplejerske, konkret sundhedsplejersker, anæsthesisygeplejersker og intensivsygeplejersker.

Lægemedelsen (LMS) fastsætter herudover nærmere regler for rekvirering og håndtering af lægemidler i kommunerne.

KL forventer at deltage i STPS og LMS arbejde, og vil holde kommunerne ajour i forhold til arbejdet.

Muligheder og udfordringer ved et forbeholdt virksomhedsområde til sygeplejersker

En række af de opgaver, som loven tillægger sygeplejersker, udføres i dag i kommunerne som en integreret del af hjemmesygeplejen, og hvor sygeplejerskerne handler som lægens medhjælp. Det gælder fx måling af blodsukker og anlæggelse og genanlæggelse af visse former for kanyler, sonder og katetre. Et forbeholdt virksomhedsområde for sygeplejersker kan hér understøtte en mere fleksibel og effektiv opgavevaretagelse, fordi sygeplejersker ikke skal bruge tid og ressourcer på at få en læges ordination, men kan igangsætte en given indsats umiddelbart ved behov.

Et forbeholdt virksomhedsområde for sygeplejersker kan også accelerere den opgaveglidning, kommunerne har mærket konsekvenserne af det seneste årti. Det gælder for opgaver, som kommunerne ikke løser i dag, fx vaccinationer. Det gælder også for opgaver, som løses i meget varierende omfang i kommunerne i dag, og hvor kommunernes ressourceforbrug er ganske omfattende. Det gælder fx venøs blodprøvetagning.

Hertil kommer, at der fra samarbejdspartnere fx almen praksis eller den præhospitale enhed kan være en forventning om, at kommunerne med afsæt i det forbeholdte virksomhedsområde understøtter samarbejdspartnernes opgavevaretagelse også over for borgere, som ikke i forvejen modtager indsatser i hjemmeplejen/-sygeplejen. Det kan fx være at understøtte den præhospitale indsats i forhold til i kommunen "ukendte" borgere. Man må hér lægge til grund, at fleksibiliteten i det forbeholdte virksomhedsområde primært skal understøtte indsatsen over for borgere, der *i forvejen* modtager indsatser i kommunen, jf. også at forslaget ikke har til hensigt at ændre ved den nuværende opgavefordeling i sundhedsvæsenet.

KL's forslag til ibrugtagning af et forbeholdt virksomhedsområde for sygeplejersker.

Der er ikke fra nationalt hold beskrevet en faglig ramme for, hvordan kommunerne kan gøre brug af lovens mulighed for større fleksibilitet i hjemmesygeplejen.

Det følger således af loven, at det er den lokale driftsherre (i sidste ende kommunalbestyrelsen), der afgør, hvordan og hvilke dele af et forbeholdt

Dato: 17. januar 2024

Sags ID: SAG-2024-00461
Dok. ID: 3416943

E-mail: JJC@kl.dk
Direkte: 3370 3852

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 4

virksomhedsområde for sygeplejersker, man vælger at gøre brug af i den enkelte kommune.

Det følger også af lovforslaget, at loven ikke har til hensigt at ændre ved den nuværende opgavefordeling mellem henholdsvis det kommunale og regionale sundhedsvæsen og praksissektoren. Det er bekræftet af indenrigs- og sundhedsministeren i flere svar til Folketingets Sundhedsudvalg, fx: [L 53 endeligt svar på spørgsmål 8 SUU L 53 svar på spm 8docx \(ft.dk\)](#)

Loven ændrer således ikke på selve *opgavefordelingsprincippet*, dvs. kommuner må – uagtet et forbeholdt virksomhedsområde til sygeplejersker – fortsat ikke varetage opgaver, der ved lov er henlagt til regionerne. KL arbejder pt. på en juridisk afklaring af rammerne for den kommunale opgavevaretagelse, herunder om der er opgaver inden for det forbeholdte virksomhedsområde, der ikke må varetages i kommunalt regi.

Det er vigtigt, at kommunerne tager den større fleksibilitet forholdsvist ensartet i brug fra start. Store forskelle kommunerne imellem i brug af den større fleksibilitet, loven åbner op for, risikerer således at forstærke den ufinansierede opgaveglidning, kommunerne har oplevet gennem det seneste årti.

KL anbefaler derfor følgende om ibrugtagning af et forbeholdt virksomhedsområde til sygeplejersker:

1. Kommunerne gør brug af den større fleksibilitet i forhold til de opgaver, som *allerede i dag løses i hjemmesygeplejen på lægelig delegation og med stor volumen*. Det gælder måling af blodsukker og anlæggelse og genanlæggelse af visse former for kanyler, sonder og katetre.
2. Kommunerne drøfter i regi af KKR en fælles kommunal tilgang til venøs blodprøvetagning, som i varierende omfang i dag løses i kommunerne på lægelig delegation, og hvor kommunernes ressourceforbrug er ganske omfattende. Kommunerne overvejer i den forbindelse krav om et hensigtsmæssigt fagligt setup til sygehus og almen praksis (fx om lægeligt samarbejde, uddannelse, målgruppe, kvalitetssikring af udstyr, adgang til rekvisitionssystem og evt. remedier, og rammer for transport af blodprøver til laboratorieanalyse) i fald kommunerne påtænker at fortsætte et evt. samarbejde med sygehus om venøs blodprøvetagning. Styrelsen for Patientsikkerheds arbejde med en faglig ramme for dialog mellem sygeplejersker og læger om indsatser, der iværksættes af sygeplejersker og evt. skal følges op på af en læge, må forventes at sætte en retning for dialog om evt. venøs blodprøvetagning i kommunalt regi. Det kan tale for, at man ser tiden an, inden der træffes en beslutning. Man bør ligeledes afvente den juridiske afklaring af rammerne for den kommunale opgavevaretagelse, inden der træffes beslutning om blodprøvetagning i kommunalt regi som led i et forbeholdt virksomhedsområde til sygeplejersker.
3. Kommunerne afventer nærmere rammer fra Styrelsen for Patientsikkerhed, førend der tages stilling til muligheden for at anvende visse former for lægemidler og vacciner. Der udestår i den forbindelse fortsat en drøftelse med de centrale sundhedsmyndigheder på nødvendig opdatering af Fælles Medicinkort.
4. Kommunerne indtil videre afstår fra at påbegynde syning af overfladiske hudsår uden for ansigtet særligt henset til, at loven ikke har til hensigt at

Dato: 17. januar 2024

Sags ID: SAG-2024-00461
Dok. ID: 3416943

E-mail: JJC@kl.dk
Direkte: 3370 3852

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 4

ændre ved den nuværende opgavefordeling mellem henholdsvis det kommunale og regionale sundhedsvæsen og praksissektoren.

KL's rolle i det videre arbejde

KL afvikler virtuelle og fysiske møder primo 2024 rundt om i landet med ledere og faglige medarbejdere om de muligheder og risici, loven åbner op for.

KL udarbejder endvidere i samarbejde med fagmedarbejdere i kommunerne generiske instrukser for de forbeholdte opgaver, der kan tages i brug lokalt.

Endelig er KL i dialog med de centrale sundhedsmyndigheder om den nødvendige systemunderstøttelse (fx ændring af fælles medicinkort og tilretning af MedCom korrespondancemeddelelser), ligesom KL i samarbejde med systemleverandørerne laver de nødvendige ændringer i Fælles Sprog III.

Dato: 17. januar 2024

Sags ID: SAG-2024-00461
Dok. ID: 3416943

E-mail: JJC@kl.dk
Direkte: 3370 3852

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 4

2.8

Pædagogdimensionering 2024-2025

Sparringsgruppe på pædagogområdet - notat ift. dimensioneringen af pædagoguddannelsen på UCN 2024-2025

Nærværende notat er udarbejdet på baggrund af møde i sparringsgruppen på pædagogområdet den 5. december 2023, følgelig henvises der i notatet til vurderinger, tilkendegivelser osv. fra mødet samt fra de inputs og materialer, der blev leveret ind ifm. processen.

Til deltagelse i mødet var inviteret repræsentanter fra faglige organisationer, professionshøjskolen, regionen, ankerkommunen og KKR-sekretariatet. Forud for mødet blev der indsamlet erfaringer fra kommuner og region, som også blev drøftet i sparringsgruppen sammen med det materiale, som parterne bidrog med ind i processen. Det samlede materiale til mødet er sendt ud til alle parter, dvs. de faglige organisationer, professionshøjskolen, kommuner, ankerkommunen og region.

KKR dimensioneringsopgave – samt historisk overblik

KKR Nordjylland har til opgave at dimensionere pædagoguddannelsen, SOSU-uddannelserne og PAU-uddannelsen i Nordjylland. KKR spiller en rolle i forhold til at sikre, at dimensioneringen af pædagoguddannelsen afspejler arbejdsgivernes behov, og at kommunerne og Region Nordjylland stiller det aftalte antal praktikpladser til rådighed for UCN.

Kommunerne har som arbejdsgivere en fælles interesse i at få uddannet kvalificerede medarbejdere til kommunen og veluddannede borgere, som kan være med til at sikre væksten i kommunerne.

KKR – tidligere beslutninger og ændringer af rammevilkår

Af hensyn til at skabe overblik over forhistorien for beslutninger, som tidligere er besluttet i KKR Nordjylland omkring dimensionering af pædagoguddannelsen på UCN samt ændringer i rammevilkår, beskrives der i følgende de væsentligste justeringer og ændringer, der har fundet sted siden 2015.

KKR Nordjylland besluttede på deres møde den 27. februar 2015, at dimensioneringen af studiepladser på pædagoguddannelsen i Region Nordjylland skulle nedsættes med 10 pct. over tre år, således at der om tre år skulle oprettes 405 studiepladser mod 450 tidligere, da stigningen i behov for pædagoger på nye områder ikke kunne opveje det markant faldende behov for pædagoger i Nordjylland som konsekvens af det samlede fald i børnetallet i de nordjyske kommuner. Den neddimensionering er fuldt implementeret pr. udgangen af 2018.

Samtidig blev fordelingen mellem specialiseringsretninger ligeledes fastsat til

Dato: 7. december 2023

Sags ID: SAG-2016-04838
Dok. ID: 3398081

E-mail: HAST@kl.dk
Direkte:

Aalborg Kommune
Boulevarden 13
9000 Aalborg

www.kl.dk/kkr-nordjylland
Side 1 af 5

hhv. ca. 40 pct. i dagtilbudspædagogik, ca. 20 pct. i skole- og fritidspædagogik og ca. 40 pct. i social- og specialpædagogik. Dette i erkendelse af, at udviklingen på det tidspunkt var den, at der var faldende behov på dagtilbudsområdet, samtidig med at behovet var stigende på social- og specialområdet.

Efterfølgende er fordelingsnøglen mellem kommunerne ligeledes blevet revideret af KKR Nordjylland på møde den 15. april 2016 for bedre at tage hensyn til den samlede opgaveportefølje på pædagogområdet. Det vil sige, at pædagoger ikke kun arbejder med børn og unge, men i stigende grad også arbejder på social- og specialområdet med folk i alle aldersgrupper, samtidig med at der er et vordende behov på ældreområdet.

Pr. 1. juli 2016 overgik pædagoguddannelsen på VIA University College i Thisted til University College Nordjylland (UCN), hvilket medførte, at Thisted og Morsø kommuners pædagogdimensionering overgik fra KKR Midtjylland til KKR Nordjylland. Dette medførte en de facto stigning i den samlede nordjyske dimensionering fra 405 til 469 studiepladser.

KKR Nordjylland godkendte på deres møde den 3. februar 2017 en dimensionering på 405 pædagogstuderende for studieåret 2017/2018 – i henhold til den 10 pct. neddimensionering, der blev besluttet den 27. februar 2015, plus de 64 pladser, der tilkom den nordjyske dimensionering ved VIA Thisted overgang til UCN.

KKR Nordjylland valgte på deres møde d. 13. marts 2018 at fastholde antallet af studiepladser og dermed godkende en dimensionering på 469 pædagogstuderende for studieåret 2018/2019 samt fastholde fordelingen mellem specialiseringsretninger. I forbindelse hermed ønskede KKR Nordjylland ligeledes en fortsat opmærksomhed på udviklingen i børnetal og behovet på ældreområdet og ville i den forbindelse følge behovet for studiepladser tæt over den kommende tid.

KKR Nordjylland valgte på deres møde d. 8. februar 2019 at øge det nuværende antal af studiepladser, og godkendte derfor en dimensionering på 492 studerende for studieåret 2019/2020. Samtidig fastholdt KKR fordelingen mellem specialiseringsretninger, men med et ønske om at den blev fulgt nøje over den kommende tid ift. en evt. tilpasning i fremtiden. Den opdimensionering vil være fuldt implementeret ifm. vinteroptaget 2020.

KKR Nordjylland besluttede på deres møde d. 5. februar 2020 igen at øge det nuværende antal studiepladser, og godkendte derfor en dimensionering på 517 studerende for studieåret 2020/21. Fordelingen mellem specialiseringsretninger blev igen fastholdt på nuværende niveau.

I forbindelse med Covid-19 situationen indgik regeringen og de øvrige partier en aftale om, at der skulle oprettes 4.500 ekstra studiepladser på de videregående uddannelser i 2020 og 2021, samt en ambition om at specifikt øge antallet af studiepladser på velfærdsuddannelserne med 500 pladser på landsplan. Efter en hurtig proces i kommunerne lige op til sommeren 2020, så blev det aftalt, at de nordjyske kommuner godkender, at der ekstraordinært etableres 38 ekstra studiepladser på pædagoguddannelsen.

Dato: 7. december 2023

Sags ID: SAG-2016-04838
Dok. ID: 3398081

E-mail: HAST@kl.dk
Direkte:

Aalborg Kommune
Boulevarden 13
9000 Aalborg

www.kl.dk/kkr-nordjylland
Side 2 af 5

KKR Nordjylland besluttede på deres møde d. 5. februar 2021 at fastholde det nuværende antal studiepladser, og godkendte derfor en dimensionering på 517 studerende for studieåret 2021/22. Fordelingen mellem specialiseringsretninger blev samtidig fastholdt på nuværende niveau. KKR Nordjylland gjorde samtidig opmærksom på, at det var vigtigt at følge området nøje.

KKR Nordjylland besluttede på deres møde d. 25. marts 2022 at opdimensionere det nuværende antal studiepladser med 20 pct., og godkendte derfor en dimensionering på 620 studerende for studieåret 2022/23. Fordelingen mellem specialiseringsretninger blev samtidig fastholdt på nuværende niveau. Dette bl.a. set i lyset af voksende rekrutteringsudfordringer på f.eks. social- og dagtilbudsområdet – både i storbyer og yderområder, aftalen om minimumsnormeringer, generelt voksende pres på arbejdskraftreserven, udfordringer ift. vikardækning, mm.

På mødet i KKR Nordjylland d. 10. februar 2023 besluttede KKR Nordjylland at fastholde både dimensioneringen af pædagoguddannelsen på 620 uddannelsespladser for studieåret 2023/2024 samt at fordelingen af specialiseringspladserne ligeledes skulle fastholdes.

Arbejdskraftreserve og rekruttering – overvejelser ift. studieåret 2023/2024

På mødet i sparringsgruppen d. 5. december har parterne vendt nogle af de væsentligste inputs, data, analyser og øvrige materialer, der har betydning for dimensioneringen af pædagoguddannelsen. I det følgende gengives parternes generelle fokuspunkter og bemærkninger ift. forestående dimensioneringsproces for studieåret 2024/2025.

Generelt, og fælles for parterne, er at billedet er det samme som i de tidligere år, dvs. at der opleves generelt pres ift. at få kvalificeret personale, både på voksen- og på børneområdet. Ligesom i den senere tid, så opleves presset både i byområder samt i yderområderne. Dette hænger meget sammen med den demografiske udvikling, især med færre unge der er i målgruppen for uddannelsen. Der er stadig relativt lav ledighed blandt de faglige organisationers medlemmer, samtidig med at oplevelsen er, at der kommer få ansøgninger til faste stillinger.

UCN samarbejder med bl.a. Region Nordjylland og nogle af de nordjyske kommuner ift. at udvikle den gode praktik, netop med henblik på fastholdelse i uddannelsen.

Der blev givet udtryk for et fortsat ønske om et bredt samarbejde ml. parterne på området ift. større samarbejde og drøftelser af, hvordan parterne i fællesskab kan rekruttere studerende og medarbejdere til uddannelsen og faget. Der arbejdes videre med dette i 2024 – med bred involvering fra parterne og fra de relevante fagområder. Her vil kommunerne komme med et forslag til en proces hurtigst muligt. Samtidig vil der fortsat arbejdes videre med de muligheder der ligger i merituddannelse til pædagog.

Fra kommunal side blev der også givet udtryk for mange af de samme udfordringer, som de øvrige parter har sat ord på, selvom der også er enkelte

Dato: 7. december 2023

Sags ID: SAG-2016-04838
Dok. ID: 3398081

E-mail: HAST@kl.dk
Direkte:

Aalborg Kommune
Boulevarden 13
9000 Aalborg

www.kl.dk/klkr-nordjylland
Side 3 af 5

kommuner, der ikke pt. oplever rekrutteringsudfordringer. Kommunerne giver udtryk for, at de i stigende grad oplever ansøgere, der mangler de rigtige kompetencer, som efterspørges på området, f.eks. ift. neuropædagogik, autismespektret, skriftlighed, kendskab til serviceloven, mv. Dette gør sig i særlig grad gældende på det specialiserede socialområde. Ligeledes har der været stigende udfordringer ift. at ansætte medarbejdere på skæve tidspunkter (døgnvagter).

Region Nordjylland fremførte et ønske om at der ændres i fordelingen ml. specialiseringsretninger, hvor andelen på social- og specialpædagogik øges. På mødet i sparringsgruppen var der dog en enighed om at fastholde niveauet på nuværende niveau.

Arbejdsmarkedsbalancen fra Arbejdsmarkedskontor Midt-Nord har i de senere år vist en situation med 'gode jobmuligheder' ift. pædagoger, hvilket umiddelbart tyder på, at stillingsbetegnelsen ikke er præget af rekrutteringsproblemer i Nordjylland.

Det bemærkes herudover, at der er fortsat fokus på at afklare mulighederne for at øge andelen af praktikpladser til pædagogstuderende på de kommunale ældreområder. Dette ud fra en betragtning om, at der anses stort potentiale i at øge andelen af pædagoger fremadrettet til f.eks. demensområdet samt på handicapområdet, hvor andelen af ældre handicappede borgere har været stigende i de senere år. På sigt vil det blive nødvendigt at tage hensyn til dette arbejde også ifm. vurderingen af det fremtidige behov for pædagogisk arbejdskraft. Ligeledes er det vigtigt at der sættes fokus på hvilke, om nogen, sundhedsopgaver pædagoger må/kan løse og hvilke muligheder der er ift. opkvalificering hertil.

Forestående dimensioneringsproces

Udfordringsbilledet for pædagoguddannelsen og pædagogfaget har ikke ændret sig mærkbart siden 2022. Følgelig er vurderingen, ud fra de fremlagte materialer, at der ikke er behov for at ændre ved dimensionering. Dette blandt andet, fordi udfordringen med den demografiske forskydning og herigennem faldende optag til uddannelsen medfører at øget dimensionering vurderes uden formål. Samtidig ønskes der at der sættes endnu større fokus og lægges mere arbejde i at få rekrutteret til faget/uddannelsen samt ift. merituddannelsen.

Indstilling

Når de foreliggende materialer, inputs, mv. er taget i betragtning, sammenholdt med KKR Nordjylland tidligere beslutninger omkring dimensionering, så er der generel enighed om at der fortsat er behov for at give den seneste opdimensionering på 20 pct. mulighed for at blive fuldt implementeret og vise virkning i praksis. Samtidig med at der sættes endnu større fokus på rekruttering til uddannelsen/faget.

Følgelig indstilles det, at Børne- og Ungedirektørkredsen tager stilling til en anbefaling om at fastholde dimensioneringen af pædagoguddannelsen på UCN på nuværende niveau.

Dato: 7. december 2023

Sags ID: SAG-2016-04838
Dok. ID: 3398081

E-mail: HAST@kl.dk
Direkte:

Aalborg Kommune
Boulevarden 13
9000 Aalborg

www.kl.dk/kkr-nordjylland
Side 4 af 5

Det vil sige, at UCN kan oprette 620 studiepladser på pædagoguddannelsen i studieåret 2024/2025. De pladser fordeler sig på UCN's pædagoguddannelser i Hjørring, Thisted og Aalborg.

Der vurderes fortsat ikke behov for at ændre i fordelingen mellem specialiseringsretninger, men den skal følges nøje over den kommende tid ift. en evt. tilpasning i fremtiden.

Den nuværende fordeling er følgende:

- Dagtilbudspædagogik: ca. 40 pct.
- Skole- og fritidspædagogik: ca. 20 pct.
- Social og specialpædagogik: ca. 40 pct.

Dato: 7. december 2023

Sags ID: SAG-2016-04838
Dok. ID: 3398081

E-mail: HAST@kl.dk
Direkte:

Aalborg Kommune
Boulevarden 13
9000 Aalborg

www.kl.dk/kkr-nordjylland
Side 5 af 5